

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

YARGI MEVZUATI BÜLTENİ

Bültenin Kapsadığı Tarihler 21 Nisan – 03 Mayıs 2010	Yayımlandığı Tarih 04 Mayıs 2010	Sayı 446
--	--	--------------------

İÇİNDEKİLER

- [15/4/2010 Tarih ve 5981 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)
(R.G. 24 Nisan 2010 – 27561)
- [5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 89 uncu Maddesinin İkinci Fıkrasına Göre Uygulanan Gecikme Cezası Oranının Yeniden Belirlenmesine İlişkin 2010/260 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#)
(R.G. 28 Nisan 2010 – 27565)
- [Ekli Listede İmza Yeri ve Tarihleri ile Adları Yazılı Anlaşmaların Yürürlüğe Girdiği Tarihlerin Aynı Listede Belirtildiği Şekilde Tespit Edilmesine Dair 2010/278 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı](#) (R.G. 03 Mayıs 2010 – 27570)
- [Adalet Bakanlığında 1 Adet Atama Kararı](#)
(R.G. 28 Nisan 2010 – 27565)
- [Adalet Bakanlığında 2 Adet Görevlendirme Kararı](#)
(R.G. 28 Nisan 2010 – 27565)
- [Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 22 Nisan 2010 – 27560)
- [Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 24 Nisan 2010 – 27561)
- [Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#) (R.G. 24 Nisan 2010 – 27561)
- [Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik](#)
(R.G. 01 Mayıs 2010 – 27568)
- [Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar](#)
(R.G. 29 Nisan 2010 – 27566)
- [Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden 1 Adet Karar](#)
(R.G. 29 Nisan 2010 – 27566)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mehmet Sağat, Aydın Bayram ve Hasan Berk/Türkiye\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Nihat Adıyaman\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Uğuz/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Apostolidi ve Diğerleri/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Melahat Bulut\)](#)

- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Mostafa ve Diğerleri/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Münire Demirel/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Nurhan Yılmaz \(2\)/Türkiye Davası\)](#)
- [İnsan Hakları Mahkemesi Kararı \(Kama/Türkiye Davası\)](#)
- [Başbakanlıktan “İhtiyaç Fazlası Personel” Konulu 2010/9 Sayılı Genelge](#)
- [Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından 5510 Sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması Hakkında Tebliğin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(R.G. 21 Nisan 2010 – 27559\)](#)
- [Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sayı: 2010/5\) \(R.G. 26 Nisan 2010 – 27563\)](#)
- [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanları \(R.G. 27 Nisan 2010 – 27564\)](#)
- [Adalet Bakanlığında Münhal Noterlikler İlanları \(R.G. 28 Nisan 2010 – 27565\)](#)
- [Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden “Yardım Kampanyası” Konulu Duyuru](#)
- [2010 Nisan Ayında Vefat Eden, İstifa Eden, Meslekten Ayrılan veya İsteği Üzerine ve Yaş Haddinden Emekliye Ayrılan Hâkim ve Savcılara Ait Liste](#)

 [İçindekilere dön](#)

Kanun

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 5981

Kabul Tarihi: 15/4/2010

MADDE 1 – 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

"Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

EK MADDE 119 – İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet Han, Sinan Ağa Bin Abdurrahman, Nurbanu Valide Sultan, Hatice Sultan ve Hacı Abdülaziz Ağa Mazbut Vakıfları adına Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Mühendislik-Mimarlık Fakültesinden,
- b) Edebiyat Fakültesinden,
- c) Güzel Sanatlar Fakültesinden,

- ç) Güzel Sanatlar Meslek Yüksekokulundan,
 - d) Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsünden,
 - e) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
 - f) Güzel Sanatlar Enstitüsünden,
 - g) Medeniyetler İttifakı Enstitüsünden,
- oluşur.

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

EK MADDE 120 – İstanbul'da Türkiye Diyanet Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) Edebiyat Fakültesinden,
 - b) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden,
 - c) Eğitim Fakültesinden,
 - ç) Sağlık Bilimleri Fakültesinden,
 - d) Yabancı Diller Yüksekokulundan,
 - e) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
 - f) Sağlık Bilimleri Enstitüsünden,
- oluşur.

Süleyman Şah Üniversitesi

EK MADDE 121 – İstanbul'da Sistem Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Süleyman Şah Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinden,
 - b) Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesinden,
 - c) İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesinden,
 - ç) Fen Bilimleri Enstitüsünden,
 - d) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
- oluşur.

Canik Başarı Üniversitesi

EK MADDE 122 – Samsun'da Başarı Eğitim Kültür ve Sağlık Vakfı ile Tanrıverdi Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı tarafından müştereken 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Canik Başarı Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;

- a) İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden,
 - b) Mimarlık ve Mühendislik Fakültesinden,
 - c) Fen-Edebiyat Fakültesinden,
 - ç) Eğitim Fakültesinden,
 - d) Fen Bilimleri Enstitüsünden,
 - e) Sosyal Bilimler Enstitüsünden,
- oluşur.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

EK MADDE 123 – İstanbul'da İlim Yayma Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

- Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;
- İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinden,
 - Eğitim Fakültesinden,
 - İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesinden,
 - Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesinden,
 - Yabancı Diller Yüksekokulundan,
 - Sosyal Bilimler Enstitüsünden
 - Fen Bilimleri Enstitüsünden,
- oluşur.

Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi

EK MADDE 124 – İstanbul'da Bezm-i Alem Valide Sultan, Silahtar Abdullah Ağa ve Abdülhamit Sani mazbut vakıfları adına Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

- Bu Üniversite, Rektörlüğe bağlı olarak;
- Tıp Fakültesinden,
 - Diş Hekimliği Fakültesinden,
 - Eczacılık Fakültesinden,
 - Sağlık Bilimleri Fakültesinden,
 - Eğitim Fakültesinden,
 - Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulundan,
 - Sağlık Bilimleri Enstitüsünden,
 - Adli Bilimler Enstitüsünden,
 - Eğitim Bilimleri Enstitüsünden,
- oluşur."

GEÇİCİ MADDE 1 – Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi faaliyetlerini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altıncı ayın sonuna kadar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki statüsü ile devam ettirir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Vakıflar Genel Müdürlüğünün kadrosunda olup söz konusu Hastanede çalışan personelin statüsü, en geç birinci fıkradaki sürenin sonuna kadar korunur. Bunlardan;

a) Akademik unvana sahip olanlar ile tıpta uzmanlık öğrenimi görenlerin, talepleri halinde birinci fıkrada belirtilen sürenin sonuna kadar ilgili mevzuat hükümlerine göre söz konusu Üniversiteye ataması yapılabilir.

b) Tıpta uzmanlık öğrencisi olmayan ve akademik unvana sahip bulunmayan diğer personel, talepleri halinde birinci fıkrada belirtilen sürenin sonuna kadar, söz konusu Üniversite ile 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre sözleşme imzalayarak istihdam edilebilir.

c) Sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri ile yardımcı hizmetler sınıfındaki personel, söz konusu Üniversitede istihdam edilmek istemedikleri ya da ataması yapılarak veya sözleşme imzalanarak anılan Üniversitede istihdam edilmedikleri takdirde, kazanılmış hak aylık derecelerine uygun olarak Sağlık Bakanlığına, diğer personel ise Vakıflar Genel Müdürlüğüne merkez ve taşra teşkilatında ihtiyaç bulunan birimlere naklen atanırlar.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait bölümünde yer alan ve söz konusu Hastaneye tahsis edilmiş kadrolarda bulunan personelden, söz konusu Üniversitede çalışmak isteyenlere ait kadrolar ile boş bulunan kadrolar ve Baştabip, Baştabip Yardımcısı, Klinik Şefi, Klinik Şef Yardımcısı, Hastane Müdürü, Hastane Müdür Yardımcısı, Sivil Savunma Uzmanı ve Saymanlık Müdürü kadroları, birinci fıkrada belirtilen sürenin sonunda iptal

edilerek kadro cetvellerinden çıkarılmış sayılır. Bu tarihten itibaren, ikinci fıkranın (a) ve (b) bentleri saklı kalmak kaydıyla, bu fıkrada unvanları sayılan personel, en geç bir ay içinde kazanılmış hak aylık derecelerine uygun kadrolara atanmak üzere; dolu kadrolarda bulunan sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri ile yardımcı hizmetler sınıfındaki personel ise buldukları kadroları ile birlikte Sağlık Bakanlığına devredilir. Devredilen kadrolar 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sağlık Bakanlığına ait bölümüne eklenmiş sayılır.

Üçüncü fıkrada unvanları sayılan personel, kadrolarının iptal edildiği tarih ile atama işlemleri yapıncaya kadar geçen sürede durumlarına uygun işlerde görevlendirilirler. Bu süre içerisinde ilgililer, 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 67 nci maddesinin son fıkrasında öngörülen fazla çalışma ücreti ve 5737 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan ödeme ile nöbet ücreti hariç olmak üzere, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlarıyla diğer mali haklarından ve görevlendirildikleri yerlerdeki fiilen görev yaptıkları emsali kadroya ilişkin döner sermaye ödemesinden yararlanır. Bu personelin Vakıflar Genel Müdürlüğündeki önceki kadrolarına bağlı olarak, 5737 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin son fıkrasında öngörülen fazla çalışma ücreti ve 5737 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan ödeme ile nöbet ücreti hariç olmak üzere, en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali hakları toplam net tutarının, atandıkları yeni kadroların, nöbet ücreti ve döner sermayeden yapılan ek ödeme hariç olmak üzere, aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer her türlü mali hakları toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark tutarı, atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece, farklılık giderilinceye kadar herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ayrıca tazminat olarak ödenir.

Bu maddenin uygulanmasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve uygulama esaslarını belirlemeye Başbakanlık yetkilidir.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

22/4/2010

[R.G. 24 Nisan 2010 – 27561]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Bakanlar Kurulu Kararları

Karar Sayısı : 2010/260

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre uygulanan gecikme cezası oranının yeniden belirlenmesine ilişkin ekli Karar'ın yürürlüğe konulması; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 1/3/2010 tarihli ve 2350222 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun anılan maddesinin ikinci fıkrasına göre, Bakanlar Kurulu'nca 1/3/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

C. ÇİÇEK

F. ÇELİK

A. BABACAN

M. AYDIN

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.
Devlet Bakanı

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. YAZICI
Devlet Bakanı

F. N. ÖZAK
Devlet Bakanı

M. Z. ÇAĞLAYAN
Devlet Bakanı

F. ÇELİK
Devlet Bakanı

E. BAĞIŞ
Devlet Bakanı

C. YILMAZ
Devlet Bakanı V.

C. YILMAZ
Devlet Bakanı

S. ERGİN
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

B. ATALAY
İçişleri Bakanı

A. DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

M. ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

N. ÇUBUKÇU
Milli Eğitim Bakanı

M. DEMİR
Bayındırlık ve İskân Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

M. M. EKER
Tarım ve Köyişleri Bakanı
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Ö. DİNÇER
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

N. ERGÜN

T. YILDIZ
Sanayi ve Ticaret Bakanı

E. GÜNAY
Kültür ve Turizm Bakanı

V. EROĞLU
Çevre ve Orman Bakanı

1/3/2010 TARİHLİ VE 2010/260 SAYILI KARARNAMENİN EKİ

KARAR

MADDE 1 – (1) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan gecikme cezası oranı % 2 olarak yeniden belirlenmiştir.

MADDE 2 – (1) Bu Karar yayımını takip eden aybaşında yürürlüğe girer.

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

[R.G. 28 Nisan 2010 – 27565]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Karar Sayısı : 2010/278

Ekli listede imza yeri ve tarihleri ile adları yazılı anlaşmaların yürürlüğe girdiği tarihlerin aynı listede belirtildiği şekilde tespit edilmesi; Dışişleri Bakanlığının anılan listede tarih ve sayıları belirtilen yazıları üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 22/3/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

22/3/2010 TARİHLİ VE 2910/278 SAYILI
KARARNAMENİN EKİ

LİSTE

SIRA NO	ANLAŞMANIN İMZA TARİHİ VE YERİ	ANLAŞMANIN ADI	ANLAŞMANIN YÜRÜRLÜK TARİHİ	TEKLİF TARİHİ VE SAYISI
1.	5 Nisan 2009 İstanbul	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Kralığı Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İşbirliği Anlaşması	1 Aralık 2009	5/1/2010 HUMŞ/1719
2.	22 Nisan 2009 İstanbul	Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Makedonya Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Arasında 2009-2011 Yıllarına Ait Kültürel İşbirliği Programı	1 Aralık 2009	2/3/2010 HUMŞ/247188
3.	5 Mayıs 1999 Banyul	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilişsel İşbirliği Anlaşması	11 Kasım 2009	18/2/2010 HUMŞ/1364
4.	26 Kasım 2008 İstanbul	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşması	1 Mart 2010	15/2/2010 HUMŞ/781337
5.	19 Şubat 2009 Koraeili	Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Sırbistan Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Arasında Kültürel İşbirliği Protokolü	13 Ekim 2009	15/2/2010 HUMŞ/152717
6.	17 Şubat 2008 Sana	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan böylüşçülük ve rezidans binalarının inşası için arsa tahsisine ilişkin Anlaşma	1 Şubat 2010	15/2/2010 HUMŞ/660245

7.		Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ile NATO Bakan ve İkmal Ajansı arasında TUR-40 numaralı "Stinger Silah Sistemlerinin Lojistik Destek Satış Anlaşması"	14 Ekim 2009	10/2/2010 HUMŞ/791230
8.	7 Haziran 2005 Aachen	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Denizyolu Taahhütlü Alanda İşbirliği Anlaşması	25 Ocak 2010	10/2/2010 HUMŞ/514646
9.		Arnavutluk, Bahama'lar, Belize, Burkina Faso, Dominik Cumhuriyeti, Ekvator, Estonya, Fiji Adaları, Guatemala, Güney Afrika, Honduras, Kostarika, Mauritius, Nikaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint-Kitts ve Nevis, San Marino, El Salvador, Seyşeller, Sri Lanka, Şii, Tayland, Trinidad ve Tobago, Uruguay, Zimbabve ve beyula Brezilya'nın "Ulusalması Çocuk Kaçırmanın Hükümlü Verilerine Dair Sözleşme"ye katılmalarına ilişkin kabul beyanı	1 Mart 2010	29/1/2010 HUMŞ/589274
10.	18 Ekim 1999 Karakas	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm Alanında İşbirliği Anlaşması	4 Aralık 2009	25/1/2010 HUMŞ/36
11.	13 Haziran 2006 Kanberra	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avustralya Hükümeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçevesi Anlaşması	11 Aralık 2009	5/1/2010 HUMŞ/1742
12.		Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığına NATO Bakan ve İkmal Ajansı (NBIA) Tanıfından Mübimmal Lojistik Destegi Sağlanmasına Dair TUR-39 Numaralı Satış Anlaşması	17 Temmuz 2008	1/10/2009 HUMŞ/1231

[R.G. 03 Mayıs 2010 – 27570]

 İçindekilere dön

Atama Kararı

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2010/235

1 – Açık bulunan Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne, Ankara Hâkimi (32206) Çetin ŞEN'in atanması, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 5435 sayılı Kanunla değişik 37 nci maddesi gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

27/4/2010

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Sadullah ERGİN
Adalet Bakanı

[R.G. 28 Nisan 2010 – 27565]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Görevlendirme Kararları

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2010/236

1 – Adli Tıp Kurumu Altıncı Adli Tıp İhtisas Kurulu Üroloji Üyeliğine, İstanbul Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Üroloji Klinik Şefi Prof.Dr. Ali İhsan TAŞÇI'nın görevlendirilmesi,

2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 26 ncı ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 88 inci maddeleri gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

27/4/2010

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Sadullah ERGİN
Adalet Bakanı

— • —

Adalet Bakanlığından:

Karar Sayısı : 2010/237

1 – Adli Tıp Kurumu Dördüncü Adli Tıp İhtisas Kurulu Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Üyeliğine, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Uzman Tabip kadrosunda görevli Doç. Dr. Numan KONUK'un görevlendirilmesi,

2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanununun 26 ncı ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 88 inci maddeleri gereğince uygun görülmüştür.

2 – Bu Kararı Adalet Bakanı yürütür.

27/4/2010

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Sadullah ERGİN
Adalet Bakanı

[R.G. 28 Nisan 2010 – 27565]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yönetmelikler

Başbakanlık (Dış Ticaret Müsteşarlığı)'tan:

SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 10/3/1993 tarihli ve 21520 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 2** – Bu Yönetmelik,

- a) Serbest Bölgelerin yönetilmesi ve işletilmesine dair hususları,
 - b) Serbest Bölgeler ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esasları,
 - c) Faaliyet Ruhsatının verilmesi veya iptali ile kullanıcıların sınai ve ticari kayıtlarının tutulmasını,
 - d) Serbest bölgelere giriş, çıkış ve serbest bölgede ikamet ile ilgili hususları,
 - e) Serbest bölgelerdeki çalışma esaslarını,
 - f) Özel hesaba yapılacak ödemeler ve gelirlerin tahsilatının tabi olacağı esasları
 - g) Serbest Bölgelerdeki yapı ve tesislerin teşkiline ilişkin esasları,
 - h) Serbest Bölge Müdürlüklerinin çalışma usul ve esaslarını,
 - i) 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun Yönetmelik ile düzenlenmesini öngördüğü diğer hususları,
- kapsar.

Bu Yönetmelikte yer alan hususlara ilişkin tebliğ ve genelgeler çıkarmaya, Yönetmelik metninde sözü edilen izinleri ve talimatları vermeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya, gerekli görülecek önlemleri almaya ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde ortaya çıkabilecek teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 4** – Bu Yönetmelikte;

- a) Bakanlık; Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakanlık,
- b) Müsteşarlık; Dış Ticaret Müsteşarlığını,
- c) Genel Müdürlük; Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünü,
- d) Bölge Müdürlüğü; Serbest Bölge Müdürlüğünü,
- e) Bölge; Bakanlar Kurulu Kararı ile yeri ve sınırları belirlenen Serbest Bölgeyi,
- f) İşletici; Serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,
- g) B.K.İ. -Bölge Kurucu ve İşleticisi -; Serbest bölgenin özel sektör tarafından kurulması ve işletilmesi halinde, bölgeyi kuran ve işleten kuruluşu,
- h) Kullanıcı; Faaliyet Ruhsatı alan ve Serbest Bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,
- i) Faaliyet Ruhsatı; Serbest bölgede faaliyette bulunma ruhsatını,
- j) Özel Hesap; Serbest Bölge gelirlerinin toplandığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan özel hesabı,
- k) Döviz; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca alım-satım konusu yapılan, efektif dahil yabancı paralar ile ödemeyi sağlayan her nevi hesap, belge ve vasıtaları,
- l) Kanun; 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununu,
- m) Yönetmelik; Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğini,
- n) Giriş İzin Belgesi; Faaliyet Ruhsatı ve Depo Kullanma Belgesi alan gerçek veya tüzel kişiler ve bunların temsilci, görevli ve işçileri ile bölgede her türlü iş veya işlemlerini yürüten kişiler için düzenlenen belgeyi,

- o) Özel İzin Belgesi; Serbest Bölgeye iş görüşmesi, ziyaret ve benzerleri gibi kısa süreli, süreklilik arz etmeyen girişler için verilen belgeyi,
- p) Görev Kartı; Bölge Müdürlüğü ile diğer kamu kurumu birimlerinde ve İşletici veya B.K.İ. nezdinde çalışan görevliler için düzenlenen belgeyi,
- r) Araç Giriş Kartı; Bölge Müdürlüğünün uygun görüşüne istinaden İşletici veya B.K.İ. tarafından, bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar ile Giriş İzin Belgesi veya Görev Kartı olanlar için düzenlenen kartı,
- s) Ziyaretçi Araç Giriş Kartı; Süreklilik arz etmeyen günlük araç giriş ve çıkışlarında kullanılan, Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen kartı,
- t) Tarife; Serbest Bölgede faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilere verilen yer ve hizmet ücretlerini gösterir tarifeyi,
- u) Açık Alan Kullanma Belgesi; Serbest Bölgede sınırlı süreli açık alan kullanımına izin verme belgesini, ifade eder.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin ikinci kısım başlığı ile ikinci kısım birinci bölüm başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 5 inci maddesinden önce gelmek üzere aşağıdaki 4/A maddesi eklenmiştir.

**“İKİNCİ KISIM
SERBEST BÖLGELER KOORDİNASYON KURULU, BÖLGE
MÜDÜRLÜKLERİ VE BÖLGELERİN DÜZENLENMESİ”
“BİRİNCİ BÖLÜM**

**Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu, Bölge Müdürlükleri, Bölgelerin Sınırları,
Alt ve Üstyapı Tesisleri ve Bunların Korunması”**

“Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu

MADDE 4/A – Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu; Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünden sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Serbest Bölgeler Genel Müdürü, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı, Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürü, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürü, Denizcilik Müsteşarlığı Deniz Ulaştırması Genel Müdürü, Gemi İnşa ve Tersaneler Genel Müdürü, Deniz Ticareti Genel Müdürü, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Temsilcisi, Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Başkan Yardımcısı, Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkan Vekili ile TOBB Türkiye Serbest Bölgeleri Sektör Meclisi Başkanından oluşur.

Kurul, Başkanın daveti ile yılda en az bir defa toplanır. Gerekliğinde ilgili diğer kurum ve kuruluşlardan da katılımcı davet edilir. Kurulun sekreteryasını Genel Müdürlük yapar.

Kurul; genel olarak bölgelerde yapılan faaliyetleri değerlendirir, bölgelerin geliştirilmesine ve sorunların çözümüne ilişkin stratejileri belirler ve önerilerde bulunur. Buna ilişkin kararlar toplantı tutanağı haline getirilerek kurul üyelerinin imzasına açılır ve Genel Müdürlüğe iletilir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İnşaat aşamasındaki tüm onay ve denetim işleri Bölge Müdürlüğü tarafından yapılır. Söz konusu onay ve kontrollük hizmetleri Bölge Müdürlüğünce İşletici veya B.K.İ.’ye de yaptırılabilir. Ancak, özellik arz eden tesislerin inşaat projeleri Genel Müdürlüğün uygun görüşüne istinaden Bölge Müdürlüğünce onaylanır.”

“Kanun hükümleri uyarınca, serbest bölgelerde faaliyette bulunan yatırımcı kullanıcılar lehine, serbest bölge sınırları içerisinde bulunan Hazinesinin özel mülkiyetindeki arazi, arsa ve binalar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilmesi ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde ise aynı süre ile kullanma izni verilmesi mümkündür. Bu işlemlere

ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile Müsteşarlık tarafından ortaklaşa hazırlanacak ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca çıkarılacak tebliğ ile belirlenir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin İkinci Kısımının İkinci Bölümünün başlığı ile 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İKİNCİ BÖLÜM

Faaliyet Konuları, Faaliyet Ruhsatı, Sınai ve Ticari Kayıtlar, Bölgeye Giriş ve Çıkışlar”

“MADDE 11 – Bölgede faaliyette bulunmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, “Faaliyet Ruhsatı” almak için “Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu”nu Bölge Müdürlüğüne doğrudan teslim edebilecekleri gibi taahhütlü olarak posta yoluyla da gönderebilir. “Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu”nun doldurulup yukarıda belirtilen şekilde verilmesi ve Faaliyet Ruhsatı müracaat ücretinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Serbest Bölgeler Özel Hesabına yatırılmasıyla müracaat yapılmış olur.

Bölge Müdürlüğü; İşletici veya B.K.İ.’nin görüşünü aldıktan sonra, “Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu”nu kendi görüşüyle birlikte Genel Müdürlüğe intikal ettirir.

Genel Müdürlükçe müracaatın değerlendirilmesi sonucunda “Faaliyet Ruhsatı” verilmesi uygun görülene, bu durum yazılı olarak bildirilir ve faaliyetini sürdüreceği işyerinin teminine yönelik olarak yapılacak sözleşmenin bir örneği ile gerekli diğer belgeleri Genel Müdürlüğe iletmesi için 30 günlük süre tanınır. Söz konusu belgelerin intikalini müteakip Genel Müdürlükçe “Faaliyet Ruhsatı” düzenlenir. Belgelerin süresi içerisinde gönderilmemesi halinde “Faaliyet Ruhsatı” alma hakkı kaybedilir, dosya işlemde kaldırılır ve müracaat ücreti Özel Hesaba irat kaydedilir.

Müracaatın değerlendirilmesi sonucunda “Faaliyet Ruhsatı” verilmesi uygun bulunmayanlara bu durum yazılı olarak bildirilir ve yatırılan müracaat ücreti iade edilir.

Müracaat değerlendirme kriterleri, süre ve ücretlere dair hususlar da dahil olmak üzere, “Faaliyet Ruhsatı” ve diğer izin belgelerine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kullanıcıların sınai ve ticari kayıtları

MADDE 12 – Kendilerine “Faaliyet Ruhsatı” verilen gerçek veya tüzel kişiler, faaliyete başlamadan önce, Bölge Müdürlüğü tarafından Firma Bilgileri Kayıt Defterine kaydedilir. Yapılan kayıtta, ruhsatta bulunan bilgiler ile ilgilinin icra edeceği mesleki ve ticari faaliyet dalı aynen işlenir ve ilgiliye bir firma kayıt numarası verilir. Kullanıcı, mesleki veya ticari faaliyetinde herhangi bir değişiklik olduğunda, bu durumu Bölge Müdürlüğüne bildirmek ve bu tür değişiklikleri Firma Bilgileri Kayıt Defterine işletmek zorundadır.

Birinci fıkrada düzenlenen kayıt işlemleri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla da yapılabilir.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bölgeye giriş-çıkış için gerekli belgeler

MADDE 13 – Bölgeye giriş ve çıkışlar Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı” ve Bölge Müdürlüğünün uygun görüşüne istinaden İşletici veya B.K.İ. tarafından düzenlenen “Araç Giriş Kartı” ile yapılır.

“Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı” ve “Araç Giriş Kartı” verilenlerin listesi müteakiben, Serbest Bölge ilgili emniyet ve gümrük birimlerine yazılı olarak bildirilir.

Sürekli arz etmeyen günlük giriş ve çıkışlarda ise yine Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Özel İzin Belgesi” ve “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” kullanılır. Söz konusu kısa süreli belgeler, bölge giriş ve çıkış kapılarında İşletici veya B.K.İ. görevlileri tarafından verilir.

Bu belgelere ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 14** – Kullanıcıların faaliyetlerinin geçici olarak durdurulması ve faaliyet ruhsatının iptaline ilişkin esaslar şunlardır:

a) Aşağıda belirtilen hallerde, Bölge Müdürlüğünce Kullanıcının Serbest Bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin Serbest Bölge İşlem Formları bir ay süreyle işleme konulmaz. Ancak, kullanıcı tarafından bir aylık süre dolmadan önce bu hususların düzeltilmesi halinde Bölge Müdürlüğünce işlem formları tekrar işleme konulur.

1) Yönetmelik hükümleri uyarınca verilmesi gereken belgeler ile Genel Müdürlük ve Bölge Müdürlüğünce istenilen bilgi ve belgelerin zamanında verilmemesi veya yanlış bilgi verilmesi,

2) Kullanıcı, yetkili temsilcisi veya görevlileri tarafından bölge tesis, araç-gereç ve ekipmanlarına, çevreye veya diğer kullanıcılara zarar verildiğinin tespit edilmesi ve Bölge Müdürlüğünce yapılan uyarıya rağmen bu durumun düzeltilmemesi ve/veya zararın tazmin edilmemesi,

3) Kullanıcının İşletici veya B.K.İ. ile Bölge İşleticiliği Ruhsatı kapsamında yaptığı kira ve/veya satış sözleşmesi hükümlerine uymadığının tespit edilmesi,

4) Yazılı talimatlara uyulmadığının veya bölge düzenini bozucu davranışlarda bulunulduğunun tespit edilmesi,

5) Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunda beyan ve taahhüt edilen hususlarda meydana gelen değişikliklerin bildirilmemesi.

b) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin, bölgeden mal çıkarıldığının tespiti veya re’sen yapılacak stok sayımında Bölge Müdürlüğü kayıtları ile Kullanıcının mevcut stokları arasında, mal kalemi bazında miktarı % 5’i geçmeyen sebebi açıklanamayan eksiklik veya fazlalığın tespiti halinde, Kullanıcının bölgeden mal çıkışlarına ve bölge içi mal satışlarına ilişkin Serbest Bölge İşlem Formları 3 ay süreyle işleme konulmaz. Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

c) Aşağıda belirtilen hallerde, yapılacak değerlendirme neticesinde, gerek görülmesi durumunda Faaliyet Ruhsatı Genel Müdürlük tarafından iptal edilir ve Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

1) (a) bendinde belirtilen süre sonunda, aykırı işleme devam edildiğinin veya aynı bendin birden çok sayıda ihlal edildiğinin Bölge Müdürlüğünce düzenlenecek tutanakla tespit edilmesi,

2) Mücbir sebep halleri hariç 3 yıl süreyle hiçbir faaliyette bulunulmadığının Bölge Müdürlüğünce tutanakla tespit edilmesi,

3) Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formunda beyan ve taahhüt edilen hususlara uyulmaması veya beyan edilen hususların gerçek dışı olduğunun sonradan yapılan inceleme ve denetimler sonucu tespit edilmesi,

4) Serbest bölgede faaliyette bulunulmasının kamu yararı, kamu düzeni ve/veya kamu güvenliğine aykırı olduğuna dair bulgu ve bilgiye erişilmesi,

5) Kanun, yönetmelik, tebliğ ve genelge hükümlerine uyulmadığının tespit edilmesi.

d) Aşağıda belirtilen hallerde Faaliyet Ruhsatı hiçbir uyarıya gerek kalmaksızın Genel Müdürlükçe iptal edilir ve Serbest Bölge Gümrük İdaresi konu hakkında bilgilendirilir.

1) Mevzuata aykırı olarak bölgeye mal getirildiğinin, bölgeden mal çıkarıldığının tespitini müteakip veya re’sen yapılacak stok sayımında Bölge Müdürlüğü kayıtları ile Kullanıcının mevcut stokları arasında, mal kalemi bazında miktarı % 5’ten fazla sebebi açıklanamayan eksiklik veya fazlalığın tespiti,

2) Bölge dışındaki faaliyetler nedeniyle elde edilen kazanç ve iratların, bölgede elde edilmiş kazanç ve iratlar gibi gösterilerek muhasebe kayıtlarının birleştirilmesi ve/veya bu

amaçla sahte veya muhteviyatı yanıltıcı belge kullanılması suretiyle vergi kaçırıldığıının belirlenmesi,

3) (b) bendinde belirtilen işlemin tekrarı.

Bu maddede düzenlenen idari müeyyideler, diğer mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen işlemler ile bu işlemlerin sonuçlarına bakılmaksızın uygulanır.

Faaliyet ruhsatında belirtilen sürenin sona ermesi veya ruhsatları yukarıdaki nedenlerle iptal edilmiş olmasına rağmen faaliyetine devam etme girişiminde bulunanların malları bölgeye alınmaz. Bölgedeki malları bu Yönetmeliğin 52 nci maddesine göre tasfiye işlemine tabi tutulur.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Giriş İzin Belgesi, Özel İzin Belgesi ve Araç Giriş Kartının İptali

MADDE 15 – Aşağıda belirtilen kişilerin “Giriş İzin Belgesi” ve “Araç Giriş Kartı” Bölge Müdürlüğünce iptal edilir ve durum ilgililere tebliğ edilerek, Serbest Bölge ilgili emniyet ve gümrük birimleri takip eden işgünü mesai saati sonuna kadar yazılı olarak bilgilendirilir.

a) Faaliyet Ruhsatı süresi sona erenler ve Faaliyet Ruhsatı iptal edilenler ile yanlarında çalışanlar,

b) “Giriş İzin Belgesi” ve “Araç Giriş Kartı” olup da 14 üncü maddede belirtilen davranışlarda bulunanlardan bu davranışları Bölge Müdürlüğünce düzenlenen bir tutanakla tespit edilenler,

c) Kullanıcılar tarafından işlerine son verilen çalışanlar,

Yukarıdaki fıkrada belirtilen iptal hallerinin “Özel İzin Belgesi” ve “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” taşıyanlarda görülmesi durumunda, görevlilerce belge ve kart geri alınır.

Kullanıcılar, yanlarında çalışanların işlerine son vermeleri halinde, durumu aynı gün içinde Bölge Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür. Birinci fıkranın (b) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, işine son verilen çalışanların bölgede yeni bir iş bulmaları ve belge sürelerinin de dolmamış olması halinde söz konusu belgeleri, gerekli değişiklik işlemlerinin tescilinden sonra iade edilir.

“Giriş İzin Belgesi” iptal edilen veya “Özel İzin Belgesi” ile “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” geri alınan kişiler, polis ve gümrük muhafaza görevlileri tarafından Bölge dışına çıkarılır ve bu kişilerin yanlarında bulunan gümrüğe tabi eşyaları gümrük mevzuatına ve Bölgede bulunan malları da Yönetmeliğin 52 nci maddesi hükümlerine göre işleme tabi tutulur.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bölgede faaliyetlerin başlaması için Bölge sınırlarında mevzuata aykırı eşya hareketini önleyecek şekilde, İşletici veya B.K.İ. tarafından, gerekli tedbirlerin alındığının Gümrük Muhafaza Müdürlüğünce tespit edilmesi gerekir. Gümrük Muhafaza Müdürlüğü sınırların korunması için gerekli fiziki tedbirlerin alınmasını Bölge Müdürlüğünden isteyebilir.”

“Bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar, faaliyet gösterdikleri bina ve tesisleri korumak için gerekli güvenlik önlemlerini almakla yükümlüdür.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesine üçüncü fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kullanıcıların Bölge faaliyetleri, Çalışma Mevzuatı hükümleri çerçevesinde asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurularak yürütülebilir. Alt işverenin Kullanıcı olması şartı aranmaz. Kullanıcı olmayan alt işveren ve çalışanlarının da Bölgenin çalışma ve güvenlik esaslarına uyması gerekir.”

“Kullanıcılar, alt işveren çalışanları da dahil olmak üzere, yanlarında çalıştırdıkları kişilerin Yönetmeliğe aykırı davranışlarından ve çalışma esnasında üçüncü şahıslara veya

Bölgeye verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludur. Alt işverenin de Kullanıcı olması durumunda bu fıkra hükümleri asıl işveren bakımından uygulanır.”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yabancıların Bölgede Çalışması

MADDE 18 – Kullanıcılar, Bölgede çalıştırma ihtiyacı duydukları yabancı yönetici ve nitelikli personel için Yabancı Personel Çalışma Belgesi almak zorundadır. Yabancı Personel Çalışma Belgesi müracaatı, matbu form ve eklerinin doldurulup imzalanması suretiyle Bölge Müdürlüğüne yapılır.

Bölge Müdürlüğüne Genel Müdürlüğe iletilen müracaatın uygun görülmesi halinde Yabancı Personel Çalışma Belgesi düzenlenir.

Yabancı Personel Çalışma Belgesi düzenlenen kişi hakkında, Genel Müdürlük tarafından ilgili merciler nezdinde gerekli bilgilendirme yapılır. Söz konusu Belge, Türkiye’de ikamete ilişkin izin ile birlikte geçerlidir.

Yabancı Personel Çalışma Belgesine ilişkin diğer usul ve esaslar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20 – Bölgede günde yirmidört saat ve haftada yedi gün çalışma yapılabilir. Bölgede yapılacak işler ile yük alıp vermek ve her türlü gümrük işlemlerinin normal çalışma saati içinde yapılması esastır. Normal çalışma saatleri dışında veya tatil zamanlarında gümrükle ilgili iş yapılması gümrük idaresinden yazılı olarak talep edilebilir.

Bu amaçla, B.K.İ. veya İşletici, Bölgede resmi çalışma saatleri dışında da Bölge Müdürlüğünün talebi üzerine gerekli personeli buldurmak zorundadır. Bölge Müdürlüğü, çalışma sürelerinin düzenlenmesi konusunda gerekli tedbirleri alır ve duyurur.

Bölge kapılarından giren kimselerden, Gümrük Muhafaza veya resmi güvenlik görevlilerince duruma göre “Giriş İzin Belgesi”, “Görev Kartı”, “Araç Giriş Kartı” veya “Özel İzin Belgesi” ile “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” gösterilmesi talep edildiğinde, anılan belgelerden ilgisine göre birini ibraz edemeyenler Bölgeye alınmaz.

Gümrük muamelelerine tabi olmaksızın Bölgeye mal giriş ve çıkışlarını önlemek ve diğer taraftan Bölge güvenliğinin temini bakımından, Bölge giriş ve çıkış kapılarında araç ve kişiler, Gümrük Muhafaza veya resmi güvenlik görevlilerince gerektiğinde aranabilir. Bölge Müdürlüğünün talebiyle Kullanıcıların işyeri, depo ve araçlarında da arama yapılabilir. Bölge Gümrük Müdürlüğünün gerekli görmesi halinde Bölge Müdürlüğüne oluşturulacak komisyon marifetiyle Kullanıcıların işyerleri ve depolarında her zaman arama yapılabilir.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Defter ve Kayıtların Tutulması ile Bölge İşlemlerinin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılması

MADDE 23 – Serbest Bölgede faaliyet gösteren Kullanıcılar, genel esaslar çerçevesinde gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirerek, Vergi Usul Kanununun defter tutma ile belge ve kayıt düzenine ilişkin hükümlerine uymak zorundadır.

Kullanıcılar, bu Yönetmelik hükümleri kapsamında Serbest Bölgede gerçekleştirdikleri faaliyetlerini bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapar. Bu konudaki uygulamanın zamanlaması ve kapsamı hakkındaki hususlar Genel Müdürlükçe çıkarılacak tebliğ/genelgelerle düzenlenir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 25’inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Serbest Bölge olarak belirlenen Hazineye veya kamu kuruluşlarına ait arazinin, Müsteşarlık tarafından İşleticiye veya B.K.İ.’ye İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi imzalanmak suretiyle tahsisi halinde, İşletici veya B.K.İ’nin yükümlülükleri sözleşmede

belirlenir. Bölgedeki Hazineye ait binalar ile Kullanıcılar tarafından inşa ettirilen ve bilahare “Faaliyet Ruhsatı” süresinin sona ermesiyle mülkiyeti kendiliğinden Hazineye geçen bina ve tesislerin işletilmesinin İşleticinin veya B.K.İ.’nin kullanımına bırakılması halinde, kiralamaya ilişkin özel ve genel şartların kapsamı Genel Müdürlük ile İşletici veya B.K.İ. arasında yapılan sözleşmede ayrıntılı olarak hüküm altına alınır. Bölgede bina ve tesis yapıp bilahare “Faaliyet Ruhsatı” süreleri dolan Kullanıcıların, talepte bulunmaları halinde, faaliyet ruhsatlarını da yenilemiş olmaları kaydıyla aynı bina ve tesisler, İşletici veya B.K.İ tarafından kendilerine tercihli olarak kiralanır.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Bölge Müdürlüğü, liman, hava meydanı, gümrük, güvenlik teşkilatları ve diğer kamu birimlerine Kullanıcılar tarafından verilmesi gereken bilgi ve belgelerin zamanında temin edilememesi durumunda, ilgili birimlerin taleplerine istinaden gerekli koordinasyonu sağlayarak söz konusu bilgi ve belgelerin teminine yardımcı olmak,”

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 30** – Türkiye'den Bölgeye sevkedilen mallar, dışticaret rejimine tabi tutulur ve bu rejime göre ihraç edilmiş sayılır. Bölge ile diğer ülkeler ve Serbest Bölgeler arasında dışticaret rejimi uygulanmaz. Bölgeden yurtdışına mal gönderilmesi ve hizmet verilmesi serbesttir.

Bölgeden yurtdışına ve Türkiye'ye daha ileri derecede işlem görmek üzere mal gönderilebilir.

Bir parti olarak toplam fatura bedeli 5.000 ABD Doları veya karşılığı Türk Lirasını geçmemek üzere Bölge Müdürlüğü veya Bölge Müdürlüğü onayı ile İşletici, B.K.İ. ya da Kullanıcı tarafından Bölgeye getirilen Türkiye çıkışlı mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Serbest Bölgeler, Avrupa Birliği'ne tam üyeliğin gerçekleşeceği tarihe kadar, gümrük rejimleri açısından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında, menşe hükümlerinin uygulanması bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi sayılır.

Bölgelerden çıkartılan mallara ilişkin menşe ve statü belgeleri Gümrük Mevzuatı ile uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, üyelik şartı aranmaksızın mevzuatın öngördüğü mercilerce düzenlenir ve onaylanır. Bu belgeler Serbest Bölge Gümrük İdarelerince vize edilir.”

MADDE 18 – Aynı Yönetmeliğin 32 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ateşli silahlar ve bunların mühimmatının, radyoaktif maddelerin, tehlikeli ve zehirli atıklar ile Müsteşarlıkça belirlenen diğer malların Bölgelere getirilmesi yasaktır.”

MADDE 19 – Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesine beşinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Limanı olan ve/veya tersane işletmeciliği bulunan bölgelerde gemilerden atıkların alınması ve bertaraf edilmesi Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince yapılır.”

“Tehlikeli atıklar ise tehlikeli atıkların kontrolüne ilişkin mevzuat hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.”

MADDE 20 – Aynı Yönetmeliğin Dördüncü Kısım başlığı ile Dördüncü Kısım Birinci Bölüm başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Özel Hesap, Serbest Bölge Gelirleri, Kira Sözleşmeleri”

“Özel Hesap ve Serbest Bölge Gelirleri”

MADDE 21 – Aynı Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bölgelerdeki ilgili banka şubelerince yapılan tahsilattan, İşletici veya B.K.İ.’lere Kanunun 7 nci maddesi kapsamında sözleşmeler gereği günlük olarak yapılan gelir payı aktarmaları ile Kanunun Geçici 4 üncü maddesi gereğince gelir payı ödenen Serbest Bölgelerde B.K.İ.’lerin işletme sözleşmelerindeki gelir payı kayıplarının karşılanması amacıyla Bölge Müdürlüklerince aylık olarak Yurt dışından bölgeye getirilen malların CIF değeri üzerinden binde 1, bölgeden Türkiye’ye çıkarılan malların FOB değeri üzerinden binde 9 oranına tekabül eden işlemler üzerinden hesaplanan tutarların, ilgili hesaptan bir sonraki ay sonuna kadar aktarmaları yapıldıktan sonra bakiye tutarlar beş iş günü içerisinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplara aktarılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hesaplarında toplanan tutarlardan, Genel Müdürlük talimatına istinaden ilgili Bölge Müdürlüğü hesaplarından gelir payları aktarımı karşılanamayan tutarların ilgili B.K.İ.’lere yapılan aktarmaları ile diğer iadeler düşüldükten sonra kalan tutar, yeni bir talimata gerek kalmaksızın Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası hafta sonları itibarıyla Müsteşarlık merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına, döviz cinsi gelirler için bankanın döviz alış kuru esas alınarak yapılacak dönüştürme işlemi sonucunda Türk Lirası olarak yatırılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aylık olarak hazırlanan Özel Hesap vaziyet cetvelleri Müsteşarlığa gönderilir.”

MADDE 22 – Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 41** – Özel hesabın gelirleri ile bu hesaba tahsilat yapılmayacak haller aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

a) Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen Ruhsatlar ve izin belgeleri karşılığı tahsil edilecek ücretler:

1) Faaliyet Ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe yapılacak müracaatlarda alınacak Faaliyet Ruhsatı müracaat ücretleri,

2) Faaliyet Ruhsatının kaybedilmesi, yıpranması ve diğer nedenlerle yeniden düzenlenmesi halinde alınacak ücretler,

3) Açık Alan Kullanma Belgesi almak için Bölge Müdürlüğüne yapılacak müracaatlarda alınacak ücretler,

4) Depo Kullanma Belgesi almak için Bölge Müdürlüğüne yapılacak müracaatlarda alınacak ücretler,

5) Giriş İzin Belgesinin düzenlenmesi karşılığında alınacak ücretler ile bu belgenin ve Özel İzin Belgesinin kaybedilmesi nedeniyle yeniden düzenlenmesi durumunda alınacak ücretler,

peşin olarak özel hesaba yatırılır.

b) Bölgelerdeki Mal Hareketleri ile Fason İmalat, Bakım Onarım ve İleri Derecede İşçilik Faaliyetlerine İlişkin Özel Hesap Ücretlerine Yönelik Hükümler:

1) İmalatçı Kullanıcılar ile 6/2/2004 öncesi Faaliyet Ruhsatı alan Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Yurtdışından bölgeye getirilen malların CIF değeri üzerinden binde 1, Bölgeden Türkiye’ye çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

b) Bölge içi mal satışlarından, imha/tasfiye veya lisanslı bertaraf tesislerine teslim edilmek üzere Bölgeden çıkarılan ve tahlil/numune amacıyla bedelsiz olarak getirilen veya götürülen mallardan, Özel Hesap Ücreti alınmaz.

c) Kapalı alan inşaatının tamamlanması, ek yatırım yapılması, üretim konusunda Faaliyet Ruhsatı sahibi Kullanıcıların üretimde kullanacakları yatırım mallarının girişi, makine ve teçhizatın yenilenmesine ilişkin mal girişleri veya kapasite artırımına yönelik yeni makine, teçhizat ve ofis makineleri girişi yatırım ve tesis safhasında yapılan mal girişi olarak kabul edilir. Yatırım ve tesis safhasında kullanılmak üzere veya tevsi ve kapasite artırmak amacıyla yurtdışından veya Bölge içinden satın alınan bu mallardan Özel Hesap Ücreti

alınmaz. Yatırım ve tesis kapsamında Özel Hesap açısından mal girişlerine ilişkin denetim Bölge Müdürlüğünce yapılır.

d) Yatırım ve tesis safhasında veya tevsi ve kapasite artırmak amacıyla, yurtdışından Bölgeye getirilen malların ticarete konu edilerek, bunların Bölgeden yurtdışına çıkarılması, Bölge içinde başka bir Kullanıcıya satılması veya başka bir Serbest Bölgeye gönderilmesi durumunda satış bedeli üzerinden binde 1, Türkiye'ye çıkışı halinde ise faturada yer alan FOB satış bedeli üzerinden alınacak binde 1 Özel Hesap Ücretini müteakip aynı bedel üzerinden binde 9 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

e) Bölgedeki bina, tesis ve demirbaşların bakım-onarım veya tamirinde kullanılmak üzere Kullanıcının kendisine ait olmayan ve yurtdışından bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanların 58 inci maddede belirtilen 12 aylık süre içerisinde bölge dışına çıkarılmaması halinde bu malların CIF değeri üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

f) Sergilenmek, fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden Türkiye'ye geçici olarak mal gönderilmesi, yurt içinden getirilen bir malın evsafına uygun olmaması veya bozuk çıkması gibi nedenlerle değiştirilmek ya da tamir edilmek üzere mahrecine iade edilmesi halinde Özel Hesap Ücreti alınmaz. Ancak 58 inci madde gereğince Türkiye'ye çıkarılacak mallardan binde 9 oranında teminat alınır. Söz konusu malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde, bu teminatlar çözülerek Özel Hesaba gelir kaydedilir.

g) Özel Hesap Ücreti ödenerek yurtdışından bölgeye getirilen bir malın evsafına uygun olmaması veya bozuk çıkması gibi nedenlerle kesin olarak mahrecine iade edilmesi halinde, alınmış olan Özel Hesap Ücreti Kullanıcının bir sonraki işlemde mahsup edilir. Mahsup edilememesi halinde kanuni süresi içerisinde iade edilir. Söz konusu malın mahrecine kesin olarak iade edilmeyip değiştirilmesi veya tamir görmesi sonrasında Bölgeye geri getirilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz.

h) Sergilenmek, fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden yurtdışına geçici olarak gönderilen malın Bölgeye geri getirilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz.

i) Bölgeden yurtdışına veya yurtiçine satılan malın herhangi bir nedenle kesin olarak iade edilmesi durumunda Özel Hesap Ücreti alınmaz. Özel Hesap Ücreti alınmış ise Kullanıcının bir sonraki işlemde mahsup edilir. Mahsup edilememesi halinde kanuni süresi içerisinde iade edilir.

2) 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcıların dışındaki Kullanıcılar ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresini uzatan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Bu Kullanıcılar tarafından, yurtdışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan mallardan Özel Hesap Ücreti alınmaz.

b) Bu Kullanıcılar tarafından, yatırım ve tesis safhasında veya tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilenler de dahil olmak üzere yurtdışından getirilerek bölge içinde satılan malların CIF değeri üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

3) Hem üretim hem de 6/2/2004 tarihinden sonra alım-satım ruhsatı alan Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilecek mal hareketlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Üretim ruhsatı kapsamında Türkiye'den veya yurt dışından getirdiği mallardan ürettiği ürünlerini kendi bünyesinde bulunan alım-satım ruhsatı kapsamına devretmesi ve alım-satım ruhsatı kapsamında yurt içine satması halinde, yurt içine satılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

b) Alım-satım ruhsatı kapsamında binde 1 oranında ücret ödmeden yurt dışından getirdiği malı, kendi bünyesinde bulunan üretim ruhsatı kapsamına devretmesi halinde, bu malların CIF değeri üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

4) Fason imalat ile bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemlerinde aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) Kullanıcının kendisine ait olan mallar için bölge dışında fason imalat veya ileri derecede işçilik işlemleri yaptırması halinde bu işlemlerden katma değer üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. Ancak 58 inci madde gereğince Türkiye'ye çıkarılacak mallardan binde 9 oranında teminat alınır. Teminat alınan malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde bu teminatlar çözülerek Özel Hesaba gelir kaydedilir.

b) Kullanıcının kendisine ait olmayan, fason imalat, bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemleri amacıyla bölgeye geçici olarak getirdiği malların bölgeye giriş ve çıkışında Özel Hesap Ücreti alınmaz. Söz konusu malların bölgede işçilik gördükten sonra bölgeden nihai çıkışında bölgede yaratılan katma değer üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. Ancak belirtilen kapsamdaki mallardan kullanıcıların yurtdışından getirerek fason imalat, bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemleri için Türkiye'ye çıkaracağı mallardan 58 inci madde gereğince binde 9 oranında teminat alınır. Teminat alınan malların 12 ay içerisinde bölgeye getirilmemesi halinde bu teminatlar çözülerek Özel Hesaba gelir kaydedilir.

c) Kullanıcı firmalar arasında gerçekleşen ticaret kapsamında, fason imalat, bakım-onarım faaliyetleri ve ileri derecede işçilik işlemleri neticesinde bölgede yaratılan katma değer üzerinden binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır.

ç) Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek Özel Hesap Ücretlerine yönelik hükümler:

1) İşleticilerin yıllık net karları üzerinden alınan sözleşmede belirtilen orandaki kar payları yıl sonu döviz alış kurundan hesaplanarak ABD Doları cinsinden ait olunan dönemi takip eden yılın 5'inci ayının son iş günü mesai bitimine kadar,

2) İşletici ve B.K.İ.'lerin, bölgenin işletilmesi veya kurulup işletilmesi ile ilgili faaliyetleri sonucu tahakkuk eden net aylık gelirleri üzerinden yüzde 4 oranında alınacak ücretler, üçer aylık dönemler itibarıyla Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20 nci günü mesai bitimine kadar,

3) Hazine arazisi üzerinde kurulu serbest bölgelerde Faaliyet Ruhsatı verilmesi uygun görülen gerçek veya tüzel kişilere bina ve tesisler hariç bu bölgelerdeki Hazine taşınmazlarının kiraya verilmesi halinde, kira bedelleri 8 inci madde kapsamında yapılan kira sözleşmesinde öngörülen sürelerde işletici veya B.K.İ. tarafından tahsil edilir. Tahsil edilen kira bedellerinin işletici tarafından yüzde 90'ı, B.K.İ. tarafından yüzde 63'ü işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde belirtilen süreler içerisinde,

4) Hazineye ait bina ve tesisler ile Faaliyet Ruhsatının iptali veya süresinin sona ermesiyle Hazineye intikal eden bina ve tesislerin işletici veya B.K.İ.'ce kiraya verilmesi halinde tahsil edilen kira bedellerinin işletici veya B.K.İ. tarafından yüzde 90'ı işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerinde belirtilen süreler içerisinde,

5) Özel mülkiyete ait arazi üzerinde kurulu serbest bölgelerde B.K.İ.'nin kiraya verdiği arazi ve işyerlerinin tahsil edilen kira gelirlerinden yüzde 4 aylık gelir payı ve sattığı arazi ve işyerlerinden elde ettiği net gelirlerden yüzde 4 aylık gelir payı, üçer aylık dönemler itibarıyla Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20 nci günü mesai bitimine kadar,

6) İşletici, B.K.İ. ve Kullanıcıların Yönetmelik hükümlerine, işletme veya kuruluş ve işletme sözleşmelerine aykırı olarak taahhütlerini zamanında veya hiç yerine getirmemeleri halinde tahsil edilecek cezai şart, masraf ve faizler tahsili müteakiben,

özel hesaba yatırılır.

7) İşletici veya B.K.İ. ayrı Faaliyet Ruhsatı almak ve ayrı muhasebe kayıtları tutmak kaydıyla Hazine arazisi üzerinde yaptığı veya yaptırdığı bina ve tesisleri kiraya vermek veya bölgede yapılması öngörülen faaliyet konularında faaliyet gösteren kuruluşlara ortak olmak suretiyle elde ettikleri gelirlerden özel hesaba herhangi bir pay ödemez.

d) Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen diğer gelirler:

1) Satın alma ve satışlar nedeniyle yapılan sözleşmelerde belirtilen cezai şart, masraf ve faizler,

2) Genel Müdürlük veya Bölge Müdürlüklerince bastırılan ve satış yoluyla dağıtımına karar verilen her nevi basılı kağıt veya yayınların bedeli,

3) Bölge Müdürlüğü tarafından Kullanıcılara kiralanana arazi ve binalardan elde edilecek kira bedelinin tamamı,

4) Herhangi bir nedenle Hazineye intikal eden menkullerin satışından, gayrimenkullerin kullanım hakkının süreli olarak devrinden elde edilecek gelirler,

5) Faaliyet Ruhsatı almak için Genel Müdürlüğe yapılan müracaatlarda, Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından sonra 30 gün içerisinde Faaliyet Ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde alınacak ücret,

6) Özel mülkiyete ait arazi üzerinde kurulu serbest bölgelerde bina satışları ve üst yapı kullanım hakkı devirlerinde alınacak ücretler,

özel hesaba yatırılır.

7) Hizmet, Bankacılık ve Sigortacılık Faaliyetlerine İlişkin Özel Hesap Ücretlerine Yönelik Hükümler:

a) Hizmet Faaliyetleri:

Bakım-onarım, fason imalat ve ileri derecede işçilik işlemleri hariç olmak üzere, 6/2/2004 tarihinden önce Faaliyet Ruhsatı alan Kullanıcıların bölge içi ve bölge dışına hizmet teslimlerinde binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcıların dışındaki Kullanıcılar ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresini uzatan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcılar tarafından yapılan hizmet teslimlerinde Özel Hesap Ücreti alınmaz.

b) Bankacılık ve Sigortacılık Faaliyetleri:

6/2/2004 tarihinden önce Faaliyet Ruhsatı alan bankaların ve sigorta kuruluşlarının faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri gelirlerinden yapmış oldukları bütün muameleler nedeniyle kendi lehlerine nakden veya hesaben tahakkuk eden paralardan üçer aylık dönemler itibariyle Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarının 20'nci günü mesai bitimine kadar binde 1 oranında Özel Hesap Ücreti alınır. 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı alan banka ve sigorta kuruluşları ile bu tarihten önce ruhsat almış olup da 6/2/2004'ten sonra Faaliyet Ruhsatı süresini uzatan banka ve sigorta kuruluşlarından bu ücret alınmaz.

Özel Hesap Ücretleri Bölge Müdürlüklerince hiçbir suretle kasaya gelir tahsil edilemez. Tüm gelir tahsilatları bankalar nezdinde açılan hesaplar aracılığı ile yapılır."

MADDE 23 – Aynı Yönetmeliğin 42 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Genel Müdürlüğün uygun görüş yazısından sonra 30 gün içerisinde Faaliyet Ruhsatı almaktan vazgeçilmesi halinde, 41 inci maddenin (d) bendinin 5 no'lu alt bendinde belirtilen ücretin özel hesaba yatırılmasını müteakip yatırılmış olan Faaliyet Ruhsatı ücretinin tamamı,"

"c) Serbest Bölge Kullanıcılarından peşin olarak tahsil edilen kira bedellerinden, "Faaliyet Ruhsatı" iptali nedeniyle kira sözleşmesinin feshedilmesi sonucunda sözleşmeler gereğince iadesi gereken kira tutarları Kullanıcının aynı konudaki müteakip işleminde mahsup edilmezse,"

"d) Fazla veya yanlışlıkla yatırılan tutarlar ile gerçekleşmeyen işlemlere ait tutarlar, Kullanıcının aynı konudaki müteakip işlemlerinden mahsup edilmezse, kanuni süresi içerisinde,"

MADDE 24 – Aynı Yönetmeliğin 47 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bölgedeki faaliyetlerle ilgili olarak mal bedelleri, Özel Hesap, hizmet ve işçi ücretleri ile ikramiyeleri ve kiralara ilişkin ödemeler dövizle yapılır. Bölgede Türk Lirası ile yapılan

ödemeler hakkında 16/8/1985 tarih ve 85/9801 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen esaslar uygulanır.”

MADDE 25 – Aynı Yönetmeliğin 48 inci maddesinin son fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 26 – Aynı Yönetmeliğin 50 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 50** – Bölgede sigortacılık, nakliye acenteliği, gümrük müşavirliği, yeminli mali müşavirlik, serbest muhasebeci mali müşavirlik, serbest muhasebecilik ve eksperlik gibi hizmet faaliyetleri ile Genel Müdürlükçe uygun görülecek diğer hizmet faaliyetleri, “Faaliyet Ruhsatı” alınarak yürütülebileceği gibi, Bölge Müdürlüğünden temin edilecek “Giriş İzin Belgesi” ile de yerine getirilebilir.”

MADDE 27 – Aynı Yönetmeliğin 52 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 52** – Serbest Bölgelerde yapılacak icra işlemleri İcra ve İflas Mevzuatına tabidir.

Faaliyet Ruhsatının iptal edildiği veya süresinin sona erdiğinin Bölge Müdürlüğünce ilgili kullanıcıya yazılı olarak tebliğ tarihinden itibaren üç ayı geçmemek üzere, Bölge Müdürlüğünce verilecek süre içerisinde Bölge dışına çıkarılmayan mallar ile Bölgede terk edilen mallar, Bölge Müdürünün başkanlığında, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, Serbest Bölge Gümrük Muhafaza Müdürlüğü, İşletici/B.K.İ.’den ve gerektiğinde mahalli meslek kuruluşlarından birer görevlinin de katılımıyla oluşturulacak bir komisyon marifetiyle sayım ve tespiti yapılarak tutanağa bağlanır.

Söz konusu tutanak kapsamındaki mallar, gerektiğinde İşletici/B.K.İ.’nin sağlayacağı taşıma ve nakliye imkanlarından yararlanılmak suretiyle, tasfiye edilmek üzere Gümrük Müsteşarlığı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Tasfiye İdarelerine teslim edilir.”

MADDE 28 – Aynı Yönetmeliğin 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 58** – Bakım-onarım veya tamir gibi nedenlerle bölgeye geçici olarak gelen, Kullanıcının kendisine ait olmayan mallar ile araç, gereç ve ekipmanlar bölgelerde 12 aydan fazla kalamaz.

Kullanıcıların defter ve belgelerinde kayıtlı demirbaş ve yatırım mallarının bakım-onarım gibi nedenlerle bölgeden Türkiye’ye geçici olarak çıkarılması sırasında bu malların defter ve belgelerde kayıtlı değerleri üzerinden binde 9 oranında teminat alınır.

Fason imalat, bakım-onarım ve ileri derecede işlem görmek üzere bölgeden Türkiye’ye çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında teminat alınır.

Sergilenmek veya fuarlarda teşhir edilmek üzere bölgeden Türkiye’ye geçici olarak gönderilen mallar ile Türkiye’den satın alınarak bölgeye getirilen ancak, sipariş ve evsafına uygun olmadığı için değiştirilmek veya işlem görmek üzere bölgeden Türkiye’ye çıkarılan malların FOB değerleri üzerinden binde 9 oranında teminat alınır.

Teminat olarak Türk Lirası, döviz, banka teminat mektubu, devlet tahvili ve hazine bonusu kabul edilir. Türk Lirası ve döviz olarak alınan teminatlar Bölge Müdürlüklerine ait tali hesapların bulunduğu bankalarda açılan geçici teminat hesaplarında toplanır. Ancak teminat mektubu, devlet tahvili ve hazine bonusu Bölge Müdürlüğü kasalarında muhafaza edilir. Alınan teminatlar bölge dışına geçici olarak çıkarılan malların bölgeye girişinde Bölge Müdürlüğünün talimatıyla iade edilir. Teminata bağlanan malların geri gelmemesi halinde teminat çözülür ve bu tutarlar özel hesaba gelir kaydedilir.”

MADDE 29 – Aynı Yönetmeliğe Geçici 3 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 4** – 12/11/2008 tarihli ve 5810 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle Kanuna eklenen geçici maddenin yürürlüğe girdiği 25/11/2008 tarihinden önce serbest bölgelerde halen geçerli Faaliyet Ruhsatı bulunan yatırımcı Kullanıcılara kiralanan arazi, arsa, ve binalardan Hazinesinin mülkiyetinde bulunanların ruhsat ve kira süresi, Müsteşarlığa

müracaat edilmesi halinde, Faaliyet Ruhsatı ve kira süresinin başlangıç tarihi esas alınmak suretiyle 49 yıla kadar uzatılabilir.

Yatırımcı Kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi, üretim faaliyeti için 45 yıl, diğer faaliyet konuları için ise 30 yıldır. Kiracı Kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süresi üretim faaliyeti için 20 yıl, diğer faaliyet konuları için 15 yıldır.

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde üretim konusu dışında Faaliyet Ruhsatına sahip yatırımcı Kullanıcıların üretim konulu yeni Faaliyet Ruhsatı olarak veya konu değişikliği yaparak aynı binada üretim faaliyetinde bulunmaları halinde, bu Faaliyet Ruhsatının süresi 45 yıldır. Üretim konulu Faaliyet Ruhsatının başlangıç tarihi ilk Faaliyet Ruhsatının başlangıç tarihi olup, bina üretim ruhsatına bağlanır.

Faaliyet Ruhsatı süresi bitmek üzere olan ve ara vermeksizin faaliyetine devam etmek isteyen Kullanıcılar, Faaliyet Ruhsatı süresi dolmadan önce, Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde müracaat eder. Müracaatın uygun bulunması halinde, Faaliyet Ruhsatının sona erdiği tarihten itibaren başlamak üzere aynı numarayla yeni bir Faaliyet Ruhsatı düzenlenir. Bu kullanıcıların Faaliyet Ruhsatı süreleri, yukarıda belirtilen sürelerle bağlı olarak, Faaliyet Ruhsatı başlangıç tarihleri esas alınmak suretiyle hesaplanır.

6/2/2004 öncesi Faaliyet Ruhsatı alan imalatçı Kullanıcılar dışındaki Kullanıcıların bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, 6/2/2004 tarihi itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu Kullanıcılar, bahse konu sürenin sona ermesi itibarıyla Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin ikinci alt bendi ile (d) bendinin yedinci alt bendinde belirtilen Özel Hesap Ücretindeki esaslara tabi olurlar. Bu Kullanıcıların 6/2/2004 tarihinden sonra Faaliyet Ruhsatı süresi uzatmaları halinde bu ruhsatlar Özel Hesap uygulamaları açısından 6/2/2004 tarihinden sonra alınan imalat dışı ruhsatlarla aynı esaslara tabidir.

Faaliyet Ruhsatı müracaat ücreti, Faaliyet Ruhsatının yeniden düzenlenmesinde uygulanacak kriterler ve ücretler ile bu madde çerçevesinde Faaliyet Ruhsat sürelerinin uzatılmasına ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlükçe belirlenir.”

“**GEÇİCİ MADDE 5** – Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde düzenlenen “Araç Giriş Kartı” ile “Ziyaretçi Araç Giriş Kartı” uygulaması 1/6/2010 tarihinde başlar.”

MADDE 30 – Maliye Bakanlığı ve Sayıştayın görüşleri alınan bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 31 – Bu Yönetmelik hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

[R.G. 22 Nisan 2010 – 27560]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Maliye Bakanlığında:

HAZİNE TAŞINMAZLARININ İDARESİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 19/6/2007 tarihli ve 26557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmeliğin 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Satış, trampa, arsa karşılığı veya kat karşılığı inşaat; üzerinde bulunan ve mevcut durumu itibarıyla kullanılması ekonomik olmayan binaların yıkım masrafını aşan asgari

levazım bedeli ve varsa bu nitelikte olmayan diğer binalar ile taşınmazın emlak vergisine esas asgari metrekare birim değerinden,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 66 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) İmar planlarında kamu hizmet alanlarına ayrılmış taşınmazları, miras ve ölüme bağlı tasarruflar dışında sonradan edinenlerin trampa talepleri, ihtiyaç bulunmayan Hazine taşınmazlarından aynı amaca ayrılmış olanlar hariç değerlendirilmez.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 72 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu ile 9/10/2003 tarihli ve 25254 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ağaçlandırma Yönetmeliği uyarınca Hazine taşınmazları, üzerinde ağaçlandırma yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişilere, Çevre ve Orman Bakanlığı Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğünce belirlenen tip projeye uygun olarak ormancılık bürolarına tanzim ettirilen uygulama projesine istinaden on yıl süreyle kiraya verilebilir. Kira süresi; bu süre içinde yapılacak kontrollerde, arazinin projesine uygun şekilde ağaçlandırıldığı saptandığı takdirde, ağacın kesim yaşı dikkate alınarak yeni bedel ve koşullar üzerinden en fazla on yıllık süreler halinde uzatılabilir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 85 inci maddesinin ikinci fıkrasında geçen “gerektiğinde” ifadesi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 87 nci maddesinin birinci fıkrasında geçen “en fazla bir yıl içinde” ibaresi “en fazla üç yıl içinde” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu Yönetmelik hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
19/6/2007		26557
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'lerin		
Tarihi		Sayısı
1	26/7/2007	26594
2	6/12/2007	26722
3	16/4/2008	26849
4	14/3/2009	27169

[R.G. 24 Nisan 2010 – 27561]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Ulaştırma Bakanlığı (Denizcilik Müsteşarlığı)’ndan:

BAĞLAMA KÜTÜĞÜ UYGULAMA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 14/9/2009 tarihli ve 27349 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliğinin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) 18 Gros tonilatodan küçük ticari gemileri,

b) Boy ve tonajına bakılmaksızın;

1) Ticari deniz araçlarını,

2) Özel kullanıma mahsus gemi ve deniz araçlarını,”

“(2) 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş Milli Gemi Siciline ve 16/2/1999 tarihli ve 4490 sayılı Kanuna göre kurulmuş Türk Uluslararası Gemi Siciline tescilli ticari gemi ve deniz araçları, silahlı kuvvetlere ait gemi, deniz ve iç su araçları hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Bağlama kütüğü kayıt numarası” ibaresi “Bağlama kütüğü numarası” olarak ve (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(ğ) İç su aracı: İç sularda kullanılan ve gemi dışındaki her türlü tekne ve yapıyı,”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bağlama kütüğünün iç sularda hangi belediye başkanlıkları bünyesinde tutulacağı İdare tarafından belirlenir.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “sorumluluk” ibaresinden sonra gelmek üzere “ilgili” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 9** – (1) Bağlama kütüğüne, boyu 2,5 metre ve yukarı olan;

a) 18 Gros tonilatunun altında olup da Milli Gemi Siciline tescil edilmemiş ticari gemiler,

b) 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun bayrak çekme hükümlerine bağlı olmaksızın;

1) Ticari amaçla işletilmekte olup, gemi sicillerine kaydedilmemiş deniz araçları,

2) Ticari amaçla işletilen iç su araçları,

3) Özel kullanıma mahsus gemi, deniz ve iç su araçları,

zorunlu olarak kaydedilir.

(2) 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun bayrak çekmeye ilişkin hükümlerine bağlı olmaksızın yabancı uyruklu gerçek kişilere ait özel kullanıma mahsus gemi, deniz ve iç su araçları talep olması ve İdare adına kaydı yapacak başkanlık tarafından uygun bulunması hâlinde kayıt edilir.

(3) Birinci fıkrada düzenlenen kayıt zorunluluğu dışında kalan gemi, deniz ve iç su araçları ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünce tescil edilmiş spor kulübü ve federasyonların envanterinde kayıtlı olup da münhasıran spor faaliyetleri için kullanılan gemi, deniz ve iç su araçlarının kayıt usul ve esasları İdare tarafından belirlenir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinin üç, dört, beş, altı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) İdare, gemi, deniz ve iç su araçlarında kullanılmak üzere, onaylanan adları elektronik ortamda tutar. Ad talepleri ve onayları, İdarece belirlenen esaslara uygun olarak aşağıdaki usulde yapılır.

a) İlk defa kayıt edilecek gemi, deniz ve iç su aracının mâliki veya işleteni, seçtiği adın onay talebini elektronik ortamda yapar. İlgili başkanlık talebi değerlendirerek sonuçlandırır.

b) Bağlama kütüklerine kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçlarının adı, ilgilinin talebi, başkanlığın onayı ile değiştirilebilir. Satış veya çok özel bir gerekçe olması ve bu gerekçenin belgelenmesi halleri dışında ad değişikliği yapılmaz. Satış yapılması hâlinde, yeni mâlik satış tarihinden itibaren üç ay içinde bu hakkını kullanabilir.

(4) Talep edilen ad, talep tarihinden itibaren iki ay içerisinde bağlama kütüğünde kullanılmadığı takdirde, sistem tarafından otomatik olarak serbest bırakılır.

(5) Bağlama kütüğüne kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçlarının bordalarının baş tarafının her iki yanına adı, kıçına da adı, bağlama limanı ve bağlama kütüğü numarası yazılmalıdır. Tescil boyu 5 metrenin altında olan gemi, deniz ve iç su araçlarının adı, bağlama limanı ve bağlama kütüğü numarası bordalarında veya kıçında uygun olan bir yere okunabilir şekilde yazılması yeterlidir.

(6) Ad, bağlama kütüğü numarası ve bağlama limanı, silinmez, bozulmaz ve okunaklı harf ve rakamlarla yazılır. Harflerin ve rakamların boyu en az 10 santimetre, harfleri ve rakamları teşkil eden esas çizgilerin eni 2 santimetreden az olamaz.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin istisna ve muafiyetler ile diğer hususlar İdare tarafından belirlenir.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 14 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülkiyetin devri

MADDE 14 – (1) Bağlama kütüğüne kayıtlı gemi, deniz ve iç su araçlarının mülkiyetinin devrini gerektiren satış, bağış gibi hukuki işlemlere yönelik belgelerin başkanlıklar huzurunda düzenlenmesi zorunludur. Mülkiyetin devri işlemleri, gemi, deniz ve iç su aracının kayıtlı olduğu bağlama kütüğünün bağlı olduğu başkanlık dışında başka bir başkanlık huzurunda da yapılabilir. Başkanlıklar dışında yapılmış mülkiyetin devrini amaçlayan işlemler geçersizdir ve bu tür satış belgelerinde hak sahibi olarak gözüken kişi adına kayıt yapılmaz.

(2) Elektronik ortamda tutulan satış belgesi, ibraz edilen bilgi ve belgeler ile beyanlara uygun olarak düzenlenir. Satış belgesi, taraf olanların sayısından bir fazla sayıda çıktısı alınarak bağlama kütüğü kayıt personeline paraflanıp ve taraflarca da imzalandıktan sonra başkanlık tarafından tarih, saat ve dakikası düşülmek suretiyle imzalanır ve mühürlenir. Yeteri kadarı taraflara verilir, bir sureti de bağlama kütüğü dosyasına konur.

(3) Mâlik ve alıcı, satış işleminin yapılacağı başkanlığa satış işleminin yapılabilmesi için birlikte yazılı talepte bulunur. Başkanlık, talebi uygun gördüğü takdirde ikinci fıkraya göre işlem yapar.

a) Satış işlemi gemi, deniz ve iç su aracının kaydının bulunduğu başkanlıktan başka başkanlıkta yapılacak ise, talebi alan başkanlık talebi yazılı olarak kaydı tutan başkanlığa bildirir. Kaydı tutan başkanlık talebi uygun gördüğü takdirde, satış yapılabilmesi için bilgi sistemi üzerinden satış belgesi ve ruhsatname düzenlenmesine izin verir. Satış işlemini gerçekleştiren başkanlık, satış belgesi ve ruhsatnameyi düzenler ve eski ruhsatname üzerine “satılmıştır” şerhi düşerek kaydın tutulduğu başkanlığa gönderir.

b) Kayıtlı olduğu bağlama kütüğü limanı haricindeki başka bir bağlama kütüğü limanında satışı yapılmak istenilen gemi, deniz ve iç su aracı, yeni mâliki tarafından satışın yapıldığı bağlama kütüğü limanına kayıt ettirilecek ise, önce nakil işlemi daha sonra satış ve belgelendirme işlemleri yapılır.

(4) Satış dışında mülkiyetin devrini sağlayan diğer hukuki işlemler de bu madde hükümlerine uygun olarak yapılır.

(5) Kanuni hükümlere dayanılarak ilgili idaresince yapılan satışlar ile adli mercilerce yapılan satışlar sonucu düzenlenen belgelerin ibrazı hâlinde, elektronik ortamda mâlik değişiklik formu düzenlenir ve kütük kayıt personeli tarafından da imzalanıp mühürlenerek bağlama kütüğü dosyasına konur.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Ticari olanlar için tonilato belgesi.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Davete icabet edilmediği takdirde veya mâlikinin tespit edilemediği durumda, mevcut veriler ile yapılacak ölçüm ve teknik denetleme sonucunda elde edilecek bilgilere göre re’sen tescil bölümüne kayıt yapılır. Mâlik veya işleten daha sonra başkanlığa başvurup kayıtları güncelleştirdiğinde kayıt re’sen tescil bölümünden bağlama kaydı bölümüne aktarılır. Harçların tahsil edildiğine dair makbuzların ibrazından sonra ruhsatname düzenlenir.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Ruhsatnamede, gemi, deniz veya iç su aracının;

- a) Adı,
- b) Cinsi,
- c) Bağlama kütüğü ve numarası,
- ç) Teknik kütük limanı ve numarası,
- d) İnşa yeri ve yılı,
- e) İnşa malzemesi,
- f) Makinesinin gücü ve adedi,
- g) Makine seri no,
- ğ) Tescil boyu/En/Derinlik (metre),
- h) Gros ve net ton,

i) Donatan veya mâlikin yahut donatma iştiraki veya müşterek mülkiyet hâlinde müşterek donatan veya mâliklerin adları, T.C. Kimlik Numarası/Vergi Kimlik Numarası ve pay oranları,

- i) Vize tarihi,
 - j) Vizenin geçerlik tarihi,
 - k) Kullanım amacı,
- yer alır. Ruhsatnamenin şekli Ek-1 de belirtilmiştir.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddenin sonuna aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir.

“(ç) Ticari olarak işletilen;

- 1) Gemi ve deniz araçlarının Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydedilmesi,
- 2) Gemilerin tadilat sonucu tonilatusunun 18 groston ve üzerine çıkması,”

“(e) Özel kullanıma mahsus 18 groston üzerindeki gemilerin ticari kullanım amacıyla cins değişikliği,”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Üzerinde haciz veya başkaca takyidat bulunan gemi, deniz ve iç su araçları, alacaklısının muvafakatiyle terkin olunur.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “işletenin” ibaresi “işletenin, ilgisinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kapsama giren gemi, deniz ve iç su araçları için ruhsatname düzenlenirken; münhasıran balıkçılık faaliyetinde kullanılan araçların ruhsatnamelerine “balıkçılık”; münhasıran deniz taşımacılığı faaliyetinde kullanılan araçların ruhsatnamelerine “taşımacılık” ibareleri, “harçtan muafır” ibaresi ile birlikte işlenir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “kayıt numarası” ibaresi “numarası” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19 – Bu Yönetmelik hükümlerini Denizcilik Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
14/9/2009	27349

BAĞLAMA KÜTÜĞÜ RUHSATNAMESİ (Certificate of Registry)		
SERİ NO	Belge No:	
Adı Name of ship		
Cinsi Type of Ship		
Bağlama Kütüğü / No Port of Register / Nr.		
Tescil boyu / En / Derinlik (m) Registered Length / Breadth / Depth (m)		
Gros Ton / Net Ton Gross Tonnage / Net Tonnage		
İnşa Yeri ve Yılı Place and Date of Build		
İnşa Malzemesi Construction Material		
Makine Gücü (Bhp) / Adedi Power of Engine / Quantity		
Makine Seri No Engine Serial Number		
Kullanım Amacı		
5897 sayılı Kanun kapsamında Bağlama Kütüğüne kayıt olunduğu tasdik olunur.		

ÖN YÜZ

SAHİPLİK BİLGİLERİ (PROPRIETARY INFORMATION)			
ADI SOYADI / ÜNVANI		TC. KİMLİK NO VERGİ KİMLİK NO	PAY
VİZE BİLGİLERİ			
VİZE TARİHİ	VİZE GEÇERLİLİK	YETKİLİNİN ADI SOYADI	İMZA

ARKA YÜZ

[R.G. 24 Nisan 2010 – 27561]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

İçişleri Bakanlığında:

KARAYOLLARI TRAFİK YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1 – 18/7/1997 tarihli ve 23053 Mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 30** – Tescil işlemlerinin yapılmasında aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır;

a) Araçların tescilleri, araç sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin ibrazı zorunlu belgelerle birlikte Kanunda belirtilen mercilere müracaat etmeleri suretiyle yapılır.

b) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (Ek-3)'teki “Araç Tescil Belgesi” ile (Ek-4)'teki Motorlu Araç Trafik Belgesi trafik tescil kuruluşlarınca düzenlenir. Belgelerin “Onaylayan” bölümleri yetkili personel tarafından sicil numarası yazılmak suretiyle imzalanır. Belgelerde yer alan bütün bilgiler silinti ve kazıntı olmaksızın bilgisayar ortamında doldurulur. Araç Tescil Belgesi ile Motorlu Araç Trafik Belgesi Emniyet Genel Müdürlüğünce elektronik

sistemle gönderilen bilgiler esas alınarak Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'nce kişiselleştirilebilir. Düzenleme sırasında herhangi bir nedenle iptali gereken belgeler, iptal gerekçesi ve seri numarası belirtilerek bir tutanakla tespit edilir ve ilgili muhasebe birimine teslim edilir. Buna dair usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü arasında yapılacak protokolle belirlenir.

c) İlk defa tescili yapılan her araca bir tescil plakası tahsis edilir. Satış, devir veya diğer işlemlerde plaka numarası değiştirilmez, daha önce düzenlenerek bir önceki araç sahibine verilmiş olan motorlu araç trafik belgesi ile tescil plakaları yeni sahibine devredilir. Can ve mal güvenliğinin gerekli kıldığı hallerde mülki amirin talebi ve İçişleri Bakanlığının onayı ile tescil plaka numarası değiştirilebilir.

Diplomatik ve konsüler muafiyeti bulunan kişilere ait araçlar ile çeşitli nedenlerle ülkemizde bulunan yabancı kişilere ait araçların vatandaşlarımıza satış veya devir yapılması, ayrıca Ulaşım Koordinasyon Merkezleri, İl veya İlçe Trafik Komisyonlarınca karar alınmak suretiyle belirlenen harf gruplarının tahsis edildiği tescil plakası ile ticari amaçla çalışan araçların kullanım amacının değişmesi halinde, bu araçlara varsa eski tescil plaka numarası yoksa bu Yönetmeliğin 56/b ve 57/a maddeleri hükümleri doğrultusunda tescil plaka numarası tahsis edilir. Buna dair usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenir.

ç) Emniyet Genel Müdürlüğüne araçlara ait bilgiler, manyetik veya elektronik sistemle Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığına gönderilir.

d) Tescili yapılarak bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (Ek – 4)'teki Motorlu Araç Trafik Belgesi verilen ve müracaat formu bilgisi Milli Savunma Bakanlığı Seferberlik Dairesi Başkanlığına gönderilen araçlardan, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacına elverişli olanlara sefer görev emri verilir. Sefer görev emri verilen araçlara Türk Silahlı Kuvvetleri Motorlu Kara Nakil Araçları Sefer Görev Emri (ARAÇ SEF. 3) (Ek – 5) 4 suret olarak Milli Savunma Bakanlığınca tanzim edilir. Milli Müdafaa Mükellefiyeti Komisyon kararı alınmak ve araç sahiplerine tebliğ edilmek üzere mülki makamlara gönderilir. Mülki idare makamlarınca da sefer görev emirleri araç sahiplerine tebliğ edilmek üzere trafik tescil şube ve bürolarına gönderilir. Sefer görev emirleri için 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu ile 24/5/1990 tarihli ve 90/500 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğü ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

e) Sefer görev emirlerine tabi araçlara, trafik tescil şube veya bürolarınca yapılacak işlemler bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (Ek – 5)'teki talimata göre yapılır.

f) Tescili yapılan araçlar ve sahiplerine ilişkin bilgiler ile sonradan araç üzerinde yapılan her türlü işlem ve değişiklikler trafik tescil kuruluşlarınca derhal bilgisayar ortamına aktarılır. Ayrıca, yapılan işlem ve değişikliğe dair bilgi ve belgelerden Emniyet Genel Müdürlüğüne gerekli görülenler tescil dosyasına konulmak üzere aracın kaydının bulunduğu trafik tescil kuruluşuna postayla veya elektronik sistemle gönderilir.

g) Tescil edilen araçlara ve sahiplerine ilişkin bilgiler ile sonradan araç üzerinde yapılan her türlü işlem ve değişiklikler elektronik sistemle Gelir İdaresi Başkanlığına, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.

ğ) Tescil plakalarında, işlemi yapan tescil kuruluşu ile plaka basım işlemini gerçekleştiren kuruluşun mühürleri bulunur.

h) Tüzel kişiler veya yabancılar adına yapılacak araç tescillerinde istenilecek bilgi ve belgeler ile diğer hususlar Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenir.

ı) Ambulans ve acil sağlık araçlarının tescillerinde il sağlık müdürlüğünün ambulans/acil sağlık aracı uygunluk yazısının ibraz edilmesi zorunludur.

i) Ülkemizde belirli bir süre kullanıldıktan sonra tekrar yurt dışına çıkarılmak üzere geçici ithal yoluyla getirilenler ile iş amacına göre üzerine çeşitli ekipmanlar monte edilmiş ve

karayolunda insan, hayvan ve yük taşımada kullanılan araçlar hariç olmak üzere, direksiyonu sağda olan araçların tescili yapılmaz.

j) Araçlar üzerinde Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelikte belirtilen şekillerde değişiklik yapılmış olması halinde, aracın muayenesinin yeniden yaptırılması zorunludur.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir gibi kısıtlayıcı şerhlerin konulmasına veya kaldırılmasına ilişkin bildirimler ile bu bildirimlere ilişkin cevaplar elektronik sistemle yapılabilir.

Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerinden elektronik sistemle temin edilebilir ve elektronik sistemle veri güvenliği, kurumların istediği bilgi ve faaliyet alanları da gözetilerek kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir.

Haciz, rehin, ihtiyati tedbir gibi kısıtlayıcı şerhlerin, aracın elektronik ortamda tutulan sicili üzerine işlenmemesi halinde, şerhler bildirim alan trafik tescil kuruluşunca aracın bilgisayar kayıtlarına işlenir, buna dair belge arşivlenerek muhafaza edilir. Araç tescil belgesine bu şerhlere ilişkin kayıt konulmaz.

Araçların tesciline ilişkin bilgilerin elektronik sistemle aktarılmasına ve paylaşılmasına dair usul ve esaslar ile diğer hususlar Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenir.

Veraset yoluyla intikaller ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin 2 numaralı bendiyle düzenlenen istisnadan yararlanılarak iktisap edilip, istisnadan yararlananlar tarafından beş yıldan fazla kullanılmış olanlar hariç olmak üzere, ilk iktisabında özel tüketim vergisi istisnası uygulanmış olan araçların istisnadan yararlananlar dışındakilerce iktisabı halinde veya ilk iktisabı yapılan araçların ilk iktisap tarihinden itibaren beş yıl içinde Özel Tüketim Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki araçlara dönüştürülmesi durumunda, vergi dairesince düzenlenen Özel Tüketim Vergisi Ödeme Belgesi ibraz edilir.”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 31–** İlk defa tescili yapılacak araçların tescil işlemi, sahiplerinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Adres Kayıt Sisteminde belirtilen yerleşim yerinin bulunduğu yerdeki trafik tescil şube veya bürosunda yapılır. Kamu kurum veya kuruluşlarınca finansal kiralama yoluyla kiralanmış ve ilk defa tescili yapılacak araçlar, kiracının bulunduğu yerin trafik tescil kuruluşunda da tescil ettirilebilir.

Araçların ilk tescilleri, araç sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya kamu kurum veya kuruluşları ile tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin ibrazı mecburi belgeleri göstererek üzerindeki bilgiler tam, okunaklı, örneğine uygun olarak doldurulmuş, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan "Araç Trafik Tescil Müracaat ve İşlem Formu" (Ek-1)'nu veya işlemi yapan trafik tescil kuruluşunca elektronik ortamda düzenlenen "Araç Tescil İşlem Formu" (Ek-43/A, Ek-43/B)'nu trafik tescil şube veya bürolarında yetkili memurun önünde imzalaması suretiyle yapılır.

Trafik tescil kuruluşlarına müracaat sırasında sahiplik belgesi, uygunluk belgesi, zorunlu mali sorumluluk sigortası poliçesi ile özel tüketim vergisi ödeme belgesinin aslının ibraz edilmesi zorunludur. Ancak, bu belgelere ait bilgilerin trafik tescil kuruluşlarınca, ilgili kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya diğer tüzel kişilerinden elektronik sistemle alınabilmesi halinde, ibraz zorunluluğu aranmaz.

Araç sahibince beyan edilen bilgilerden araca ait olanlar ibraz edilen belgelerle, kişiye ait olanlar ise nüfus hüviyet cüzdanı ve Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi kayıtlarından karşılaştırılarak yetkili memurca tasdik edilir.

Araca ait ibraz edilen belgelere "..... plakaya tescil yapılmıştır" kaşesi vurulur ve bu belgeler muhafaza edilmek üzere araç sahibine iade edilir.

Yaşı itibariyle Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte belirtilen ilk muayene süresini geçirmiş araçların muayenesinin yaptırılması zorunludur.

Araç Tescil Belgesi ile Motorlu Araç Trafik Belgesi araç sahibine veya kanuni vekiline veya kamu kurum veya kuruluşları ile tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişiye elden teslim edilir.

Araç Tescil Belgesinin Emniyet Genel Müdürlüğünce elektronik sistemle gönderilen bilgiler esas alınarak Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünce düzenlenmesi halinde, belge gerçek kişiler için araç sahibinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Adres Kayıt Sisteminde belirtilen yerleşim yeri adresine, tüzel kişiler için ticaret sicil gazetesi, tüzük veya diğer resmi kayıt belgelerinde belirtilen adreslerine posta aracılığı ile teslim edilir. Yabancılar için ise belgelerin gönderileceği adrese ilişkin hususlar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir ve Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne bildirilir.

Araca ve tesciline dair bilgiler Emniyet Genel Müdürlüğünce elektronik ortamda tutulur. Ayrıca, tescile dair müracaat formları (Ek-1, Ek-43/A, Ek-43/B) ve gerekli diğer belgelerin saklanacağı dosya oluşturularak, tescil plaka numarasına göre arşivlenir.

Tescili yapılan araçların tescille birlikte aynı anda trafikten çekilmesi talebinde bulunulması halinde, öncelikle tescil işlemi yapılır, ancak motorlu araç trafik belgesi düzenlenmez ve tescil plakası bastırılmaz. Tescil işlemini takiben 41 inci madde hükümleri doğrultusunda trafikten çekme işlemi yapılır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 36 – Resmi araçların satış veya devirleri ait oldukları kurum veya kuruluşların tabi oldukları mevzuata göre; diğer araçların her çeşit satış ve devirleri ise, satış veya devri yapılacak araçtan dolayı motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası ile 5539 sayılı Kanununun 21 inci maddesine göre verilen idari para cezaları ile geçiş ücreti borcu bulunmadığının tespit edilmesi ve taşıt üzerinde satış ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmiş araç tescil belgesi veya tescile ilişkin geçici belge esas alınarak, bu belgelerin zayi olduğunun anlaşılması halinde ise trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çeşit satış ve devirler geçersizdir.

İş makinelerinin satış ve devirleri ise araç üzerinde satış ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmiş tescil belgesi esas alınarak noterler tarafından yapılır. Satışa veya devir işlemine ilişkin belgenin bir sureti üç iş günü içerisinde tescilini yapan ilgili kuruluşa gönderilir.

Noterlerce yapılacak satış veya devir işlemi sırasında, araca ait tescil belgesi veya tescile ilişkin geçici belge üzerindeki bilgiler ile aracın bilgisayar kayıtlarındaki bilgileri arasında farklılık olduğunun anlaşılması durumunda, bilgisayar kayıtları esas alınır. Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenecek araç bilgilerinde eksiklik veya yanlışlık olduğunun anlaşılması halinde, trafik tescil kuruluşlarınca düzeltme yapıldıktan sonra satış veya devir işlemi yapılır.

Satış veya devir işlemi, siciline işlenmek üzere elektronik sistemle ilgili trafik tescil kuruluşu ile vergi dairesine bildirilir. Elektronik sistemle bildirim mümkün olmaması halinde ise üç iş günü içerisinde yazılı bildirimde bulunulur. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil işlemi gerçekleştirilmiş sayılır.

Yapılan satış veya devir işlemi üzerine ilgili noter tarafından, yeni malik adına bir ay süreyle geçerli (Ek:44) deki tescile ilişkin geçici belge iki suret olarak düzenlenir. Bu belgeler noterce onaylanarak bir sureti araç sahibine verilir, bir sureti ise satış sözleşmesi ve satışta

kullanılan araç tescil belgesi veya tescile ilişkin geçici belge ile birlikte noterde muhafaza edilir.

Araçların satış veya devirleri, tescile ilişkin geçici belge düzenlenmesi sırasında noterler tarafından yapılacak işlemler ve araç tescil belgesinin düzenlenmesi ile araç sahiplerine teslimine ilişkin usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.

Yeni malik adına yapılacak tescil nedeniyle düzenlenmesi gereken değerli kağıtların bedelleri, satış veya devir esnasında noterler tarafından tahsil edilir.

Satış veya devri yapılacak aracın sefer görev emri bulunması halinde, noterce yeni malike gerekli tebligat yapılır ve tebliğ edilen sefer görev emrinin bir sureti aracın görevlendirildiği il afet ve acil durum müdürlüğüne gönderilir.

Tescil edilmediğinden tescil belgesi bulunmayan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde satış ve devirleri, sahiplik belgeleri esas alınarak noterlerce yapılır. Satış işlemi ve tarihi sahiplik belgesine işlenerek tasdik edilir. Bu satışlar hakkında trafik tescil kuruluşuna bilgi verilmez.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 37 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Satış veya devir işlemi yapılan araçların tescil işlemleri

MADDE 37 – Noterler tarafından yapılan satış veya devir işlemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu tarafından yeni malik adına araç tescil belgesi düzenlenir. Araç tescil belgesinin düzenlenebilmesi için aracın geçerli zorunlu mali sorumluluk sigortasının bulunması zorunludur. Araç sahibince onbeş gün içerisinde müracaat edilmesi halinde tescil belgesi elden teslim edilir, bu süre içerisinde teslim alınmayan araç tescil belgeleri gerçek kişiler için araç sahibinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Adres Kayıt Sisteminde belirtilen yerleşim yeri adresine, tüzel kişiler için ticaret sicil gazetesi, tüzük veya diğer resmi kayıt belgelerinde belirtilen adresine posta aracılığı ile teslim edilir. Yabancılar için ise belgelerin gönderileceği adrese ilişkin hususlar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.

Araç Tescil Belgesinin Emniyet Genel Müdürlüğünce elektronik sistemle gönderilen bilgiler esas alınarak Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünce düzenlenmesi halinde, belge gerçek kişiler için araç sahibinin Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Adres Kayıt Sisteminde belirtilen yerleşim yeri adresine, tüzel kişiler için ticaret sicil gazetesi, tüzük veya diğer resmi kayıt belgelerinde belirtilen adresine posta aracılığı ile teslim edilir. Yabancılar için ise belgelerin gönderileceği adrese ilişkin hususlar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir ve Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne bildirilir.

Araç Tescil Belgesinin malike teslim edilmesi ile birlikte Tescile İlişkin Geçici Belge hükümsüz sayılır.

Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile diğer yetkili kamu kurum veya kuruluşları tarafından satışı yapılan araçların satış tutanağının bir örneği aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşuna üç işgünü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sağlayarak ilgili trafik tescil kuruluşundan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde başvuramaları halinde, bu araçlar alıcıları adına re’sen kayıt ve tescil edilir.

1/5/2010 tarihinden önce noterler tarafından satış veya devri yapılan araçların bir ay içerisinde alıcıları adına tescili için başvurulmaması halinde, önceki malikinin noter satış sözleşmesi ile birlikte müracaatı üzerine, bu araçlar alıcıları adına re’sen kayıt ve tescil edilir.

Re’sen kayıt ve tescil işlemi yapılacak araçların tesciline ilişkin usul ve esaslar Emniyet Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 39 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 39 – Ekonomik ömrünü doldurma, eskime, yıpranma, kaza, yanma, tahrip edilme ve benzeri nedenlerle kullanılamaz duruma gelen araçlar; sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin dilekçesi üzerine, muayeneye tabi tutulmadan; ilgili vergi dairesinden alınmış motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası, trafik idari para cezası ile 5539 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre verilen idari para cezaları ile geçiş ücreti borcu bulunmadığına dair ilişik kesme belgesinin veya hurdaya ayrılmasında sakınca bulunmadığına dair belgenin ibrazı ve kayıtlarında haciz, rehin, tedbir gibi kısıtlayıcı şerhler bulunmaması halinde, müracaat tarihi itibarıyla herhangi bir trafik tescil şube veya bürosunda hurdaya çıkarılır. Hurdaya çıkarılacak araçtan dolayı yukarıda sayılan hususlarla ilgili borcu bulunmadığının Gelir İdaresi Başkanlığından elektronik sistemle tespit edilebilmesi halinde, belge ibrazı zorunluluğu aranmaz.

Araca ait tescil belgesine "hurdaya çıkarılmıştır" şerhi konularak sahiplerine geri verilir, motorlu araç trafik belgesi ile tescil plakaları geri alınarak iptal edilir. “Hurdaya çıkarılmıştır” şerhi konularak sahiplerine verilen araç tescil belgeleri, araçların hurda olarak satışlarında sahiplik belgesi olarak kullanılır.

Hurdaya ayrılmış araçların tescile esas müracaat formuna ve bilgisayar kayıtlarına hurdaya çıkarıldıklarına dair gerekli kayıt düşülür ve tescil dosyaları iki yıl sonra imha edilir. Tescil plakaları ancak bu sürenin sonunda başka araçlara tahsis edilebilir.

Hurdaya ayrılan araç bilgileri Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemle, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.

Hurdaya ayrılmış olan taşıtlar, onarımla yenilenseler bile tescil edilemezler. Ancak, kullanılabilir durumdaki motoru ve diğer parçaları, başka araçlarda kullanılabilir. Bunlardan gerekli görülenler kullanıldığı aracın kayıtlarına işlenir.

Bir araca ait tescil bilgilerinin, çalıntı bir araç üzerinde kullanıldığının tespiti üzerine çalınan aracın hak sahibine iade edilmesi ve tescil bilgileri kullanılan bu aracın fiziki olarak bir kısmının veya tamamının bulunamaması halinde, sahiplerinin olayı belgeleyen ilgili kolluk veya adli makamlardan alınmış belge ile müracaatı üzerine, bilgileri kullanılan bu araç durumunun tespit tarihi itibarıyla birinci fıkrada belirtilen hükümler uygulanarak hurdaya çıkarılır.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41 – Sahiplerince trafikten çekilmek istenen araçlar hakkında aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır;

a) Trafikten çekme işlemi, araç sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin dilekçeyle müracaatı üzerine muayeneye tabi tutulmadan herhangi bir trafik tescil şube veya bürosunca yapılır.

b) Müracaat sırasında dilekçeye, ilgili vergi dairesinden alınmış motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası, trafik idari para cezası ile 5539 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre verilen idari para cezaları ile geçiş ücreti borcu bulunmadığına dair ilişik kesme belgesi ile araç tescil belgesi, motorlu araç trafik belgesi ve tescil plakaları eklenir. Trafikten çekilecek araçtan dolayı yukarıda sayılan hususlarla ilgili borcu bulunmadığının Gelir İdaresi Başkanlığından elektronik sistemle tespit edilebilmesi halinde, belge ibrazı zorunluluğu aranmaz.

c) Araç tescil belgesinin ilgili bölümüne “trafikten çekilerek tescili silinmiştir” kaydı konulur ve belge araç sahibine iade edilir, motorlu araç trafik belgesi ve tescil plakası geri alınarak iptal edilir.

ç) Trafikten çekme işlemi tamamlanan aracın tescili silinir.

d) Trafikten çekilen araç bilgileri Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemle, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.

Trafikten çekilen araçların yeniden trafiğe çıkarılması işlemlerinde aşağıdaki usul ve esaslar uygulanır;

a) Yeniden trafiğe çıkarma işlemi, araç sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin dilekçeyle müracaatı üzerine herhangi bir trafik tescil şube veya bürosunca yapılır.

b) Müracaat sırasında; araç tescil belgesi, geçerli zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesi, araç üzerinde değişiklik yapılmışsa, bu değişikliğe ait belgeler ile aracın muayenesinin yapıldığına dair belge ibraz edilir.

c) İşleme müteakip araca önceki plakası tahsis edilir ve motorlu araç trafik belgesi tanzim edilerek verilir.

ç) Yeniden trafiğe çıkarılan araç bilgileri Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemle, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 43 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 43** – Çalınan araçların tescil kayıtlarının kapatılması için, çalındığı tarihten itibaren bir ay geçmiş olması şartıyla herhangi bir trafik tescil şube veya bürosuna müracaat edilebilir.

Müracaat sırasında, araç sahiplerinin, kanuni temsilcilerinin, vekillerinin veya kamu kurum ve kuruluşları ile tüzel kişiliklerce yetkilendirilen kişilerin dilekçesi ile savcılık veya mahalli kolluk birimlerince düzenlenmiş çalınma olayına ait belge alınır. Aracın bilgisayar kayıtlarına ve tescil dosyasına “çalınmıştır” kaydı düşülerek tescil kaydı silinir. Araç tescil belgesi üzerine işlem tarihi ile birlikte “çalınmıştır” şerhi düşülür ve belge araç sahibine iade edilir. Aracın motorlu araç trafik belgesi ile müracaat sırasında ibraz edilen belgeler araç dosyasında muhafaza edilir.

Aracın tescil kaydının çalıntı tarihi itibarıyla silindiği Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemle, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde, yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.

Araçla birlikte araca ait belgeler de çalınmışsa, isteği halinde araç sahibine aracın kayıtlarına çalınmıştır şerhi konulduğuna dair bir yazı verilir.

Çalınan araçların bulunması halinde, araç sahibinin dilekçesi alınır, araç muayene istasyonlarında tespit muayenesi yaptırdıktan sonra aracın tescil dosyası ve bilgisayardaki tescil kaydı üzerinde gerekli düzeltme yapılır, araç tescil belgesi ile motorlu araç trafik belgesi tanzim edilir, durum Gelir İdaresi Başkanlığına elektronik sistemle, bunun mümkün olmaması halinde ise en geç onbeş iş günü içinde yazılı olarak ilgili vergi dairesine bildirilir.

Aracın çalınmasına veya bulunmasına ilişkin işlemlerin aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşu dışında yapılması halinde, buna ilişkin dilekçe ile diğer belgelerin tasdikli birer sureti ve motorlu araç trafik belgesi dosyasına konulmak üzere aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşuna gönderilir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 61 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Araçların şasi ve/veya motor seri numaralarının bulunmaması, düşmüş veya tamir, tadil gibi nedenlerle silinmiş veya tahrip edilmiş olması veya çalınan bir araca ait motor ve/veya şasi numarasının başka bir araca ait numaralar ile değiştirildiğinin ve şasi ve/veya motorun orijinal ve bu araca ait olduğunun yetkili kurum veya kuruluşlarca tespit edilmesi halinde, aracın orijinal motor ve/veya şasi numarası motor veya şasinin uygun yerine vurdurulur ve trafik tescil şube veya bürosunun işaretini taşıyan çelik mühürle mühürlenir.”

“Aracın şasi ve/veya motorunun araca ait olmadığı tespit edilmesi halinde, değişikliğin belgelendirilmesi ve teknik uygunluğunun sağlanması şartıyla, trafik tescil kuruluşlarınca yeni bir numara verilir. Aracın şasi ve/veya motorunun orijinal olmasına rağmen üzerinde numara bulunmaması durumunda da yeni bir numara verilir. Verilen numaraların vurulduğu yer, trafik tescil şube veya bürosunun işaretini taşıyan çelik mühürle mühürlenir. Trafik tescil kuruluşunca verilen numaralar (Ek-37)’deki deftere kaydedilerek, araç dosyası, bilgisayar kayıtları, araç tescil belgesi ve motorlu araç trafik belgesine işlenir.”

“Aracın şasi ve/veya motoruna yeni bir numara verilmesi işleminin aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşu dışında yapılması halinde, buna ilişkin belgelerin tasdikli birer sureti dosyasına konulmak üzere aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşuna gönderilir.”

“İlgili mevzuat hükümlerine göre yurtiçinde üretilmiş, montajı yapılmış veya ithal edilmiş ve trafik tescil şube veya bürolarında tescile tabi araçların şasi numarası, motor numarası ve teknik özellik bilgileri ile aracı tanımlamaya yarayan ünite numara bilgileri imalatçı ve ithalatçıları tarafından Emniyet Genel Müdürlüğüne verilir. Veri paylaşımı ve bilgilerin gönderilme esasları ile diğer hususlar Emniyet Genel Müdürlüğüne belirlenir.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğe, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Araç Tesciline İlişkin Geçici Belge (Ek-44) eklenmiştir.

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Araç Alım Satım Belgesi (EK-42/A,Ek-42/B) yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11 – Bu Yönetmelik hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12 – Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri, Bayındırlık ve İskân ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

[R.G. 01 Mayıs 2010 – 27568]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay Kararları

Yargıtay 18. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2010/748

Karar No : 2010/4586

YARGITAY İLAMI

Davacı İzzettin Atansefer ile davalı Nüfus Müdürlüğü arasındaki davada Ümraniye 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen ve Yargıtay’ca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 28/3/2008 günlü ve 2007/599-2008/90 sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırı olduğu savıyla Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 14/1/2010 gün ve Hukuk-2009/296893 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz edilerek bozulması istenilmiş olmakla, dosyadaki tüm kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı İzzettin Atansefer’in davalı Nüfus Müdürlüğü aleyhine açtığı ve küçüğün annesi Saniye Atansefer’in muvafakat ettiği davada, müşterek çocuk Sevda Atansefer’in 9/2/1991 olan doğum tarihinin ay ve günü baki kalmak kaydıyla 1988 olarak tashihine karar verilmesini istediği, mahkemece davanın kabulüne karar verildiği ve hükmün temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Dosyada bulunan nüfus kayıt örneğinden, doğum tarihinin düzeltilmesi istenilen Sevda’nın Mehmet Enis adındaki kardeşinin de 9/2/1991 tarihinde doğduğu anlaşılmıştır.

Mahkemece, ikizlerden birinin yaş tashihi söz konusu olunca her ikisinin sağlık kuruluna sevk edilerek ikiz olup olmadıkları ve yaşları hususunda alınacak heyet raporuyla

durumun aydınlatılması gerekirken, ikizlik kaydı bertaraf edilmeden eksik inceleme ve yetersiz araştırmayla davanın kabulüne karar verilmesi usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK.'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına BOZULMASINA ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 25/3/2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

[R.G. 29 Nisan 2010 – 27566]

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

Esas No : 2010/3508

Karar No : 2010/4100

YARGITAY İLAMI

Mahkemesi: Çifteler Sulh Hukuk Mahkemesi

Tarihi : 4/12/2008

Numarası : 2006/278-2008/257

Davacı : Rıfat EŞEN Vek. Av. İ. ÖZCAN

Davalı : Seydi Ahmet KARAKOL vs Vek. Av. M. SARI

Dava dilekçesinde 100.00 lira alacağın faiz ve masraflarla birlikte davalı taraftan tahsili istenilmiştir. Mahkemece davanın kısmen kabulü cihetine gidilmiş, hüküm Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından temyiz edilmiştir.

YARGITAY KARARI

Davacı vekilince açılan davada, Çifteler Asliye Hukuk Mahkemesinin 2006/145 Esas sayılı dosyasında saklı tuttukları haklarından, yine fazlaya ilişkin hakları saklı tutulmak üzere 50 TL'si munzam zarar, 50 TL'si faiz olmak üzere 100 TL'nin hüküm altına alınmasının talep edildiği, Mahkemece yapılan yargılama sonucunda munzam zarar talebinin reddine, 50 TL faizin taleple bağlı kalınarak davalılardan alınıp davacıya verilmesine, yargılama giderlerinin davalılara aidiyetine, davacı vekili lehine ücreti vekaletle kesin olarak karar verildiği anlaşılmıştır.

HUMK'un 4. maddesinde “Alacağın bir kısmı dava olundukta, eğer son kısım ise, mahkemenin vazifesini tayinde müddeabihin kıymetine bakılır. Son kısım olmadığı ve alacağın tamamı da münazaalı olduğu takdirde alacağın tamamı nazarı itibare alınır. Alacağın tamamı münazaalı değilse dava olunan kısma bakılır.” hükmünün yer aldığı, buna göre uyuşmazlığın bütünü dikkate alınarak dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken davaya devamla esas hakkında hüküm kurulması doğru değildir.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 417. maddesine göre yargılama masrafları kural olarak, davada haksız çıkan tarafa yükletilir. Anılan Kanunun 423. Maddesinin altıncı bendine göre vekalet ücreti, yargılama giderlerindedir. Davanın kısmen kabul, kısmen de reddine karar verildiği halde kendisini vekil ile temsil ettiren davalı lehine ücreti vekalet tayin edilmemesi doğru bulunmamıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HUMK.nun 427/6 maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin yukarıda açıklanan nedenle kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere Kanun yararına bozulmasına, gereği yapılmak üzere kararın bir örneğinin ve dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine 11/3/2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

İnsan Hakları Mahkemesi Kararları

Mehmet SAĞAT, Aydın BAYRAM ve Hasan BERK/TÜRKİYE

Başvuru No. 8036/02

6 Mart 2007

KABULEDİLEBİLİRLİĞE İLİŞKİN NİHAİ KARAR

OLAYLAR

Davanın nedeni, Mehmet Sağat, Aydın Bayram ve Hasan Berk isimli üç başvuran tarafından yapılan başvurudur. 5 Ocak 2006'da AİHM, başvuranın ilk iki başvurana ilişkin kısmının kısmen kabuledilemez olduğuna, ancak üçüncü başvuran hususunda davanın devamına karar vermiştir. Bu bağlamda, Berk'in tutuklu yargılanmasına ilişkin şikayeti, Hükümet'e bildirmeye karar vermiştir. Başvuran Hasan Berk, 1981 doğumludur ve Adana'da yaşamaktadır. AİHM önünde görevini Adana'da ifa etmekte olan avukat Y. Dora Şeker tarafından temsil edilmiştir.

A. Dava Olayları

20 Mart 1999'da Hasan Berk, Ceyhan Emniyet Müdürlüğü polis memurlarınca yakalanmış ve gözaltına alınmıştır. Başvuranın, diğer iki kişiyle birlikte, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın yakalanmasını protesto etmek amacıyla üç aracı Molotov kokteyli atarak ateşe vermiş olduğundan şüphe edilmiştir.

Polis sorgusu sırasında olaylardan bazılarında dahil olduğunu doğrulamış fakat yasadışı örgütle bağlantısı olduğunu reddetmiştir.

22 Mart 1999'da Ceyhan Cumhuriyet Savcılığı'na götürülmüş ve polis tarafından gözaltında tutulduğu sırada verdiği ifadeleri yalanlamıştır. Daha sonra Ceyhan Sulh Hukuk Mahkemesi sorgu hakiminin önüne çıkarılmıştır. Mahkeme, tutuklu yargılanmasına karar vermiştir.

6 Nisan 1999'da Ceyhan Cumhuriyet Savcısı, Ceyhan Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvurunu ve diğer dört kişiyi Türk Ceza Kanunu'nun 516. maddesi uyarınca diğer kişilerin mülküne zarar vermeye suçlayan bir iddianame sunmuştur. 8 Nisan 1999'da Adana DGM Cumhuriyet Savcısı, Türk Ceza Kanunu'nun 264. maddesi ve Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca başvurunu ve diğer dört kişiyi terörist bir örgüte yardım ve yataklık etmekle suçlayarak bir iddianame sunmuştur.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

6 Mayıs 1999 ve 1 Haziran 1999 tarihinde düzenlenen duruşmalarda Adana DGM, dava dosyasını incelemiş ve delillerin durumu ve suçlamaların ciddiyeti bağlamında başvuranın tutuklu yargılanmasının uzatılmasına karar vermiştir.

21 Eylül 1999'da Mahkeme, başvurunu suçlu bulmuş ve hapis cezasına çarptırmıştır.

11 Eylül 2001'de Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi, başvurunu yasadışı bir terörist örgüte üye olmaktan suçlu bulmuş ve hapis cezasına çarptırmıştır. Ayrıca, 4616 no.lu Kanun uyarınca, başvuran aleyhinde mülke zarar vermesine ilişkin başlatılan cezai takibatın askıya alınmasına karar vermiştir.

4 Mart 2002'de Yargıtay bu kararı onamıştır.

ŞİKAYET

Başvuran, AİHS'nin 5 § 3. maddesi uyarınca duruşma öncesi alıkonmasının makul olmayacak şekilde uzun olması hususunda şikayette bulunmuştur.

HUKUK

Başvuran AİHM'nin 5 § 3. maddesi uyarınca tutuklu yargılanmasının, sözkonusu madde bağlamındaki "makul süreyi" aştığı hususunda şikayette bulunmuştur. 5 § 3. maddenin ilgili kısmı aşağıda kaydedilmiştir:

"Bu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullara uyarınca yakalanan veya tutulu durumda bulunan herkes ... kendisinin makul bir süre içinde yargılanmaya veya adli kovuşturma sırasında serbest bırakılmaya hakkı vardır. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminata bağlanabilir."

AİHM başvuranın tutuklu yargılanmasının, 22 Mart 1999'da yakalanması ile başladığını gözlemlemektedir. Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nce 21 Eylül 1999'da mahkum edilene kadar AİHS'nin 5 § 3. maddesi bağlamında tutuklu olarak alıkonmuştur. Sözkonusu tarihten Yargıtay'ın ilk derece mahkemesinin kararını feshettiği 25 Nisan 2000'e kadar Madde 5 § 1 (a) uyarınca "yetkili mahkeme tarafından mahkum edilmesi ardından" tutuklanmıştır ve bu nedenle tutuklu bulunma süresi, 5 § 3. maddes kapsamı dışında kalmaktadır (bkz. *B./Avusturya*, 28 Mart 1990 tarihli karar, A Serisi no. 175, §§ 33-39, ve *Kudla/Polonya* [BD], no. 30210/96, § 104, AİHM 2000-XI).

Bu nedenle başvuranın toplam tutuklu yargılanma süresi yaklaşık bir yıl altı ay sürmüştür.

Hükümet, iç hukuk yollarını tüketmemiş olması nedeniyle başvurunun reddedilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Yerel makamların son kararı, 4 Mart 2002'de verildiği halde başvuranın, başvurusunu 6 Şubat 2002'de yaptığını ileri sürmüştür. Ayrıca, dava koşulları göz önüne alındığında başvuranın tutuklu yargılanmasının makul olduğunu kabul edilmesi gerektiğini iddia etmiştir. Başvuran itiraz etmiştir.

AİHM, iç hukuk yollarının son aşamasına, başvurunun yapılması ardından erişilebileceğini hatırlatır. Ancak sözkonusu erişim, AİHM'nin kabuledilebilirlik kararı vermesinin talep edilmesinden önce olmalıdır (bkz., üzerinde gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, Ringeisen/Avusturya, 16 Temmuz 1971 tarihli karar, A Serisi no. 13, § 91). AİHM bu nedenle Hükümet'in ilk itirazını reddeder.

Ancak yargılama devam ederken gözaltında tutulma süresinin uzunluğunun, makul olup olmadığına soyut olarak (*in abstracto*) karar verilemeyeceğini belirtir. İhlal meselesi, esas olarak serbest bırakılma başvurularına ilişkin kararlarda ve itirazında başvuran tarafından belirtilen görüşlerde ortaya konan sebeplere dayandırılarak gözönüne alınmalıdır (bkz. *Neumeister/Avusturya*, 27 Haziran 1968 tarihli karar, A Serisi no. 8, sayfa 37, § 5).

AİHM, başvuran aleyhinde iki farklı mahkeme önünde iki farklı suçlama ile cezai takibat açıldığını gözlemlemektedir. Bu davalar daha sonra Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi önünde birleştirilmiştir. Davalar sonucunda, yasadışı terörist bir örgüte üye olması nedeniyle hapis cezasına çarptırılmıştır. Mülke zarar verme suçuna ilişkin davası, 4616 no.lu Kanun uyarınca ertelenmiştir.

Dava dosyasındaki belgelerden, Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin her duruşma sonunda kendi iradesi ile veya talebi üzerine başvuranın tutuklu yargılanmasını sonuca bağladığı ve bu durumun, yaklaşık bir ay sürdüğü anlaşılmaktadır.

AİHM ayrıca başvuranın itham edildiği suçların ciddi nitelikte olduğunu ve bunun nedeninin, yasadışı bir terör örgütüne üyelik ve terör kampanyası amacı ile Molotov kokteylleri atarak insanların mülküne zarar verme hususlarında olduğunu belirtmektedir.

Davanın karmaşıklığını ve mahkum edildiği suçların ciddi niteliğini gözönüne alan AİHM, yetkili makamlarca salıverilmenin reddine ilişkin sunulan sebeplerin, başvuranın devam eden tutukluluk durumunu haklı çıkarmak için yeterli olduğu ve tutukluluk süresinin uzunluğunun makul olmadığı kanısındadır.

Dolayısıyla AİHM, dava koşullarında başvuranın tutuklanmasının, AİHS'nin 5 § 3. maddesinin "makul süre" gereğine uygun olduğu kanısındadır.

Bu nedenle şikayet temelden yoksundur ve AİHS'nin 35 §§ 3. ve 4. maddeleri uyarınca reddedilmelidir.

Dolayısıyla, AİHS'nin 29 § 3. maddesi bundan böyle davaya uygulanmamalıdır.

YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİ İLE,

Başvurunun kalan kısmının kabuledilmez olduğu *kararını vermiştir.*

— • —

NİHAT ADIYAMAN

Başvuru No: 8684/02
4 Ocak 2008

Dostane Çözüm **İKİNCİ DAİRE**

OLAYLAR

Türk vatandaşı olan başvuran Nihat Adıyaman 1971 yılı doğumludur ve Bitlis'te ikamet etmektedir. Başvuran, AİHM önünde Ankara Barosu avukatlarından Selahattin Kaya tarafından temsil edilmektedir.

1995 yılında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ("İdare"), Ankara'da bulunan başvurana ait taşınmazdan üç parseli kamulaştırmıştır.

İdare tarafından ödenen miktarda anlaşmazlık çıkmazı üzerine, başvuran, Güroymak Asliye Hukuk Mahkemesi'nde bedel artırımı davası açmıştır.

27 Ocak 1998 tarihli bir karar ile mahkeme, başvurana haklı bulmuş ve 7.535.300.000 TL ek kamulaştırma bedeli ödenmesine karar vermiştir. Ayrıca kamulaştırmanın kesinleştiği tarih olan 28 Şubat 1997 tarihinden itibaren işlemeye başlayan gecikme faizinin de bu miktara yansıtılmasına da karar verilmiştir.

1 Mart 2001 tarihli bir karar ile Yargıtay bu kararı onamıştır.

Ek kamulaştırma bedeli başvurana, gecikme faizi ile birlikte 27 Kasım 2001 tarihinde 25.968.500.000 TL olarak ödenmiştir.

HUKUK

AİHM, Hükümet'ten izleyen beyanı almıştır:

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin AİHM önünde bulunan başvuruyu dostane çözüme kavuşturmak üzere, Nihat Adıyaman'a karşılıksız olarak 40.000 Amerikan Doları (kırk bin Amerikan Doları) tutarında ödeme yapmayı önerdiğini bildiririm.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Bu miktar maddi, manevi her türlü tazminat ile masraf ve harcamaları kapsamakta olup tüm vergilerden muaf olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin AİHS'nin 37/1

maddesi uyarınca verdiği kararın bildirilmesini müteakip üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek suretiyle ödenecektir. Ödemenin öngörülen süre içerisinde yapılmaması durumunda, söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar geçecek süre için Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanacaktır. Bu tutarın ödenmesi, davanın nihai çözüme kavuşturulmasını teşkil edecektir.”

AİHM, başvuranın avukatı S.Kaya'dan izleyen beyanı almıştır:

“Başvuranın avukatı sıfatıyla, Selahattin Kaya olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, AİHM'de görülmekte olan yukarıda belirtilen başvuru kaynaklı davanın dostane çözüme kavuşturulması amacıyla, Nihat Adıyaman'a karşılıksız olarak 40.000 Amerikan Doları (kırk bin Amerikan Doları) tutarını ödemeye hazır olduğunu not ediyorum.

Bu miktar maddi, manevi her türlü tazminat ile masraf ve harcamaları kapsamakta olup tüm vergilerden muaf olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin AİHS'nin 37/1 maddesi uyarınca verdiği kararın bildirilmesini müteakip üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek suretiyle ödenecektir. Ödemenin öngörülen süre içerisinde yapılmaması durumunda, söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar geçecek süre için Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanacaktır.

Bu öneriyi kabul ediyor ve sözkonusu başvuruya yol açan olaylar hususunda Türkiye Cumhuriyeti aleyhindeki diğer tüm taleplerden vazgeçiyorum. Davanın nihai sonuca ulaştığını bildiririm.”

AİHM, tarafların üzerinde uzlaştıkları dostane çözüme kaydeder. Bu çözümün Sözleşme ve Eki Protokoller'de tanımlanan insan haklarına saygı ilkesine uygun olduğu kanaatinde olup, diğer taraftan, başvurunun incelenmesine devam etmeyi haklı gösterecek kamu düzenine ilişkin hiçbir gerekçe görmemektedir (AİHS'nin 37/1 maddesi *in fine*). Sonuç olarak, AİHS'nin 29 / 3. maddesinin uygulanmasına son verilmesi ve davanın zabıttan düşürülmesi uygun olacaktır.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

Başvurunun kayıttan *düşürülmesine* karar vermiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

UĞUZ/Türkiye Davası*

Başvuru No: 31932/03
Strazburg
13 Aralık 2007

ÜÇÜNCÜ DAİRE

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1968 doğumlu olup İstanbul'da ikamet etmektedir.

Başvuran PKK'yla olan bağlantısı nedeniyle 12 Ekim 1992 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi polisleri tarafından yakalanmıştır.

27 Ekim 1992 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) hakimi başvurunu dinlemiş ve tutuklanmasına karar vermiştir.

İstanbul Cumhuriyet Savcısı 10 Kasım 1992 tarihli iddianame ile aralarında başvurunun da yer aldığı yirmi altı kişi hakkında bölücülük nedeniyle ceza davası açmıştır.

DGM 28 Kasım 1997 tarihinde başvurunun tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmasını kararlaştırmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 18 Haziran 1999 tarihinde Anayasa'nın 143. maddesinde değişikliğe giderek Devlet Güvenlik Mahkemelerinin oluşumunda askeri hakim ve savcılarının varlığına son vermiştir. Aynı doğrultuda 22 Haziran 1999 tarihinde DGM'ler hakkındaki Kanun'da da değişiklikler öngörülmüştür.

Yalnızca sivil hakimlerden oluşan Devlet Güvenlik Mahkemesi 11 Nisan 2003 tarihinde TCK'nın 168/2. ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 5. maddelerine dayalı olarak başvurunu on iki yıl altı ay hapis cezasına çarptırmıştır.

Başvuran 27 Haziran 2003 tarihinde temyize gitmiştir.

Yargıtay 7 Haziran 2004 tarihinde ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur.

Buna paralel olarak, 7 Mayıs ve 16 Haziran 2004 tarihlerinde 5170 ve 5190 sayılı Kanunlar ile Anayasa'nın 143. maddesi ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kuruluşu ve işleyişine ilişkin 2845 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Dava dosyasında yer alan delil unsurlarına göre, sözü edilen bu yasal değişikliklerin ardından Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yerini alan Ağır ceza mahkemesindeki yargı süreci 15 Ocak 2007 tarihi itibarıyla halen devam etmekteydi.

HUKUK

I. AİHS'İNİN 6/1. MADDESİ'NİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran yargı sürecinin uzunluğunun «makul süre» ilkesi ile bağdaşmadığını iddia etmektedir. Başvuran ayrıca İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi önündeki yargı sürecinin önemli bir bölümüne askeri hakimın katılımı nedeniyle bağımsız ve tarafsız bir mahkeme karşısında davasının görülmediğinden şikayetçi olmakta, bu yönde AİHS'nin 6/1. maddesine atıfta bulunmaktadır.

A. Kabuledilebilirliğe dair

1. Mahkemenin tarafsızlığı ve bağımsızlığı

AİHM yargılama sürecinin iç hukuktaki mahkemeler nezdinde halen devam ettiğini gözlemlemektedir. Bu doğrultuda yapılan şikayet erken yapılmış sayılmakta ve AİHS'nin 35. maddesinin 1. ve 4. paragraflarına istinaden iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle reddedilmektedir.

2. Yargılamanın uzunluğu

Hükümet iç hukuk yollarının tüketilmemesi ve altı ay kuralına uyulmaması gibi iki bakımdan itirazda bulunmakta ve bu doğrultuda AİHS'nin 35. maddesinin 1. paragrafına uygun olarak başvurunun kabuledilemez bulunmasını talep etmektedir.

Başvuran Hükümetin bu argümanlarına karşı çıkmaktadır.

AİHM daha önce de tespit etme olanağı bulduğu üzere, Türk hukuku'nun AİHS'nin 13. maddesine uygun olarak yargı sürecinin uzunluğuna karşı etkili bir başvuruda bulunma hakkını sağlamadığını hatırlatır (Bkz. Tendik vd.-Türkiye kararı, no: 23188/02, 22 Aralık 2005). Sonuç olarak başvuranın öne sürdüğü şikayetine dair bir başvuru yoluna sahip olduğu söylenememektedir. Ayrıca, yargı süreci iç hukuktaki mahkemelerde halen devam ettiğinden şikayetin geç yapılmasından dolayı kabuledilemez sayılması sözkonusu olamaz. Hükümetin itirazları reddedilmektedir.

Netice itibariyle, AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafi çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, ayrıca başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu durumda AİHM başvurunun bu kısmını kabuledilebilir bulmakta ve Hükümetin itirazlarını reddetmektedir.

B. Esas hakkında

Dikkate alınması gereken dönem başvuranın gözaltına alındığı 12 Ekim 1992 tarihinde başlamış, fakat 15 Ocak 2007 itibariyle henüz sona ermemiştir. Bu son tarih itibarıyla iki dereceli mahkemede üç kez görülen dava hali hazırda on dört yıl üç ay ve yedi gün sürmüştür.

Hükümet bu sava karşı çıkmaktadır.

Mahkeme yargılama süresinin uygunluğunun davanın şartları ışığında ve davanın karmaşıklığı, başvuran ve ilgili mercilerin tutumu gibi, içtihadında yerleşmiş ölçütlere bakılarak değerlendirilmesi gerektiğini hatırlatır (bkz. diğerleri yanında *Pélissier ve Sassi – Fransa* [BD], 25444/94).

AİHM, daha önceki kararlarda buna benzer pek çok şikayetlerin dile getirildiğini ve bunların AİHS'nin 6 / 1. maddesinin ihlali ile sonuçlandığını belirtmektedir (Bkz. sözü edilen *Pélissier ve Sassi* kararı).

AİHM mahkemeye sunulan tüm delil unsurlarını incelemiş ve Hükümetin Mahkemenin bu davada farklı bir sonuca ulaşmasını sağlayacak ikna edici hiçbir tespit ve delil sunmadığını tespit etmiştir. AİHM bu yöndeki yerleşik içtihadını dikkate aldığı anda bahse konu yargı sürecinin uzunluğunun aşırı olduğuna ve «makul süre» ilkesini karşılamadığına itibar etmektedir.

Bu nedenle AİHS'nin 6/1. maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİ'NİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre “Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmecî Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, AİHM, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran 50.000 Amerikan Doları [yaklaşık 35.378 Euro] maddi, 50.000 Amerikan Doları manevi tazminat talep etmektedir.

Hükümet bu meblağlara karşı çıkmaktadır.

AİHM, talep edilen maddi tazminat ile tespit edilen ihlal arasında illiyet bağı bulunmadığını kaydetmekte ve talebi reddetmektedir. AİHM buna karşın, yargı sürecinin uzunluğu nedeniyle manevi açıdan haksızlığa uğrayan başvuran açısından ihlal kararının tespitini yeterli görmemektedir (Bkz. özellikle Kudla-Polonya no: 30210/96 ve 31 Mayıs 2005 tarihli Acunbay-Türkiye no: 61442/00 ve 61445/00 kararları). AİHM hakkaniyete uygun şekilde başvurana manevi tazminat olarak 9.500 Euro ödenmesine karar vermiştir.

AİHM bunun yanı sıra, taraflarca sunulan bilgilere göre davanın iç hukuktaki mahkemelerde on dört yıldan fazla bir sürenin ardından halen devam ettiğini not etmektedir. Dava halen devam etmekteyse, AİHM, AİHS'nin 6/1. maddesinde öngörüldüğü üzere adaletin iyi işleyişinin gereklerini dikkate alarak, tespit edilen ihlalin ortadan kaldırılmasının uygun yönteminin davayı biran önce sonuçlandırmak olduğunu kaydeder.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran AİHM önünde yapmış olduğu yargılama giderleri için 30.000 Amerikan Doları [yaklaşık 21.227 Euro] talep etmektedir. Bu çerçevede, tercüme masraflarını belirtir 150 YTL. [yaklaşık 87 Euro] tutarındaki alındı makbuzu ile iç hukuktaki mahkemelerdeki avukatlık gideri için İstanbul barosunun avukatlık ücret tarifesini sunmuştur.

Hükümet bu meblağlara karşı çıkmıştır.

AİHM'nin yerleşik içtihadına göre bir başvuran gerçekliğini, gerekliliğini kanıtladığı makul miktarlardaki yargı giderlerini elde edebilir (Bkz. Iatridis-Yunanistan (dostane çözüm) kararı, no: 31107/96). Sunulan deliller ve sözü edilen kıstaslar ışığında AİHM başvurana tüm yargı masrafları için 100 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi olarak, Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı faiz oranına 3 puanlık bir artış eklenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Yargı sürecinin uzunluğu hakkındaki başvurunun *kabuledilebilir*, bunun dışında kalanların *kabuledilemez olduğuna*;

2. AİHS'nin 6 / 1. maddesinin *ihlal edildiğine*;

3. a) AİHS'nin 44 § 2. maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek ve her türlü vergiden muaf tutulmak üzere Savunmacı Hükümetin başvurana manevi tazminat olarak 9.500 (dokuz bin beş yüz) Euro ve yargı giderleri için 1.00 (yüz) Euro *ödemesine*;

b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar, bu meblağlara Avrupa Merkez Bankasının o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faizin *uygulanmasına*;

4. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77 / 2. ve 3. maddelerine uygun olarak 13 Aralık 2007 tarihinde yazıyla bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

APOSTOLİDİ VE DİĞERLERİ/Türkiye Davası*

Başvuru No:45628/99

Strazburg

24 Haziran 2008

(ADİL TATMİN)

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan ve 45628/99 başvuru no'lu davanın nedeni Yunan vatandaşı Ekaterini Apostolidi, Emilia Gusi, Despina Frangani, Iordanis Apostolidis ve Iordanis-Iordani Apostolidis'in ("başvuranlar"), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne ("AİHM") 30 Kasım 1998 tarihinde Temel İnsan Hakları ve Özgürlüklerini güvence altına alan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurudur. Emilia Gusi ve Iordanis-Iordani Apostolidis'in annesi Ekaterini Apostolidi dava sürerken vefat etmiştir.

27 Mart 2007 tarihli bir karar ile AİHM, başvuranların veraset ilamlarının iptal edilmesi nedeniyle 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin, ulusal mahkemeler önünde yargılama süresinin uzun olması nedeniyle de AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.

AİHS'nin 41. maddesine dayanarak başvuranlar, maruz kaldıkları zararlar ve yargılama masraf ve giderleri için belli bir miktar tazminat talebinde bulunmuşlardır.

AİHM, AİHS'nin 41. maddesinin uygulanması hususunu saklı tutmuş ve Hükümet ve başvuranları, altı ay içinde, sözkonusu ihtilaf hakkındaki görüşlerini yazılı olarak kendisine sunmaya, bilhassa aralarında varacakları her türlü uzlaşmadan kendisini haberdar etmeye davet etmiştir.

Başvuranlar ve Hükümet görüşlerini sunmuşlardır. Dostane çözüme ulaşmak için hiçbir uzlaşma sağlanamamıştır.

HUKUK

A. Tazminat

Başvuranlar, veraset ilamının iptalinin ardından, Beyoğlu'nda bulunan apartmana ilişkin tapularının iptal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuranlar, her şeyden önce, işbu başvurunun konusunu oluşturan iki taşınmazın kendilerine iade edilmesini talep etmektedirler. Başvuranlar aynı zamanda taşınmazların kira gelirlerine ve bu gelirlerin faizlerine tekabül eden kazanç kaybına bağlı zararlarının da tazmin edilmesini istemektedirler. Bu bağlamda başvuranlar, bir taşınmazın satış bedelinin yaklaşık değerinin on yıllık süre boyunca alınan kira bedeline tekabül ettiğini ileri sürmektedirler. Başvuranlar, Şişli'deki taşınmaz için maruz kaldıkları zararı 1.159.935 YTL (yaklaşık 725.000 Euro), Beyoğlu'ndaki taşınmaz için maruz kaldıkları zararı 50.000 YTL (yaklaşık 31.250 Euro) olarak belirlemektedirler. Sözkonusu miktarları belirlemek için başvuranlar, 18 Kasım 2005 tarihli bilirkişi raporuna atıfta bulunmaktadırlar. Apartmanın değerini hesaplamak için bilirkişi, üzerinde taşınmazın inşa edildiği arsanın fiyatını yapının fiyatından ayrı tutmuştur. Arsanın bedeli için, bilirkişi, 2002 yılında güncellenen değeri ile Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen metre kare fiyatını temel almıştır. Yapının bedeli için, ikinci kalite bir yapının metre kare bedelini göz önüne almıştır. Bilirkişi toplam miktarı 29.377 YTL olarak belirlemiştir. Bilirkişiye göre, arazi vergisi için dikkate alınan değer de sözkonusu olduğundan apartmanın satış bedeli 50.000 YTL'dir. Başvuranlar, son olarak sözkonusu taşınmazlarını kullanamamalarından kaynaklanan bir gelir kaybı olduğunu ileri

sürmektedirler. Ayrıca başvuranlar, 500.000 Amerikan Doları manevi tazminat talep etmektedirler.

Hükümet, bilirkişi raporuna ve başvuranlar tarafından açıklanan miktarlara karşı çıkmaktadır. Hükümet, sözkonusu miktarların aşırı, hukuki mesnetten yoksun, dolayısıyla kabuledilemez olduğuna hükmetmektedir. Hükümet'e göre bu miktarların ödenmesi, başvuranların nedensiz zenginleşmesine yol açacaktır. Hükümet, ilgililerin sunduğu belgelere dayanarak maddi tazminat ödenmesinin mümkün olmadığını ileri sürmektedir. Bu bağlamda Hükümet, başvuranların tapularını sunmamaları nedeniyle, taşınmazların yüzölçümünün doğruluğunun saptanamadığını savunmaktadır. Bu durumda Hükümet, maddi tazminat talebinin spekülatif olduğu sonucuna ulaşmaktadır. Hükümet, ihlal tespitinin, manevi tazminat için yeterli adil tatmin oluşturacağı kanaatindedir.

Şişli'de bulunan arsa konusundaki talebe ilişkin olarak, AİHM, daha önce, başvuranların, 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesi anlamında bir "mülke" sahip olmadıklarına kanaat getirmiştir. Bu durumda, AİHM, sözkonusu taşınmaza ilişkin talebi reddetmektedir.

Beyoğlu'nda bulunan apartmana ilişkin olarak ise AİHM, ihlal tespiti olan bir kararın, Savunmacı Devlet'e ihlale son verme ve önceki haline gelecek şekilde ihlalin sonuçlarını ortadan kaldırma yükümlülüğü getirdiğini hatırlatmaktadır (*Iatridis- Yunanistan* (adil tatmin) başvuru no: 31107/96).

Bir davada Sözleşmeye taraf olan devletler, ihlale hükmedilen bir kararın gereklerini yerine getirmek için kullanacakları yolları seçmekte ilke olarak özgürdürler. Bir kararın infazının yöntemleri hakkındaki sözkonusu takdir yetkisi, AİHS tarafından Sözleşmeye taraf olan devletlerin birincil yükümlülüğü olan insan haklarına saygı yükümlülüğünün (1. madde) cüzü olan seçme hakkının bir ifadesidir. İhlalin niteliği bir *restitutio in integrum* uygulama imkanı sağlıyorsa, AİHM'nin bu konuda ne yetkisi ne elverişli bir imkanı bulunduğundan *restitutio in integrum* gerçekleştirmek Savunmacı Devlet'e düşmektedir. Buna karşın şayet, ulusal hukuk ihlalin sonuçlarını ortadan kaldırma imkanı tanımıyorsa ya da yalnızca bir kısmını ortadan kaldırıyorsa, AİHS'nin 41. maddesi gerekirse AİHM'ye, kendisine uygun gelen tazminatın mağdur tarafa ödenmesine hükmetme yetkisi sunmaktadır (*Brumarescu-Romanya* (adil tatmin) başvuru no: 28342/95).

Mevcut davada AİHM, karışık bir miras davasının sözkonusu olduğunu ve ulusal mahkemeler tarafından daha önce üçüncü bir kişinin *murisin* tek mirasçısı olarak tayin edildiğini belirtmektedir.

AİHM, dava konusu müdahalenin yasallık ilkesi ile bağdaşmadığını hatırlatmaktadır. Bu durumda, hisselerinin başvuranlara iadesi ve adlarına tapu kaydına yeniden kaydedilmesi, mümkün mertebe, başvuranların 1 No'lu Ek Protokol'ün 1. maddesinin gerekleri ihlal edilmeseydi bulunacakları duruma tekabül eden bir duruma gelmelerini sağlayacaktır. AİHM, işbu kararın kesinleştiği günden itibaren üç ay içinde sözkonusu tapu kaydını gerçekleştirmediği takdirde Savunmacı Devlet'in apartmanın güncel değeri üzerinden hesaplanan miktarı başvuranlara maddi tazminat olarak ödemesi gerektiğine hükmetmektedir. Bu durumda, başvuranlar tarafından sunulan bilirkişi raporunun dikkate alınması gerekmektedir.

Sahip olduğu unsurların tamamını ve apartmanın satış değerine ilişkin bilirkişi raporunun spekülatif özelliğini göz önüne alarak, AİHM, yukarıda sözü edilen tapu kaydı işleminin yapılmaması durumunda, Savunmacı Devlet'in, veraset ilamlarının ve malik

sıfatlarının iptal edilmesi nedeniyle maruz kaldıkları maddi zarardan dolayı başvuranlara ortaklaşa olarak 20.000 Euro ödemesine hükmetmektedir.

Kazanç kaybından kaynaklanan zarara ilişkin olarak ise AİHM, taraflar tarafından sunulan belgelerin bu konuda kesin bir tespitte bulunma imkanı sağlamadığını belirtmektedir. Ancak AİHM, yargılama süresi boyunca dava konusu apartmanın tapu kaydının başvuranlar adına olduğunu not etmektedir. Bu durumda AİHM, sözkonusu bağlamda ileri sürülen maddi tazminatın hukuki mesnedinin bulunmadığı ve maddi tazminat ödenmesinin gerekli olmadığı kanaatindedir.

Ancak dava koşulları göz önüne alındığında AİHM, AİHS'nin ihlal edilmesinin başvuranları belli bir manevi haksızlığa uğrattığına ve başvuranların, tazminat ödenmesini haklı kılacak bir durumda bulduklarına kanaat getirmektedir. AİHM, hakkaniyete uygun olarak, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca başvuranlara ortaklaşa olarak maruz kaldıkları manevi zarar için 5.000 Euro ödenmesine karar vermektedir.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuranlar, 15.000 Amerikan Doları Türkiye gitmek için yaptıkları yol masrafları, 15.000 Amerikan Doları da yargılama masrafları olmak üzere 30.000 Amerikan Doları değerindeki yargılama masraf ve giderlerinin geri ödenmesini talep etmektedirler. Başvuranlar iddialarını desteklemek için toplamda 830 YTL'ye (yaklaşık 515 Euro'ya) tekabül eden avukatlık ücret tarifesini, tercüme ve noter masraflarına ilişkin makbuzları belge olarak sunmaktadırlar.

Hükümet, aşırı olduğuna kanaat getirerek bu iddialara karşı çıkmaktadır.

AİHM yerleşik içtihadına göre, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca, masraf ve harcamaların ödenmesinin, gerçekliğinin, gerekliliğinin ortaya konulmasını ve miktarlarının makul oranda olmasını öngördüğünü hatırlatmaktadır (*Iatridis* (adil tatmin)).

Dava koşulları göz önüne alındığında, AİHM, hakkaniyete uygun olarak, AİHS'nin 41. maddesi uyarınca başvuranlara ortaklaşa olarak 5.000 Euro ödenmesinin makul olacağına karar vermektedir.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi kolaylıklarına uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. a) Savunmacı Devlet tarafından başvuranlara apartman üzerindeki hisselerinin *iade edilmesine* ve AİHS'nin 44/2 gereğince kararın kesinleştiği günden itibaren üç ay içinde başvuranların hisselerinin tapu kaydına başvuranlar adına *tescil edilmesine*;
- b) sözkonusu tapu kaydının yapılmaması durumunda, Savunmacı Devlet tarafından, başvuranlara ortaklaşa olarak, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmek üzere her türlü vergiden muaf tutularak yine aynı üç aylık süre içerisinde 20.000 Euro (yirmi bin Euro) maddi tazminat *ödenmesine*;

c) Savunmacı Devlet tarafından, başvurulara ortaklaşa olarak, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden YTL'ye çevrilmek üzere her türlü vergiden muaf tutularak yine aynı üç aylık süre içerisinde 5.000 Euro (beş bin Euro) manevi tazminat ve 5.000 Euro (beş bin Euro) yargılama masraf ve gideri *ödenmesine*;

d) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz *uygulanmasına*;

2. Adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AIHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 24 Haziran 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

MELAHAT BULUT

Başvuru No:16531/03
29 Nisan 2008

İKİNCİ DAİRE **(Dostane Çözüm)**

OLAYLAR

Türk vatandaşı olan başvuran, 1975 yılı doğumludur ve Kocaeli'nde ikamet etmektedir. Başvuran, AIHM önünde İstanbul Barosu avukatlarından C. Onur ve E. Koç tarafından temsil edilmektedir.

Tarafların aktardığı şekliyle dava olayları şu şekilde özetlenebilir:

3 Eylül 1992 tarihinde, başvuran, Kartal Devlet Hastanesi'nde guatr ameliyatı olmuştur. Ameliyat esnasında başvuranın ses telleri zarar görmüştür.

18 Mayıs 1993 tarihinde başvuran, Kartal Asliye Hukuk Mahkemesi'nde hastane ve ameliyatı gerçekleştiren doktor hakkında tazminat davası açmıştır.

7 Ekim 1993 tarihinde mahkeme doktor hakkında açılan davayı reddetmiş ve hastane hakkında açılan dava ile ilgili olarak *ratione materiae* bakımından yetkisinin bulunmadığına karar vererek dosyayı İstanbul İdare Mahkemesi'ne havale etmiştir.

30 Ekim 1996 tarihinde mahkeme, başvuranın adli yardım talebini reddetmiş ve başvurana otuz günlük süre içerisinde bilirkişi masraflarını ödeme çağrısında bulunmuştur. Başvuranın böyle bir meblağı ödeme imkanı bulunmadığından başvuranın avukatı ödemeyi yapmıştır.

19 Haziran 1997 tarihinde, üç profesörden oluşan bilirkişi heyeti, ses tellerinin zarar görmesinin ses tellerinden birinin kesilmiş olmasından kaynaklandığını belirten raporu sunmuştur. Sözkonusu rapora göre operasyon sırasında böyle komplikasyonların görülme oranı %1–3 olarak değerlendirilmiştir.

26 Kasım 1997 tarihinde, mahkeme, sözkonusu bilirkişi raporunu göz önüne alarak ve idareye isnat edilebilecek hiçbir kusur bulunmadığı gerekçesiyle, oyçokluğuyla başvuranın davasını reddetmiştir. Muhalif hakim görüşünde, tazminat ödenmesi için koşulların oluştuğunu belirtmiştir.

18 Ocak 2001 tarihinde Danıştay, başvuranın temyiz başvurusunu reddetmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.
26 Eylül 2002 tarihinde Danıştay, karar düzeltme başvurusunu reddetmiştir.

ŞİKAYETLER

AIHS'nin 6/1 maddesine atıfta bulunarak başvuran, yargılama süresinden, duruşma yapılmamasından ve adil yardım talebinin reddinden şikayetçi olmuştur. Başvuran, ayrıca bilirkişi raporunun olumsuz değerlendirmesinden de şikayetçi olmuştur.

AIHS'nin 3 ve 8. maddesine atıfta bulunarak başvuran tıbbi bir hata sonucu sesinin nerdeyse tamamını kaybetmekten de şikayetçi olmuştur.

HUKUK

AIHM, Hükümet'ten izleyen beyanı almıştır:

“ M. Hüsrev Ünler olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin AIHM önünde bulunan başvuruyu dostane çözüme kavuşturmak üzere, Melahat Bulut'a karşılıksız olarak 15.000 Euro (on beş bin Euro) tutarında ödeme yapmayı önerdiğini bildiririm.

Bu miktar maddi, manevi her türlü tazminat ile masraf ve harcamaları kapsamakta olup tüm vergilerden muaf olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin AIHS'nin 37/1 maddesi uyarınca verdiği kararın bildirilmesini müteakip üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek suretiyle ödenecektir. Ödemenin öngörülen süre içerisinde yapılmaması durumunda, söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar geçecek süre için Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanacaktır. Bu tutarın ödenmesi, davanın nihai çözüme kavuşturulmasını teşkil edecektir.”

AIHM, başvuran taraf tarafından imzalanan izleyen beyanı almıştır:

“Cumhur Onur olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin, AIHM'de görülmekte olan yukarıda belirtilen başvuru kaynaklı davanın dostane çözüme kavuşturulması amacıyla, Melahat Bulut'a karşılıksız olarak 15.000 Euro (on beş bin Euro) tutarını ödemeye hazır olduğunu not ediyorum.

Bu miktar maddi, manevi her türlü tazminat ile masraf ve harcamaları kapsamakta olup tüm vergilerden muaf olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin AIHS'nin 37/1 maddesi uyarınca verdiği kararın bildirilmesini müteakip üç ay içinde ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Y.T.L.' ye çevrilmek suretiyle ödenecektir. Ödemenin öngörülen süre içerisinde yapılmaması durumunda, söz konusu sürenin bittiği tarihten itibaren ve ödemenin yapılmasına kadar geçecek süre için Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli faizinin üç puan fazlasına eşit oranda basit faiz uygulanacaktır.

Bu öneriyi kabul ediyor ve sözkonusu başvuruya yol açan olaylar hususunda Türkiye Cumhuriyeti aleyhindeki diğer tüm taleplerden vazgeçiyorum. Davanın nihai sonuca ulaştığını bildiririm.”

AIHM, tarafların üzerinde uzlaştıkları dostane çözümü kaydeder. Bu çözümün Sözleşme ve Eki Protokoller'de tanımlanan insan haklarına saygı ilkesine uygun olduğu kanaatinde olup, diğer taraftan, başvurunun incelenmesine devam etmeyi haklı gösterecek kamu düzenine ilişkin hiçbir gerekçe görmemektedir (AIHS'nin 37/1 maddesi *in fine*). Sonuç olarak, AIHS'nin 29 / 3. maddesinin uygulanmasına son verilmesi ve davanın zabıttan düşürülmesi uygun olacaktır.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AIHM, OYBİRLİĞİYLE,

Başvurunun kayıttan *düşürülmesine* karar vermiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

MOSTAFA VE DİĞERLERİ - TÜRKİYE DAVASI

Başvuru No: 16348/05

Strazburg

15 Ocak 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan 16348/05 no'lu davanın nedeni Irak vatandaşı Sirwan Mohammad Mostafa, Diyako Sirwan Mohammad, Hako Sirwan Mohammad, Didar Sirwan Mohammad, Bilal Sirwan Mohammad ve Sawsen Maarof Mohammad'ın (“başvuranlar”) Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesinin (“AIHS”) 34. maddesi uyarınca 3 Mayıs 2005 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (“AIHM”) yapmış oldukları başvurudur.

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuranlar sırasıyla 1970, 1967, 1999, 1991, 2001 ve 2004 doğumlu olup sınır dışı edildikleri tarihten beri Kuzey Irak'ta ikamet etmektedirler. Birinci başvuran ikinci başvuranın kocası olup diğer başvuranlar bunların çocuklarıdır.

A. Başvuranların sınır dışı edilmelerinden önce meydana gelen olaylar

Başvuranlar 29 Şubat 2000 tarihinde Irak pasaportuyla Türkiye'ye giriş yapmışlardır.

Başvuranlar 2 Mart 2000 tarihinde Ankara'daki Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) Temsilciliğine siyasi iltica talebiyle başvuruda bulunmuşlardır.

BMMYK, aile reisi Sirwan Mohammad Mostafa'nın kendi ülkesinde genel hukuka tabi bir suçtan mahkum olduğu gerekçesiyle 19 Ocak 2001 tarihinde bu talebi reddetmiştir.

BMMYK 26 Mart 2003 ve 2 Mart 2005 tarihlerinde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'ndan Sirwan Mohammad Mostafa'nın, personeline yönelik tehditleri karşısında güvenlik tedbirleri alınması için yetkili makamlar nezdinde girişimde bulunmasını talep etmiştir. BMMYK, ilgilinin, 19 Ocak 2001 tarihli kararı teyit eden 25 Mart 2003 tarihli

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

mektubun ardından personeline telefonla tehdit ettiğini ifade etmiştir. BMMYK 2 Mart 2005 tarihinde ilgilinin BMMYK binasına gelerek personeline tehdit ettiğini bildirmiştir. BMMYK gönderdiği yazının ekinde ilgilinin tehdit mektubuna yer vermiştir.

İçişleri Bakanlığı 6 Ağustos 2003 tarihinde başvuranların sınır dışı edilmelerini kararlaştırmıştır. Bu karar başvuranlara 8 Ağustos 2003 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Belirtilmeyen bir tarihte başvuranlar İçişleri Bakanlığı tarafından alınan kararın iptali talebiyle Ankara İdare Mahkemesine başvurmuşlardır. Başvuranlar ayrıca bu kararın yürütmesinin durdurulması talebinde bulunmuşlardır.

İdare mahkemesi 12 Aralık 2003 tarihinde yürütmenin durdurulması talebini reddetmiştir.

İdare mahkemesi 14 Ocak ve 11 Şubat 2004 tarihlerinde başvuranların itirazlarını reddetmiştir.

Ankara İdare Mahkemesi BMMYK kararı temelinde başvuranların talebini geri çevirmiştir.

İçişleri Bakanlığı, siyasi mülteci statüsü elde etmek için gereken koşulları taşımadıklarının tespit edildiği cihetle sınır dışı kararını 22 Nisan 2005 tarihinde başvuranlara tebliğ etmiştir. Bakanlık başvuranlara kendi seçecekleri bir ülkeye gitmeleri için on beş gün süre tanıması aksi halde menşé ülkelerine geri gönderileceklerini bildirmiştir.

B. Başvuranların sınır dışı edilmeleri ve sınır dışı edilmelerini müteakip olaylar

AİHM'nin ikinci dairesi 4 Mayıs 2005 tarihinde AİHM iç tüzüğü'nün 39. maddesi uyarınca Türk Hükümetine başvuruların sınır dışı edilmelerinin arzu edilir bir durum olmadığını bildirmiştir. Bu karar saat 17:19'da Türkiye'nin Avrupa Konseyi nezdinde Daimi Temsilciliğine faksla iletilmiştir.

Aynı gün başvurular ve Hükümet iddialarını destekleyici her türlü belgeyi ve iç hukukta yapılan yargılamaya ilişkin belge ve bilgileri en son 3 Haziran 2005 tarihine kadar AİHM'ye sunmaya davet edilmişlerdir.

Hükümet başvuruların sınır dışı edilmelerinden evvelki iç hukuktaki yargılamalara ilişkin belgeleri 27 Mayıs ve 3 Haziran 2005 tarihlerinde sunmuştur. Hükümet ilgililerin 11 Mayıs 2005 tarihinde Kuzey Irak'a sınır dışı edildiklerini bildirmiştir.

Başvurulara gönderilen 11 Haziran 2005, 3 Nisan ve 13 Temmuz 2006 tarihli mektuplar, posta idaresi tarafından üzerine vurulan 'taşınmıştır' damgasıyla Mahkeme kalemine geri dönmüştür.

Başvurular 26 Mart 2007 ve 5 Temmuz 2007 tarihlerinde AİHM'ye, Türk Hükümetinin kendilerini Kuzey Irak'a sınır dışı etmiş olması sebebiyle siyasi ve başka türden olmak üzere birçok sorunla karşılaştıklarını ve Avrupa'ya göç etmek için AİHM'nin yardımını talep ettiklerini bildirmişlerdir.

HUKUK

I. AİHS'NİN 2. VE 3. MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvurular Irak'a sınır dışı edilmelerinin hayatlarını tehlikeye atacağını iddia etmekteydiler. AİHM bu şikayeti AİHS'nin 2. ve 3. maddesi kapsamında incelemeye karar vermiştir.

Dava olaylarını göz önünde bulunduran AİHM bu şikayeti ilk olarak AİHS'nin 3. maddesi bakımından inceleyecektir.

AİHM'nin yerleşik içtihadı uyarınca, AİHS'nin 3. maddesi bakımından bir sorun gündeme getirebileceği cihetle ilgilinin geldiği ülkeye sınır dışı edilmesiyle birlikte gerçekten de 3. maddeye aykırı bir muameleye maruz kalma riskiyle karşılaşabileceğine ilişkin ciddi ve belirgin gerekçeler olduğunu düşündürecek bir durum olması halinde sözleşmecî bir devlet tarafından gerçekleştirilen sınır dışı etme işlemi sözkonusu devletin AİHS çerçevesinde sorumluluğunu gündeme getirebilir. Varış ülkesindeki durumu AİHS'nin 3. maddesi ışığında değerlendirmekten kaçınmak mümkün değilse de böylesi bir sorumluluğun ortaya konulması için sözkonusu ülkenin uluslararası hukuk ya da AİHS açısından veya başka yönden sorumluluğunu tespit yahut ispat etmek gerekli değildir. Bir kimsenin doğrudan doğruya yasaklanmış kötü muamelelerle yüz yüze bırakılması sonucunu doğuran bir işlem sebebiyle AİHS bağlamında bir sorumluluğun gündeme geldiği ya da gelebileceği cihetle sorumluluk sınır dışı eden sözleşmecî devlete aittir (bkz. *Soering – Birleşik Krallık*, 7 Temmuz 1989 tarihli karar, prg. 89-91).

AİHM, AİHS'nin 3. maddesiyle bağdaşmayan bir muamele riskinin olduğunu düşündürecek ciddi ve belirgin gerekçelerin gerçekten olup olmadığını belirlemek için

kendisine sunulan yahut, ihtiyaç halinde re'sen kendisinin elde ettiği verilerin tümünü esas alır. Böylesi bir davada sözleşmeci devlet bir kimseyi kötü muamele riskiyle yüz yüze bıraktığı için AİHS'nin 3. maddesi bağlamında bir sorumluluk üstlenmiş olur. Bu riskin varlığını kontrol ederken öncelikle sözkonusu devletin sınır dışı işlemi esnasında bilgi sahibi olduğu koşulları dikkate almak gerekir. Ancak bu durum AİHM'nin daha sonra ulaştığı bilgileri dikkate almasına engel teşkil etmez. Bu bilgiler ilgili sözleşmeci tarafın başvuranın endişelerinin doğruluğu hakkında karar verirken izlediği yolun teyit edilmesine ya da reddedilmesine yarayacaktır (bkz. *Cruz Varas ve diğerleri – İsveç*, 20 Mart 1991 tarihli karar, prg. 75-76, ve *Vilvarajah ve diğerleri – Birleşik Krallık*, 30 Ekim 1991 tarihli karar, prg. 107).

Öte taraftan AİHS'nin 3. maddesinin kapsamına girmesi için bir kötü muamelenin asgari ciddiyet eşiğine erişmesi gerekir. Bu asgari seviye esasen izafi olup davayla ilgili verilerin tamamına, bilhassa da muamelenin veya cezanın nitelik ve içeriğine, icra tarzına, süresine, bıraktığı fiziksel ve ruhsal etkilere bağlı olarak değerlendirilir (bkz. *Vilvarajah ve diğerleri*, adigeçen, prg. 107). AİHM önünde dile getirilen kötü muamele iddiaları uygun kanıt unsurlarıyla desteklenmiş olmalıdır (bkz. *mutatis mutandis, Klaas – Almanya*, 22 Eylül 1993, prg. 30).

Mevcut davada AİHM başvuranların, Irak'a sınır dışı edilmelerinin AİHS'nin 3. maddesi kapsamındaki haklarına yönelik riskler doğurabileceği yönündeki iddialarının tamamen mesnetsiz olduğunu ve elindeki mevcut dosya çerçevesinde bu iddiaların

doğruluğunu gösteren herhangi bir unsur bulunmadığını not etmektedir. Başvuranlar Kuzey Irak'a sınır dışı edilmelerinden ve başvurunun Hükümete tebliğ edilmesinden sonra dahi iddialarına ilişkin herhangi bir belge ya da bilgi sunmamışlardır. Bu itibarla başvurunun bu bölümü açıkça dayanaktan yoksun olup AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmelidir.

Başvuranların AİHS'nin 3. maddesi bağlamındaki iddialarını inceleyen AİHM bu iddiaların ayrıca AİHS'nin 2. maddesi yönünden incelenmesine yer olmadığı kanaatine varmaktadır.

II. AİHS'NİN 34. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Öte taraftan AİHM, savunmacı devletin AİHM iç tüzüğü'nün 39. maddesi uyarınca alınan tedbir kararına uygun hareket etmediğini tespit etmektedir. Bu durum AİHS'nin 34. maddesinin ihlal edilip edilmediği sorusunu gündeme getirmektedir.

A. Kabul edilebilirliğe ilişkin

AİHM başvurunun bu bölümünün AİHS'nin 35. maddesinin 3. fıkrası bakımından açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve başka herhangi bir kabul edilemezlik gerekçesinin bulunmadığını tespit etmektedir. Dolayısıyla başvuruyu kabul edilebilir ilan etmek yerinde olacaktır.

B. Esasa ilişkin

Hükümet başvuranların sınır dışı edilmesine yönelik kararın ulusal mahkemelerce BMMYK kararı temelinde ve ulusal mevzuata ve mültecilerin statüsüne ilişkin uluslararası belgelere uygun olarak alındığını anımsatmaktadır. Hükümet ayrıca, BMMYK'nın Sirwan

Mohammad Mostafa'nın siyasi iltica talebini, kendi ülkesinde genel hukuka tabi bir suçtan mahkum olduğu gerekçesiyle reddettiğine dikkat çekmektedir.

Hükümet, en geç 6 Mayıs 2005 tarihine kadar on beş gün içerisinde sınır dışı edileceklerinin 22 Nisan 2005 tarihinde başvuranlara bildirildiğine dikkat çekmektedir.

Hükümet ayrıca, AİHM iç tüzüğü'nün 39. maddesine uygun olarak alınan tedbir kararının Türkiye'nin Strazburg'daki Daimi Temsilciliği'ne tatil gününden bir gün önce, öğleden sonra geç saatlerde tebliğ edilmesi nedeniyle yetkili ulusal makamlarca uygulanamadığını savunmaktadır. Hükümet, yetkili makamların yapılan tebligatın aciliyetinden ancak 9 Mayıs 2005 günü sabahı haberdar olduklarını, dolayısıyla sözkonusu tedbir kararını uygulama imkanı bulamadıklarını ve başvuranların 11 Mayıs 2005 tarihinde sınır dışı edildiklerini belirtmektedir.

AİHM tarafından iç tüzüğü'nün 39. maddesi çerçevesinde alınan tedbir kararlarını uyguladığını gösteren durumlara atıfta bulunan Hükümet, mevcut davada başvuranların sınır dışı edilmelerinin AİHS'nin 34. maddesi kapsamındaki haklarına yönelik hiçbir şekilde ihlal teşkil etmediğini düşünmektedir.

Başvuranlar bu konuda herhangi bir görüş belirtmemektedirler.

AİHM, 4 Şubat 2005 tarihinde Büyük Daire tarafından verilen bir kararda, savunmacı devletin AİHM iç tüzüğü'nün 39. maddesi uyarınca alınan bir tedbir kararına uymaması sonucunda AİHS'nin 34. maddesi yönünden ortaya çıkabilecek sonuçlara ilişkin kanaatini bildirdiğini anımsatır (*Mamatkulov ve Askarov*, adigeçen, prg. 99-129).

AİHM bu kararda, başvuru hakkının etkin bir şekilde kullanılmasının engellenmeyeceği yönündeki taahhüdün bir bireyin davasını etkili bir biçimde AİHM'ye taşıma ve AİHM önünde savunma hakkını kullanmasına yönelik müdahaleleri yasakladığını hatırlatmıştır.

Bu nedenle, başvuranın AİHS tarafından korunan hakların özünü teşkil eden haklardan birinden yararlanmasıyla ilgili benzer davalarda telafisi mümkün olmayan bir zarara maruz kalma riskinin mevcut olduğunun makul bir biçimde iddia edilmesi halinde, AİHM yapılan işlemin uygunluğu konusunda bir karar verene kadar ihtiyati tedbir kararıyla mevcut durumun korunması amaçlanır. Amaç başvurunun konusunu teşkil eden meselenin varlığını sürdürmesi ise ihtiyati tedbir kararı AİHS kapsamında yapılan şikayetin esasına ilişkindir. Başvuran yaptığı başvuruyla, AİHS'de güvence altına alınan bir hakkını telafisi mümkün olmayan bir zarardan korumayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda başvuran ihtiyati tedbir kararı alınması talebinde bulunmuş, AİHM de AİHS'nin 34. maddesiyle güvence altına alınan bireysel başvuru hakkının 'etkin bir şekilde kullanılmasını' kolaylaştırmak amacıyla, bir başka deyişle, başvuranın savunmacı devletin bir eylem ya da ihmali sonucunda telafisi mümkün olmayan bir zarara maruz kalması riski bulunduğu kanaat getirdiğinden başvurunun konusunu muhafaza etmek için bu talebi kabul etmiştir (bkz. *Mamatkulov ve Askarov*, adigeçen, prg. 108, ve *Aoulmi – Fransa*, no: 50278/99, prg. 103).

Mevcut davada AİHM, içtüzüğünün 39. maddesine uygun olarak ihtiyati tedbirin uygulanmasına ilişkin kararının 4 Mayıs 1999 günü saat 17:19'da Hükümete faksla iletildiğini tespit etmektedir. AİHM faks mesajının aynı gün yetkili makamların eline geçip geçmediği ve bu karara uyulma noktasında tatil günü olmasının nasıl bir etki yaptığı konusunda spekülasyona girmeksizin, yetkili makamların sözkonusu karardan 9 Mayıs 2005 sabahı haberdar olduklarını ve aynı gün Ankara'daki Dışişleri Bakanlığına ilettikleri hususuna Hükümet tarafından itiraz edilmediğini not eder. Başvuranlar 11 Mayıs 2005 tarihinde sınır dışı edilmişlerdir. Bu itibarla AİHM savunmacı devletin ihtiyati tedbir kararını uygulamadığı sonucuna varmaktadır.

İhtiyati tedbir kararına Hükümet tarafından riayet edilmemesinin AİHS'nin 34. maddesinin ihlalini teşkil edip etmediği meselesine ilişkin olarak AİHM içtüzüğünün 39. maddesine uygun olarak alınan geçici tedbir kararlarının niteliğine ilişkin içtihadındaki evrime dikkat çeker (bkz. *Mamatkulov ve Askarov*, adigeçen, prg. 103-128).

Alınan tedbir kararı hilafına sınır dışı edildikten sonra AİHM başvurularla 26 Mart 2007 tarihine kadar iletişim kuramamıştır. AİHM önünde bir avukat tarafından temsil edilmeyen başvurular sınır dışı edildikten sonra Kuzey Irak'a hangi koşullarda kabul edildiklerini ve meydana gelen olayları herhangi bir biçimde ortaya koyamamış olduklarından

AİHM, bu dönem zarfında başvuruların bireysel başvuru haklarını etkin bir şekilde kullanmaları noktasında bir engelle karşılaşmış karşılaşmadıkları hususunda bir sonuca varabilecek durumda değildir.

Başvuranların bu haklarını kullanmaları konusunda bir engelle karşılaşmış karşılaşmadıkları meselesinden bağımsız olarak AİHS'nin 34. maddesi, 'savunmacı devletin bir eylem ya da ihmali sonucunda telafisi mümkün olmayan bir zarara maruz kalıp kalmadığı' (bkz. *Mamatkulov ve Askarov*, adigeçen, prg. 108) ve buna bağlı olarak 'bu eylem ya da ihmalin başvuranın başvuru hakkını etkin bir şekilde kullanmasına engel teşkil edip etmediği' (bkz. *Aoulmi*, adigeçen, prg. 111) konusunda AİHM'ye karar verme yetkisi tanıyan AİHM içtüzüğünün 39. maddesi ile sıkı sıkıya bağlıdır.

AİHM, koruyucu bir tedbirin, hususiyeti gereği, geçici olduğuna ve AİHS'nin 34. maddesiyle güvence altına alınan etkin bireysel başvuru hakkının kullanılmasında engel teşkil edecek bir riskin var olması nedeniyle tarihin belirli bir anında zorunlu olarak değerlendirildiğine özellikle işaret eder.

Elindeki unsurlara istinaden AİHM, içtüzüğünün 39. maddesine uygun olarak alınan ihtiyati tedbir kararına uymamak suretiyle Türkiye'nin AİHS'nin 34. maddesi bakımından üstüne düşen yükümlülükleri yerine getirmediği sonucuna varmıştır.

Bu itibarla AİHS'nin sözkonusu hükmü ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

Başvuranlar herhangi bir adil tatmin talebinde bulunmamışlardır. Dolayısıyla AİHM başvurularına bu yönde bir ödeme yapılmasına hükmetmeye yer olmadığını düşünmektedir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM, OYBİRLİĞİ İLE

1. Başvurunun AİHS'nin 34. maddesi yönünden yapılan şikayete ilişkin olarak *kabuledilebilir*, geriye kalanının ise *kabuledilemez ilan edilmesine* ;
2. AİHS'nin 34. maddesinin *ihlal edildiğine* ;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 15 Ocak 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

MÜNİRE DEMİREL/Türkiye Davası*

Başvuru No. 5346/03
Strazburg
20 Mayıs 2008

ÜÇÜNCÜ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 5346/03 no'lu davanın nedeni T.C. vatandaşı olan Münire Demirel'in ("başvuran") Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 12 Kasım 2002 tarihinde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurudur.

Başvuran, AİHM önünde İstanbul Barosu avukatlarından M. A. Kırdök ve M. Kırdök tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR

DAVANIN KOŞULLARI

Başvuran 1967 doğumludur ve İstanbul'da yaşamaktadır. AİHM'ye başvuru yaptığı tarihte Kartal Özel Tıp Cezaevinde hapis cezasını çekmekteydi.

Başvuran 4 Şubat 1995 tarihinde yasadışı Dev-Sol örgütü üyesi olduğu şüphesiyle gözaltına alınmış, 16 Şubat 1995 tarihinde tutuklanmıştır.

21 Şubat 1995 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısı başvurunu TCK'nın 168/1. maddesi uyarınca yasadışı örgüt üyeliği ile suçlayan bir iddianame sunmuştur.

28 Nisan 1995 tarihinde İstanbul DGM 2. Dairesi davanın ilk duruşmasını yapmıştır (dava no. 1995/76). 31 Ekim 1995 tarihinde mahkeme başvuranın tutuksuz yargılanmasına karar vermiştir. Ancak İstanbul DGM savcısının 9 Ekim 1995 tarihinde başvuran hakkında yeni bir iddianame sunmuş ve sonuç olarak İstanbul DGM 1. Daire’de ikinci bir dava (no. 1995/348) açılmış olması nedeniyle başvuran serbest bırakılmamıştır. Başvuran, TCK’nın 146. maddesi uyarınca Anayasal düzeni bozmaya teşebbüs etmekle suçlanmıştır.

3 Eylül 1996 tarihinde sözkonusu iki dava dosyası birleştirilmiş, dava İstanbul DGM 1. Daire’de görülmeye devam etmiştir.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe’ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Başvuran, çeşitli defalar tutuksuz yargılanma talebinde bulunmuş ancak mahkemeler ya sebep göstermeksizin ya da suçun niteliği, dava dosyası ve delillerin durumunu dikkate alarak bu talepleri reddetmiştir.

31 Ekim 2002 tarihinde İstanbul DGM 1. Daire başvuranın tutuksuz yargılanma talebini bir kez daha reddetmiş, başvuran sözkonusu karara 4 Kasım 2002 tarihinde itirazda bulunmuştur. İstanbul DGM 2. Daire başvuranın itirazını aynı tarihte reddetmiştir.

18 Şubat 2003 tarihinde birinci derece mahkemesi başvuranın tutuksuz yargılanmasına karar vermiştir.

30 Haziran 2004 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan 5190 sayılı Yasa ile devlet güvenlik mahkemeleri kaldırılmıştır. Bu nedenle başvuran hakkında açılan dava dosyası İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilmiştir. Tarafların en son beyanlarına dayanan dava dosyası bilgilerine göre dava halen İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi’nde devam etmektedir.

HUKUK

I. AİHS’NİN 5/3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, tutuklu yargılanma süresinin AİHS’nin 5/3. maddesinde belirtilen “makul süre” şartını aşmasından şikâyetçi olmuştur.

A. Kabuledilebilirlik

Hükümet, başvuranın AİHS’nin 35/1. maddesinde belirtilen iç hukuk yollarını tüketmemiş olması gerekçesiyle başvurunun reddini Mahkemeden talep etmiştir. AİHM’nin *Köse – Türkiye* (no. 50177/99) kararına atıfta bulunarak başvuranın eski CMUK’un 298. maddesi uyarınca Ekim 2002’ye kadar devam eden tutukluluk haline itiraz etmediğini savunmuşlardır.

Başvuran, etkisiz olduğunu düşündüğü için bu yola daha erken bir tarihte başvurmadığını ifade etmiştir.

Mahkeme, daha önce benzer davalarda Hükümetçe yapılan itirazları inceleyip reddetmiş olduğunu kaydeder (bkz. özellikle *Koştî vd. – Türkiye*, no. 74321/01, *Mehmet Şah Çelik – Türkiye*, no. 48545/99 ve *Tamamboğa ve Gül – Türkiye*, no. 1636/02). Mahkeme özellikle *Koştî vd.* (yukarıda anılan) davasında, AİHS’nin 35/1 maddesi bağlamında sadece mevcut ve yeterli hukuk yollarına başvurma zorunluluğu bulunduğu ve bir yolun ilgili dönemde teori ve

uygulamada mevcut ve etkili olduğu; yani erişilebilir ve başvuranların şikâyetleri bağlamında telafi sağlayabilmekte olduğu ve makul bir başarı umudu vaat ettiği konusunda Mahkemeyi ikna etme yükümlülüğünün itiraz sahibi Hükümete ait olduğuna hükmetmiştir (bkz. *Cennet Ayhan ve Mehmet Salih Ayhan – Türkiye*, no. 41964/98). Bu bağlamda Mahkeme, diğer hususlar yanında, devlet güvenlik mahkemelerinin somut başvuruda olduğu gibi, her davadaki özel ilgisini açıklamadan, başvuranların tutukluluğunun devamı için aynı resmi gerekçeleri göstermesine dayanarak AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlalinin tespit edildiği, Türkiye aleyhine açılmış belli davalara işaret etmiştir (bkz. diğer birçok karar yanında *Hasan Ceylan – Türkiye*, no. 58398/00, *Pakkan – Türkiye* ve *Acunbay - Türkiye*). Buna göre Mahkeme, bu tür basmakalıp gerekçelere karşı yapılacak bir itirazın başka bir yargı derecesinde başarı umudunun zayıf olacağını değerlendirmiştir. Ayrıca sözkonusu temyiz yargılaması çekişmeli usule göre yapılmamış, sözlü duruşma yapılmadan karar verilmiştir (bkz. TCK 302/1. madde). Bu nedenle temyiz yargılaması, bahse konu özgürlükten mahrum bırakmaya ilişkin güvenceleri içermemiştir (bkz. *Koşti vd.*, yukarıda anılan).

Yukarıda belirtilen görüşler dikkate alındığında Mahkeme bu davada, *Koşti ve Diğerleri* davasındaki bulgularından ayrılmasını gerektiren özel koşullar tespit etmemektedir.

Mahkeme ayrıca AİHS'nin 35/1 maddesinde yer alan iç hukuk yollarının tüketilmesi şartıyla özgürlüklerin keyfi olarak kısıtlanmasına karşı güvence sağlamayı amaçlayan 5/3 maddenin gerekleri arasında fark bulunduğunu hatırlatır. Ne var ki, tutarlı bir içtihadın bu tür bir güvencenin faydasız ya da eksik olduğunu gösterdiği durumlarda başvurandan yetersiz güvenceleri tüketmesinin istenmesi AİHS'nin ilkelerine aykırı olacak ve 35/1. maddenin aşırı şekilcilikle uygulanmasına yol açacaktır (bkz. *Estrikh – Letonya*, no. 73819/01).

Yukarıdakiler ışığında Mahkeme, Hükümetin itirazını reddeder.

AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde başvurunun dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, başvurunun başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

Hükümet başvuranın tutukluluk süresinin makul ve iç hukuka uygun olduğunu savunmuştur. Özellikle suçun ciddiyeti, kaçış veya suç işlenmesi tehlikesi ve davanın özel koşullarının devamlı tutukluluk halini haklı çıkardığını ifade etmişlerdir. Ayrıca yetkililerin başvuranın devam eden tutukluluk halini titizlikle değerlendirdiklerini belirtmişlerdir.

Başvuran iddialarında ısrarcı olmuş ve Hükümetin görüşlerine itiraz etmiştir.

Mahkeme somut davada başvuranın tutukluluğunun, gözaltına alındığı 4 Şubat 1995 tarihinde başlayıp birinci derece mahkemesi kararıyla serbest bırakıldığı 18 Şubat 2003 tarihinde sona erdiğini gözlemler. Buna göre süre sekiz yıldır.

Mahkeme, somut davadakine benzer hususlar ortaya çıkaran davalarda sıklıkla AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlal edildiğini tespit etmiştir (bkz. örneğin *Dereci – Türkiye*, no. 77845/01; *Tacıroğlu – Türkiye*, no. 25324/02 ve *Çarkçı – Türkiye*, no. 7940/05).

Kendisine sunulan tüm delilleri inceleyen Mahkeme, bu davada farklı bir sonuca ulaşmasını sağlayacak ikna edici hiçbir tespit ve delilin Hükümet tarafından sunulmadığını

değerlendirir. Konu hakkındaki içtihadını dikkate alan Mahkeme, somut davada başvuranın tutukluluk süresinin fazla ve AİHS'nin 5/3 maddesine aykırı olduğu kanaatindedir.

Bu nedenle AİHS'nin 5/3 maddesi ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran 12,000 Euro manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

Hükümet, hiçbir tazminata hükmedilmemesini Mahkemeden talep etmiştir.

Mahkeme başvuranın sadece ihlal tespiti ile yeterli olarak tazmin edilemeyecek manevi zarara uğradığını kabul etmektedir. Dava koşullarını dikkate alarak başvurana 6,000 Euro manevi tazminat ödenmesine hükmeder.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran ayrıca AİHM önündeki adli masraflar için 4,600 YTL (yaklaşık 2,695 Euro) ve kırtasiye, fotokopi ve posta gibi giderler için 210 YTL (yaklaşık 123 Euro) talep etmiştir. Başvuran 4,600 YTL'lik adli masrafları avukatı ile yaptığı ücret anlaşmasına göre belgelendirmiştir. Ancak diğer masraflarla ilgili olarak avukatları tarafından hazırlanan bir harcama raporu sunmuş, herhangi bir fatura ibraz etmemiştir.

Hükümet iddialara itiraz etmiştir.

AİHM'nin içtihadına göre bir başvuran, ancak masrafların gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktarın makul olduğu kanıtlanmış ise bunları geri almaya hak kazanmaktadır. Söz konusu davada AİHM, elindeki bilgileri göz önünde bulundurarak ve hakkaniyete uygun olarak bu başlık altında 1,000 Euro ödenmesini uygun bulmaktadır.

C. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlal edildiğine;
3. (a) Sorumlu Devlet'in başvurana, AİHS'nin 44/2 maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihinde geçerli olan kur üzerinden Yeni Türk Lirası'na çevrilerek:

- (i) 6,000 Euro (altı bin Euro) manevi tazminat;
(ii) 1,000 Euro (bin Euro) yargılama masraf ve giderleri;
(iii) bu miktarlara uygulanabilecek her tür vergiyi ödemesine;
(b) Söz konusu sürenin bittiği tarihten ödemelerin yapılmasına kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına;

4. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar İngilizce olarak hazırlanmış ve AIHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragrafları uyarınca 20 Mayıs 2008 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Stanley NAISMITH
Kâtip Yardımcısı

Josep CASADEVALL
Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

NURHAN YILMAZ (2)/Türkiye Davası*

Başvuru No. 16741/04
Strazburg
8 Nisan 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 16741/04 no'lu davanın nedeni T.C. vatandaşı Nurhan Yılmaz'ın ("başvuran") Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 21 Nisan 2004 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran, AIHM önünde Mardin Barosu avukatlarından Ö. Mungan tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR **DAVANIN KOŞULLARI**

Başvuran 1978 doğumludur ve İzmir'de yaşamaktadır. Başvuran, "Ekmek ve Adalet" adlı siyasi derginin İzmir şubesi temsilciliğini yapmaktaydı. 29 Nisan 2003 tarihinde polis,

derginin bürosunda yaptığı bir aramada yasadışı olduğundan şüphelenilen bazı kitap ve dergiler bulmuştur. Bu yayınlara el konulmuştur.

Belirtilmeyen bir tarihte başvuran devam etmekte olan soruşturma kapsamında ifade vermek üzere polis karakoluna gitmiş, sorgusu sırasında yanında avukatı da yer almıştır.

19 Haziran 2003 tarihinde İzmir Cumhuriyet Savcısı İzmir Sulh Ceza Mahkemesi'ne bir iddianame sunmuş, başvuranın işyerinde bulunan kimi materyallerin daha önce İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi kararı ile yasadışı ilan edildiği gerekçesiyle başvurunu TCK'nın 526/1. maddesi uyarınca "yetkili makamların emirlerine uymamak"la suçlamış, iddianame başvuruna tebliğ edilmemiştir.

İzmir Sulh Ceza Mahkemesi, duruşma yapmadan 14 Temmuz 2003 tarihinde verdiği ceza kararname ile başvurunu suçlandığı üzere mahkûm etmiş ve üç ay hapis cezası vermiştir. Mahkeme daha sonra başvuranın cezasını 606,874,000 Türk Lirası¹ para cezasına

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir. çevirmiştir. Mahkeme bu şekilde, görece hafif suçlar için CMUK'un 386. maddesinde öngörülen "basitleştirilmiş usul"ü uygulamıştır.

Başvuran, sözkonusu karara İzmir Asliye Ceza Mahkemesi'nde itiraz etmiştir. Dilekçesinde birinci derece mahkemesinin kendisinin ifadesine başvurmaması, bu nedenle savunma haklarının ihlal edilmesinden şikâyetçi olmuştur. Dilekçede ayrıca başvuranın ifade vermek üzere polis karakoluna gittiğinde sorgulama sırasında yanında avukatının da bulunduğu belirtilmiştir.

Asliye Ceza Mahkemesi duruşma yapmaksızın 17 Ekim 2003 tarihinde başvuranın itirazını reddetmiştir. Nihai karar başvurana 27 Ekim 2003 tarihinde tebliğ edilmiştir.

HUKUK

III. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, davasında açık duruşma yapılmaması nedeniyle kendisini bizzat ya da avukatı vasıtasıyla savunma imkânı bulamamasından şikâyetçi olmuştur. Ayrıca gözaltındayken de adli yardım imkânından mahrum bırakıldığını iddia etmiş, şikâyetlerini AİHS'nin 6/1 ve 6/3(c) maddelerine dayandırmıştır.

Hükümet iddiaları reddetmiştir.

A. Kabul edilebilirlik

Başvuranın gözaltındayken adli yardım alamaması iddiası ile ilgili olarak Hükümet, başvuranın gözaltına alınmadığını savunmuştur. Soruşturma kapsamında başvuranın ifade vermek üzere polis karakoluna çağrıldığını ve sorgu sırasında avukatının da hazır bulunduğunu ifade etmişlerdir. Bu hususun başvuranın İzmir Asliye Ceza Mahkemesi'ne verdiği 15 Ekim 2003 tarihli dilekçede de kabul edildiğini savunmuşlardır.

¹ O dönemde yaklaşık 390 Euro'ya eşdeğer.

Başvuran bu konuda yorum yapmamıştır.

Başvuranın sözkonusu cezai soruşturma ile bağlantılı olarak gözaltına alınmadığı gözlenmektedir. Ayrıca ifade vermek üzere polis karakoluna çağrıldığında başvurana avukatının eşlik ettiği de açıktır. Dolayısıyla Mahkeme sözkonusu şikâyeti tamamen dayanaksız bulmakta ve AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragrafları uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olmaları nedeniyle reddetmektedir.

Ne var ki başvurunun kalan kısmının AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı çerçevesinde dayanaktan yoksun olmadığını kaydeden AİHM, başvurunun başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru bulunmadığını tespit eder. Bu nedenle başvuru kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

1. Genel ilkeler

AİHM, duruşmaların kamuya açık olarak yapılması gerektiğinin, 6/1 maddede ortaya konan temel bir ilke olduğunu yineler. Bu kamuya açık olma durumu, adaletin kamu denetimi olmaksızın yerine getirilmesine karşı davacıları korumaktadır. Bu, ayrıca insanların mahkemelere duydukları güvenin korunmasının bir yoludur. Adaletin yerine getirilmesinde saydamlığı sağlayan kamuya açık olma durumu, 6/1 maddenin, demokratik toplum ilkelerinden biri olan adil yargılanma amacının yerine getirilmesine katkıda bulunmaktadır (bkz. diğer içtihatlar yanında *Stefanelli – San Marino*, no. 35396/97).

Bütün olarak ele alındığında 6. madde, sanığın bir ceza duruşmasında etkin olarak yer alma hakkını teminat altına almaktadır. Bu durum genel olarak, yalnızca duruşmada hazır bulunma hakkını değil, aynı zamanda gerekli olduğunda adli yardım alma ve davayı etkin şekilde takip etme haklarını da içermektedir. Bu tür haklar, çekişmeli dava kavramının özünde zımnen var olduğu gibi, aynı zamanda 6. maddenin 3. fıkrasının (c) ve (e) bentlerinde yer alan teminatlardan kaynaklanabilmektedir (bkz. diğer içtihatlar yanında *Stanford – İngiltere*, A Serisi no. 282-A).

Ayrıca 6/1 madde, birinci derece kararını temyiz etme hakkını garanti etmemektedir. Ancak, iç hukukun, temyiz hakkı sağladığı durumlarda, temyiz işlemleri yargılama sürecinin uzantısı olarak görülecek ve dolayısıyla 6. maddeye tabi olacaktır (bkz. *Delcourt – Belçika*, A Serisi no. 11).

2. Sözkonusu ilkelerin somut davaya uygulanması

Mahkeme öncelikle 30 Haziran 2004 tarihli bir kararla Anayasa Mahkemesi'nin eski TCK'nın 390/3 maddesini, bireylerin davaların açık olarak görülmesinden mahrum bırakılmasının adil yargılanma hakkına aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasaya aykırı bularak oybirliğiyle iptal ettiğini kaydeder. Ayrıca 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren yeni Türk Ceza Kanunu ve yeni Ceza Muhakemesi Kanunu ile ceza kararnamesi uygulaması sona erdirilmiştir.

Ancak Mahkeme, olay zamanında yürürlükte olan ilgili iç hukuk kurallarına uygun olarak başvuranın yargılanması sırasında açık duruşmaya yer verilmediğini gözlemler. Ceza kararnameyi çıkararak ve başvuruyu para cezasına çarptıran İzmir Sulh Ceza Mahkemesi gibi, itirazı inceleyen İzmir Asliye Ceza Mahkemesi de kararını dava dosyasındaki belgelere dayanarak vermiştir. Başvurana, davasını gören mahkemeler önünde kendisini bizzat ya da avukatı vasıtasıyla savunma imkânı tanınmamıştır. Bu nedenle Mahkeme, başvuranın cezai kovuşturmaya aktif olarak katılmadığı kanaatindedir.

Yukarıda belirtilenler ışığında Mahkeme, adli merciler tarafından uygulanan usulün başvuranın savunma haklarını tam olarak kullanmasını engellediği ve dolayısıyla yargılamayı adil olmayan bir hale getirdiğine karar vermiştir.

Dolayısıyla AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

IV. 1 NO'LU PROTOKOLÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, polisin yaptığı aramayı takiben çeşitli kitap ve dergilere el konulmasının AİHS'ye ek 1 no'lu Protokolün 1. maddesine ihlal teşkil ettiği iddiasında bulunmuştur.

Mahkeme bu mülkün başvurana değil dergiye ait olduğunu ve başvuranın somut başvuruyu dergi adına açmamış olduğunu kaydeder. Dolayısıyla 1 no'lu Protokolün 1. maddesi bağlamında başvuranın mülkiyet hakkına hiçbir müdahalede bulunulmamış olması nedeniyle dergi adına bu hakkın ihlal edildiği iddiasında bulunamaz (bkz. *Nurhan Yılmaz – Türkiye*, no. 21164/03).

Bu nedenle başvurunun bu kısmı AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragrafları bağlamında açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle reddedilmelidir.

V. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

Başvuran adil tatmin için bir talepte bulunmamıştır. Bu nedenle Mahkeme kendisine herhangi bir ödeme yapılmasına gerek bulunmadığı kanaatindedir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

5. Başvuranın adil yargılanmaya ilişkin şikâyetinin kabuledilebilir, başvurunun kalan kısmının ise kabuledilemez olduğuna;
6. AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğine

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar İngilizce olarak hazırlanmış ve AIHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2 ve 3. paragrafları uyarınca 8 Nisan 2008 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Françoise ELEN-PASSOS
Kâtip Yardımcısı

Françoise TULKENS
Başkan

— • —

 [İçindekilere dön](#)

KAMA/Türkiye Davası*

Başvuru No: 24917/04
Strazburg
10 Haziran 2008

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (24917/04) no'lu davanın nedeni (T.C. vatandaşı) Bayram Kama'nın (başvuran) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AIHM) 25 Haziran 2004 tarihinde Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi'nin (AIHS) 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvurudur.

Başvuran, AIHM önünde İstanbul Barosu avukatlarından F. Yolcu tarafından temsil edilmektedir.

OLAYLAR

1972 doğumlu olan başvuran Tekirdağ'da ikamet etmektedir.

6 Şubat 1993 tarihinde başvuranla birlikte on kişi muhtelif terör eylemlerine iştirak ettikleri gerekçesiyle İstanbul'da yakalanmışlardır.

Başvuran 15 Şubat 1993 tarihinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Yedek Hakimliğince tutuklanmıştır.

Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcısı, yasadışı bir örgüte üye olma, adam öldürme silahlı soygun ve saldırı suçlarından başvuranın mahkumiyetini talep etmiştir.

18 Mayıs 1993 tarihli duruşmada başvuranın da aralarında bulunduğu sekiz sanık slogan atarak pankart açmaya teşebbüs etmişlerdir. İstanbul 3 No'lu. DGM bu olayları

tutanağa geçirerek ilgililere bir daha aynı davranışı sergiledikleri takdirde duruşmadan çıkarılacakları yönünde uyarıda bulunmuştur.

9 Kasım 1993 tarihinde düzenlenen üçüncü duruşmada sanıklardan dördü yine slogan atmış, bunun üzerine DGM sözkonusu sanıkların duruşma inzibatını bozdukları gerekçesiyle bir daha duruşmaya alınmamalarına karar vermiştir. Bu karar başvurana ilişkin olarak 28 Temmuz 1999 tarihine kadar uygulanmıştır.

* Dışişleri Bakanlığı Çok Taraflı Siyasî İşler Genel Müdürlüğü tarafından Türkçe'ye çevrilmiş olup, gayriresmî tercümedir.

Bu süre zarfında, başvuran ve sözkonusu örgüt mensupları aleyhinde 1990 ila 1993 yıllarında işlenen adam öldürme ve silahlı soygun suçlarından muhtelif mahkemeler önünde toplam dört ceza davası açıldığı gözükmektedir.

Sözkonusu davalar, farklı tarihlerde, İstanbul DGM önünde görülen davayla birleştirilmiştir.

22 Nisan 1998 tarihli duruşmada iki sanık aleyhte tanığı tehdit etmiştir.

12 Haziran 2000'e kadar kırk sekiz duruşma yapmış olan DGM, bu tarihte düzenlenen duruşmada, başvuranın adam öldürme suçundan beraatına, geriye kalan suçlardan ise mahkumiyetine karar vererek ömür boyu hapis cezasına çarptırılmasına hükmetmiştir.

Bu karar, sekiz adam öldürme ve on beş adam yaralama ve maddi zarara uğratma gibi mezkur örgüt adına işledikleri iddia edilen yaklaşık yirmi kadar eylemle ilgili olarak suçlu bulunan diğer on dokuz sanığı da ilgilendirmektedir.

15 Mayıs 2001 tarihinde Yargıtay tespit ettiği iki usul hatası nedeniyle bu kararı bozmuştur. Yargıtay dosyada bulunan belgelerden birinin üzerindeki resmi mührün okunamayacak durumda olduğunu ve Kocaeli Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 17 Kasım 1992 tarihinde alınan sanık ifadelerinin sözkonusu dosyada bulunmadığını tespit etmiştir.

Başvuran 2001 ve 2002 yılında açlık grevine başlamıştır. Adli Tıp Kurumu 22 Mart 2002 tarihli raporunda başvuranın Wernicke-Korsakoff sendromuna yakalandığını tespit ederek altı ay süreyle serbest bırakılması tavsiyesinde bulunmuştur.

Belirtilmeyen bir tarihte savcı, CMUK'un 399. maddesinde sağlık nedeniyle geçici salıvermenin yalnızca mahkumiyetin infazının ertelenmesine ilişkin olarak öngörüldüğü ve başvuran halen 'hükümlü' olmadığı cihetle başvuranı salıverme yetkisinin bulunmadığı kanaatine varmıştır. Bu nedenle savcı salıverilme talebini DGM'ye havale etmiş DGM ise bu talebi reddederek başvuranın tutukluluğunun devamına karar vermiştir.

Başvuranın salıverilmeye yönelik başvuruları İstanbul 4 No'lu DGM tarafından isnad edilen eylemlerin vahameti, delillerin durumu ve ilgilinin kaçma tehlikesi bulunması gibi unsurları göz önünde bulundurularak reddedilmiştir. Sağlık durumu nedeniyle salıverilme talepleri gerekli tedavinin uygulandığı gerekçesiyle geri çevrilmiştir.

Bu çerçevede, davaya bakmakla görevlendirilen İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi 17 Eylül 2004 tarihinde başvuranın tutukluluğunun devamına karar vermiştir. Başvuran tarafından bu karara yapılan itiraz 8 Kasım 2004 tarihinde 12. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından reddedilmiştir.

Yapılan on sekiz duruşma neticesinde başvuran 31 Ocak 2005 tarihinde bir kez daha ömür boyu hapis cezasına mahkum edilmiştir.

26 Mart 2006 tarihinde Yargıtay mahkumiyet kararını bir kez daha bozmuştur.

4 Ekim 2006 tarihinde Ağır Ceza Mahkemesi başvuranın tutuklu kaldığı süreyi ve davayla ilgili tüm delillerin toplandığını göz önünde bulundurarak başvuranın serbest bırakılmasına karar vermiştir.

Son duruşma 10 Eylül 2007 tarihinde düzenlenmiştir.

Başvuran ilk duruşmadan başlamak üzere tüm dava süreci boyunca bir avukat tarafından temsil edilmiştir.

AİHM davanın mevcut seyri hakkında bilgi sahibi değildir.

HUKUK

I. AİHS’NİN 5/3 MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİNE İLİŞKİN

AİHS’nin 5/3 maddesine atıfta bulunan başvuran yaklaşık on dört yıl olarak hesapladığı uzun tutukluluk süresinden şikayetçi olmaktadır.

A. Kabul edilebilirliğe ilişkin

Köse ve diğerleri – Türkiye davasını (no: 50177/99, 2 Mayıs 2006) emsal gösteren Hükümet, ilgilinin ilk derece mahkemesi tarafından mahkum edilmesiyle kesintiye uğrayan ilk iki tutukluluk dönemine (sırasıyla 12 Haziran 2000 ve 31 Ocak 2005) ilişkin başvurunun geç yapıldığı cihetle AİHM’yi bu başvuruyu reddetmeye davet etmektedir.

Başvuran bu konuda görüş belirtmemektedir.

AİHM, Hükümet tarafından zikredilen uygulamayı terk ettiği *Solmaz – Türkiye* kararına (no: 27651/02, prg. 23-37) atıfta bulunmaktadır. Bu kararda, art arda gelen tutukluluk dönemlerinin bir bütün olarak değerlendirilmesi ve altı ay süresinin son tutukluluk döneminden itibaren başlatılması gerektiği belirtilmiştir (*Solmaz*, adigeçen, prg. 36).

Bu itibarla AİHM Hükümetin ilk iki tutukluluk dönemine ilişkin olarak altı ay süresi kuralına riayet edilmediği yolundaki itirazını reddeder.

Hükümet, başvuran hakkında mahkumiyet kararı verilmesi halinde tutuklu olarak geçirdiği sürelerin verilecek cezadan düşüleceği cihetle başvuranın AİHS bakımından mağduriyet iddiasında bulunamayacağını altını çizmektedir. Hükümet ayrıca beraat kararı verilmesi halinde ise tazminat elde etmek için başvuru yolları mevcut olduğunu belirtmektedir.

Başvuran konuyla ilgili olarak bir görüş belirtmemektedir.

AİHM, daha evvel de, tutukluluk süresinin ulusal mahkemelerce hükmedilen cezadan düşülmesinin, AİHS'nin 5/3 maddesinin gereklerine uyulmaması nedeniyle, iddia edilen mağdur sıfatını esasen ortadan kaldırmayacağı hükmüne vardığını anımsatır. Bu durum ancak başvuranın maruz kalmış olabileceği zararın boyutunu değerlendirirken dikkate alınmalıdır (*Kimran – Türkiye*, no: 61440/00, prg. 41 ve 42, 5 Nisan 2005)

Bu itibarla AİHM başvuranın AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlali dolayısıyla mağduriyet iddiasında bulunabileceği hükmüne varmaktadır.

Beraat halinde tazminat elde etmek için iç hukuk yollarının mevcut olduğu yolundaki argümana ilişkin olarak ise AİHM, Hükümetin, tutukluluk *süresi* nedeniyle tazminat ödenmesine mahsus bir başvuru yolu ya da içtihat örneği göstermediğini gözlemlemektedir. Dolayısıyla AİHM bu itirazı da kabul etmeyecektir.

AİHM bu şikayetin AİHS'nin 35/3 maddesi bakımından açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve başka herhangi bir kabuledilemezlik unsurunun da bulunmadığını tespit etmektedir. Bu itibarla AİHM sözkonusu şikayeti kabuledilebilir ilan eder.

B. Esasa ilişkin

AİHM, tarafların dikkate alınması gereken döneme dair açıkça bir görüş belirtmediğini tespit etmektedir. AİHM bu dönemin 6 Şubat 1993 tarihinde (*Bağrıyanık – Türkiye*, no: 43256/04, prg. 37, 5 Haziran 2007) başvuranın yakalanmasıyla başlayıp 4 Ekim 2006 tarihinde serbest bırakılmasıyla sona erdiğini tespit etmektedir.

Bununla birlikte, mahkumiyet kararının verildiği tarih, esasen, atıfta bulunulan madde bakımından dikkate alınması gereken sürenin sonunu teşkil etmektedir, bu tarihten itibaren ilgilinin tutukluluğu AİHS'nin 5/1 a) maddesinin kapsamına girer (bkz., sözgelimi, *I.A. – Fransa*, 23 Eylül 1998 tarihli karar, prg. 38). Bu itibarla her bir mahkumiyet kararı ile bozma kararı arasında geçen süreler, dikkate alınması gereken süreden düşülmelidir (*Solmaz*, adıgeçen, prg. 36).

Netice olarak AİHM mevcut davada tutukluluk döneminin AİHS'nin 5/3 maddesi anlamında yaklaşık on bir yıl yedi ay sürdüğü kanaatine varmaktadır.

Hükümet sanık sayısı, isnat edilen suçların ağırlığı ve organize suçların karmaşık niteliği gibi unsurların tutukluluk süresini haklı çıkardığı kanaatindedir. Hükümet ayrıca, duruşmanın ortasında bir aleyhte tanığı tehdit etmeye kadar varan davranışlar sergileyen sanıkların kişiliklerine dikkat çekmektedir. Hükümete göre, bu türden kimselerin serbest bırakılması adaletin işleyişine ve delillerin toplanmasına zarar vereceği cihetle tasavvur dahi edilemez.

AİHM içtihadında sabit olduğu üzere, tutukluluk süresinin 'makul' nitelikte olup olmadığı her vakada davanın özelliklerine bakılarak belirlenmektedir.

Bir davada sanığın tutukluluk süresinin makul sınırı aşmamasını sağlamak aslen ulusal adli mercilerin görevidir. Bu çerçevede ulusal adli merciler masumiyet karinesini göz önünde bulundurarak kamu menfaati bakımından bireysel özgürlüğe saygı kuralına bir istisna getirmeyi haklı kılacak gerçek bir ihtiyacın olup olmadığını belirlemek için tüm koşulları incelemeli ve verecekleri kararlarda tahliye taleplerini de dikkate almalıdırlar. Bu kararlarda

yer verilen gerekçeler ve ilgilinin başvurularında belirttiği itiraza yol açmayan olaylar temelinde AİHM AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlal edilip edilmediğini belirlemelidir (*Assenov ve diğerleri – Bulgaristan*, 28 Ekim 1998 tarihli karar, prg. 154, *Remzi Aydın – Türkiye*, no: 30911/04, prg. 51-58, 20 Şubat 2007).

Bilhassa sanıkların sayısını ve biriken dava sayısını göz önünde bulunduran AİHM başvurana isnat edilen suçların ağırlığını kabul etmektedir. Ancak, dosyaya bakıldığında 1993 yılında başlayan asıl davanın mevcut kararın alındığı tarihte halen devam ettiği gözükmemektedir. Adli merciler geçen zaman kriterini ancak, başvuranın serbest bırakılmasına karar verdikleri 4 Ekim 2006 tarihinde başvuran lehine dikkate almışlardır.

AİHM, müteaddit defalar benzer meseleleri gündeme getiren davaları incelemiş ve bu denli uzun tutukluluk sürelerinin AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlaline yol açtığı kanaatine varmıştır (bkz. diğer birçokları arasında, *Dereci – Türkiye*, no: 77845/01, 24 Mayıs 2005, ve *Tacıroğlu – Türkiye*, no: 25324/02, 2 Şubat 2006).

Yukarıda anılan içtihadını ve elindeki unsurları göz önünde bulunduran AİHM, başvuranın şikayetçi olduğu tutukluluk süresinin AİHS'nin 5/3 maddesine aykırılık teşkil ettiği kanaatine varmaktadır. Dolayısıyla AİHS'nin bu hükmü ihlal edilmiştir.

II. AİHS'NİN 6/1 MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran ayrıca, aleyhinde açılan ceza davasının süresi nedeniyle AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir.

A. Kabul edilebilirliğe ilişkin

AİHM bu şikayetin AİHS'nin 35/3 maddesi bakımından açıkça dayanaktan yoksun olmadığını tespit etmektedir. AİHM ayrıca şikayetin başkaca bir kabul edilemezlik gerekçesinin bulunmadığını tespit etmektedir. Bu nedenle şikayetin kabul edilebilir ilan edilmesi yerinde olacaktır.

B. Esasa ilişkin

Hükümete göre yargılama süresi davanın karmaşıklığı, başka davalarla birleştirilmiş olması, suç eylemlerinin ve olaylara karışan sanıkların sayısı gibi nedenlerle haklılık kazanmıştır. Hükümet ayrıca başvuranın ve diğer sanıkların yargılama süresince sergiledikleri tutuma atıfta bulunarak adli mercilerin sorumlu tutulmasını gerektirecek herhangi bir atalet döneminin ya da uzatmanın sözkonusu olmadığını belirtmektedir.

AİHM mevcut davada dikkate alınması gereken dönemin 6 Şubat 1993 tarihinde başvuranın yakalanmasıyla başladığı kanaatindedir (*Bağrıyanık*, adigeçen, prg. 54).

Sözkonusu dönemin sona erdiği tarihe ilişkin olarak ise AİHM, ceza kesinleşmediği sürece mahkumiyet kararının AİHS'nin 6/1 maddesi anlamında 'cezai alanda yöneltilmiş suçlamaların haklılığı' temelinde alınmış bir karar olmayacağını anımsatır (*Bağrıyanık*, adigeçen, prg. 55).

AİHM'nin bu başvuruya ilişkin kararını aldığı tarih itibarıyla sözkonusu davanın İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi önünde halen devam ettiği dosya unsurlarından

anlaşılmaktadır. Bu itibarla, hesaplanması gereken dava iki dereceden mahkeme tarafından beş defa görüşülmüş olup on beş yılı aşkın bir süreden beri devam etmektedir.

Bir yargılama süresinin makul olup olmadığı davanın koşullarına ve AİHM içtihadında yer verilen kıstaslara ve bilhassa da davanın karmaşıklığına, başvuranın ve yetkili mercilerin tutumlarına bakılarak anlaşılır (*İntiba – Türkiye*, no: 42585/98, prg. 31-55, 24 Mayıs 2005).

Taraflarca takdim edildiği haliyle davanın tüm yönlerini inceleyen AİHM Hükümet tarafından belirtilen zorlukların farkında olmakla birlikte, yerleşik içtihadı gereğince (bkz. diğer birçokları arasında, *Remzi Aydın*, adıgeçen, prg. 61-66) mevcut davadaki yargılama süresinin AİHS'nin 6. maddesinin 1. fıkrasında istenen ivedilik kıstasıyla uyumlu olmadığı kanaatine varmaktadır.

Dolayısıyla AİHS'nin bu hükmü ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN 6/3 MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran 9 Kasım 1993 tarihinden 28 Temmuz 1999 tarihine kadar hakkında uygulanan duruşmaya çıkma yasağının, aleyhte tanıkları bizzat kendisinin sorgulamasına engel olduğunu iddia etmektedir. Başvuran bu hususta AİHS'nin 6/3 d) maddesine atıfta bulunmaktadır.

Hükümet bu sava itiraz etmektedir. Hükümet öncelikle, başvuran hakkında uygulanan duruşmaya çıkma yasağının 28 Temmuz 1999 tarihinde kaldırıldığı ve başvuranın konuyla ilgili olarak herhangi bir iç hukuk yoluna başvurmadığı cihetle başvurunun geç yapıldığını ileri sürmektedir. Hükümet ayrıca, ihtilaf konusu yasağın yapılan uyarıya rağmen duruşmaların huzurunu bozmayı ısrarla sürdüren başvuranın tutumundan kaynaklandığını belirtmektedir. Hükümet ilgilinin ilk duruşmadan itibaren bir avukat tarafından temsil edildiğine de dikkat çekmektedir.

Aşağıda ifade edilen gerekçeye istinaden AİHM Hükümetin ilk itirazını incelemeyecektir.

AİHM dosya unsurlarından yargılamanın halen devam ettiğini tespit etmektedir. Oysa 6. maddede sunulan güvenceler yargılamanın tamamına uygulanmaktadır (*Jean Wauters ve Hélène Schollaert – Belçika*, no: 13414/05, 13 Kasım 2007). Başvuran, esas hakkındaki yargılamayı sona erdirecek olası bir mahkumiyet kararı çıkması halinde temyize gitme ve bu şikayetini dile getirme imkanına sahip olacaktır. Bu itibarla sözkonusu şikayet erken yapılmış olup iç hukuk yollarının tüketilmemesi sebebiyle AİHS'nin 35. maddesinin 1. ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmelidir.

Buna karşın, davanın iç hukukta sona erdiği ve iç hukuk yollarının tüketildiği varsayılsa dahi AİHM, ihtilaf konusu yasağın başvuranın huzur bozucu davranışlarından kaynaklandığını ve tüm yargılama boyunca bir avukat tarafından faal bir şekilde temsil edildiğini gözlemlemektedir. 6. maddenin 3. fıkrasının d) bendi sanığın aleyhteki tanıkları bizzat sorgulaması hakkını ihtiva etmez. Sözkonusu madde metninde sanığın tanıkları 'sorgulatma' hakkı olduğuna işaret edilmektedir. Buna ilave olarak AİHM, başvuranın,

avukatının tanıkları sorgulayamamasından ya da AİHS'nin 6. maddesinin 3. fıkrasının d) bendi bakımından başka bir konudan şikayetçi olmadığını tespit etmektedir.

Netice olarak bu şikayet dile getirildiği haliyle açıkça dayanaktan yoksun olduğundan AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca kabuledilemezdir (bkz. *mutatis mutandis*, *Yves Loviconi – Fransa*, no: 12094/86, 5 Ekim 1988 tarihli Komisyon kararı ; konuyla ilgili kıstaslar ve değerlendirmeler için, bkz. *De Lorenzo – İtalya*, no: 69264/01, 12 Şubat 2004 ; *Karen Davtian – Gürcistan*, no: 3241/01, 6 Eylül 2005).

IV. AİHS'NİN 14. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Başvuran, kendisiyle aynı durumda bulunan bazı sanıkların CMUK'un 399. maddesi uyarınca hastalıkları göz önünde bulundurularak salıverilmesine rağmen kendisinin hasta tutukluların geçici olarak salıverilmesini öngören sözkonusu kanun hükmünden yararlandırılmadığı gerekçesiyle AİHS'nin 14. maddesine aykırı nitelikte bir ayrımcılığa konu edildiği kanaatindedir.

AİHM, başvuranın sağlık durumunun cezaevi koşullarıyla bağdaşmamasına ilişkin olarak bir başvuruda bulunarak AİHS'nin 3. ve 5. maddelerine atıfta bulunduğunu gözlemlemektedir. Bu başvuru (no:30936/04) 12 Aralık 2006 tarihinde kabuledilemez ilan edilmişti.

AİHS'nin diğer maddelerinden bağımsız olarak 14. maddesinin tek başına ileri sürülememesinin haricinde, AİHM başvuranla aynı suçlardan sanık bir kişi tarafından yapılan benzer bir itirazı daha önce reddettiğini anımsatır (*Rüzgar – Türkiye*, no: 28489/04, 21 Kasım 2006).

Daha evvel verdiği karardan ayrılmak için herhangi bir gerekçe görmeyen AİHM AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca bu şikayeti reddeder.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

A. Tazminat

Başvuran 10.000 Euro maddi ve 25.000 Euro manevi tazminat talep etmektedir.

Hükümet bu meblağlara itiraz etmektedir.

AİHM tespit edilen ihlalle iddia edilen maddi zarar arasında bir illiyet bağı bulunmadığından bu talebi reddeder. Buna karşın AİHM başvuranın belli bir zarara maruz kaldığı kanaatindedir. Hakkaniyete uygun bir karara varan AİHM başvurana 7.000 Euro manevi tazminat ödenmesine hükmeder.

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran ayrıca, AİHM önünde yaptığı masraf ve harcamalar için 600 YTL talep etmektedir. Başvuran bu talebine ilişkin herhangi bir belge sunmamıştır.

Bu çerçevede başvuran 18 Temmuz 2007 tarihinde avukatıyla imzaladığı vekalet sözleşmesini sunmaktadır. Söz konusu sözleşmede başvuranın saati 100 Euro üzerinden olmak üzere 400 Euro tutarında peşin ödeme yaptığı belirtilmektedir. Avukatının 20 saatlik çalışma yaptığını belirterek bu süreyi baro tarafından tespit edilen saat ücreti olan 200 YTL/saat ile çarpan başvuran, muhtemelen bir hesap hatası sonucunda avukatlık ücreti olarak 6.000 YTL (yaklaşık 3.300 Euro) talep etmektedir.

Hükümet AİHM'yi, konuyla ilgili olarak bir belge sunulmadığını göz önünde bulundurarak bu talepleri reddetmeye davet etmektedir.

AİHM içtihadına göre bir başvuran, yaptığı masraf ve harcamaların iadesini ancak bu masraf ve harcamaların gerçekliğini, gerekliliğini ve makul oranda olduğunu ortaya koyduğu müddetçe alabilmektedir. Bu kıstasları ve konuyla ilgili olarak herhangi bir belge sunulmadığını göz önünde bulunduran AİHM yargılama masraf ve giderlerine ilişkin talebi reddeder.

Avukatlık ücretine ilişkin olarak ise AİHM başvuran tarafından sunulan avukatlık ücret sözleşmesini dikkate almaktadır. Bununla birlikte AİHM, sunulan görüşlerin aynı suçtan sanık olan başvuranların avukatı tarafından *Rüzgar* (adıgeçen) başvurusu çerçevesinde sunulanların kopyası olduğunu tespit etmektedir. Hakkaniyete uygun bir karara varan AİHM avukatlık ücreti olarak 1.000 Euro ödenmesine hükmeder.

C. Gecikme faizi

Gecikme faizi Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puanlık bir artış eklenerek belirlenecektir.

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK AİHM, OYBİRLİĞİYLE

1. AİHS'nin 5/3 ve 6/1 maddeleri yönünden yapılan şikayetlerin *kabuledilebilir*, başvurunun geriye kalan kısmının ise *kabuledilemez olduğuna* ;
2. AİHS'nin 5/3 maddesinin *ihlal edildiğine* ;
3. AİHS'nin 6/1 maddesinin *ihlal edildiğine* ;
4.
 - a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, döviz kuru üzerinden YTL.'ye çevrilmek üzere Savunmacı Hükümet tarafından başvurana
 - i. yansıtılabilecek her türlü vergiden muaf tutularak manevi tazminat için 7.000 Euro (yedi bin Euro) *ödenmesine*;
 - ii. avukatlık ücreti için 1.000 Euro (bin Euro) *ödenmesine*;
 - b) sözkonusu sürenin bittiği tarihten itibaren ödemenin yapılmasına kadar Hükümet tarafından, Avrupa Merkez Bankası'nın o dönem için geçerli olan faiz oranının üç puan fazlasına eşit oranda faiz *uygulanmasına*;
5. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin *reddine*;

Karar vermiştir.

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 10 Haziran 2008 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

— • —

 [İçindekilere dön](#)

Genelge

Başbakanlıktan:

Konu : İhtiyaç Fazlası Personel

GENELGE

2010/9

6/3/2008 tarihli ve 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre, tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerden devredilen personelden ihtiyaç fazlası olarak tespit edilenlerin, merkezi idare kuruluşlarının taşra teşkilatlarındaki boş kadrolara atanması sırasında bazı tereddütler yaşandığı tespit edilmiştir.

İhtiyaç fazlası personelin belirlenmesi, boş kadroların tespiti ve atama işlemlerinde, aşağıda belirtilen esas ve usullere göre hareket edilmesi uygun bulunmuştur.

1. İhtiyaç fazlası personeli tespit etmek üzere, 5747 sayılı Kanun kapsamında personel devri yapılan illerde; vali veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında, defterdar, il mahalli idareler müdürü ve personel devralmış olan il özel idaresi ve belediye temsilcisinden oluşan bir komisyon kurulacaktır.

Komisyonlarca; Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğe ekli norm kadro standartları cetvelinde belirlenen norm dikkate alınarak tespit yapılacaktır.

İhtiyaç fazlası personele ilişkin listeler; belediye ve il özel idaresi bazında, personelin statüsü (memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi, geçici işçi) esas alınarak ayrı ayrı düzenlenecek, memurlar için sınıf, unvan ve derecelerini, diğer statüler için ise kadro/pozisyon unvanı ve hizmet sürelerini gösterir şekilde hazırlanacak ve 15 Mayıs 2010 tarihine kadar valiler tarafından İçişleri Bakanlığına bildirilecektir.

2. İhtiyaç fazlası personelin bulunduğu illerdeki merkezi idare kuruluşlarının taşra teşkilatlarında bulunan boş memur ve sürekli işçi kadroları, ilgili merkezi idare kuruluşları tarafından, talep edilen süre içerisinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilecektir. Bu kadrolara, devir nedeniyle yapılacak atama işlemleri tamamlanıncaya kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından atama yapılmayacaktır.

Kurum ve kuruluşlarca bildirilen boş kadro sayılarının, ihtiyaç fazlası personel sayısından az olması halinde; valilerce belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları tarafından, yeteri kadar sürekli işçi kadrosunun ihdas veya birim değişikliği suretiyle tahsis edilmesi, memur kadrolarının ise tenkis-tahsis işlemi yoluyla bu illere tahsis edilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır. Taşra teşkilatlarından bu kapsamda intikal eden taleplerle ilgili işlemler, ilgili merkezi idare kuruluşları, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığınca ivedilikle sonuçlandırılacaktır.

Bu çalışmalar sonucunda belirlenen ihtiyaç fazlası personelin atanabileceği boş kadrolar, 16 Temmuz 2010 tarihine kadar Devlet Personel Başkanlığı tarafından İçişleri Bakanlığına bildirilecek, bu kadrolara atamalar valiler tarafından yapılacaktır.

3. Atama işlemleri sırasında, ihtiyaç fazlası memurların, atanacakları kadrolar için ilgili mevzuatta öngörülen öğrenim durumu, yaş, görevde yükselme ve unvan değişikliği gibi şartları taşıyıp taşımadıklarına dikkat edilecek ve müktesep hakları korunacaktır.

Ataması yapılan personelin özlük hakları 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun Ek 2 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası hükümlerine göre düzenlenecektir.

4. Atama yapılacak boş kadroların tespiti, sürekli işçi kadrosu ihdası ve birim değişikliği ile memur kadrolarının tenkis-tahsisi ve bu kadroların illere tahsisine ilişkin işlemlerde koordinasyon Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Devlet Bakanlığı tarafından, illerdeki ihtiyaç fazlası personelin tespiti ve atama işlemlerinin yürütülmesine ilişkin koordinasyon ise İçişleri Bakanlığı tarafından sağlanacaktır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

ERDOĞAN

Recep Tayyip

Başbakan

[R.G. 21 Nisan 2010 – 27559]

 [İçindekilere dön](#)

Tebliğler

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığından:

5510 SAYILI KANUNUN 8 İNCİ MADDESİNİN YEDİNCİ FIKRASININ UYGULANMASI HAKKINDA TEBLİĞİN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

MADDE 1 – 28/9/2008 tarihli ve 27011 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5510 sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması Hakkında Tebliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (e) bendinde yer alan “Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı” ibaresi “Sosyal Güvenlik Kurumunu” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2 – Aynı Tebliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “T.C. kimlik numarası” ibaresi “T.C. Kimlik Numarası” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3 – Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin üç numaralı alt bendinde yer alan “Resmi Gazete’de” ibaresi “Resmi Gazetede” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4 – Aynı Tebliğin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine aşağıdaki alt bentler eklenmiştir.

“5) Milli eğitim il müdürlüklerinden öğrenci taşıma işini alan servis sahipleri ile bu servis araçlarında çalışanların kimlik bilgileri Kuruma bildirilir.

6) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin işletenler ile bunların yanında çalışan kişilerin kimlik bilgilerinin Kuruma verilmesi sağlanır.”

MADDE 5 – Aynı Tebliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “izni” ibaresi “izin” olarak değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki (ç) bendi eklenmiştir.

“ç) 16/4/2005 tarihli ve 25788 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği”nin Ek 1 formunun; (A) bölümündeki “T.C. Kimlik Numarası, ikametgah adresi, ili ve sosyal güvenlik bilgileri” ile (B) bölümündeki “tarımsal faaliyet türü” bilgilerinin

elektronik ortamda topluca Kuruma verilmesi sağlanır. Söz konusu bilgilerin topluca alınamaması durumunda bu bilgiler ilgisine göre il veya ilçe müdürlüklerinden temin edilir.”

MADDE 6 – Aynı Tebliğin, 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri madde metninden çıkartılmış ve bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

MADDE 7 – Aynı Tebliğin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Tıbbi” ibaresi “Tıbbi” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 8 – Aynı Tebliğin, 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“d) Belediye başkanlıklarınca yapılan zabıta denetimlerinde işyerlerinde çalışanların kimlik ve mesleki bilgileri de alınarak Kuruma bildirilmesi sağlanır.

e) Belediyelerce, ilk defa su ve doğal gaz aboneleri olacakların kimlik ve mesleki bilgileri alınarak Kuruma gönderilmesi sağlanır.

f) Belediyelerce, Otogar Yönetmelikleri gereğince, otogarda hizmet veren otobüs firmalarının büro ve araç şoförleri ile çalışanlarının (hostes, host ve muavin) kimlik bilgilerinin Kuruma verilmesi sağlanır.

g) Belediyelerce, özel halk otobüsü ve dolmuş işletenler ile bu araçlarda çalışanların kimlik bilgileri Kuruma verilir.

ğ) Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Tescil Daire Başkanlığınca, araç tescili ve tescil değişikliklerinde, gerçek kişilerin kimlik ve mesleki bilgileri de alınarak elektronik ortamda ve topluca Kuruma verilmesi sağlanır. Bu bilgilerin topluca alınamaması durumunda, bilgiler il emniyet müdürlüklerinden alınır.”

MADDE 9 – Aynı Tebliğin 18 inci maddesinin birinci fıkrasının cümle başına “Çevre ve Orman Bakanlığınca;” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10 – Aynı Tebliğin, 19 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

MADDE 19/A – (1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce; tapu işlemi yapan gerçek kişilerin kimlik ve mesleki bilgileri de alınarak elektronik ortamda ve topluca Kuruma verilmesi sağlanır. Bu bilgilerin topluca alınamaması durumunda, bilgiler tapu ve kadastro il müdürlüklerince Kuruma verilir.

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü

MADDE 19/B – (1) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünce; yurtlarda kantin işletenler ile bunların yanında çalışanların kimlik bilgileri alınarak Kuruma verilir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

MADDE 19/C – (1) Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca; konut satışı yapılanların kimlik ve mesleki bilgileri de alınarak toplu ve elektronik ortamda Kuruma gönderilir.

Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü

MADDE 19/Ç – (1) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünce; Açıköğretim Fakültesine kayıt yaptıranların kimlik ve mesleki bilgileri de alınarak toplu ve elektronik ortamda Kuruma gönderilmesi sağlanır.

Kamu kurum ve kuruluşları

MADDE 19/D – (1) 25/2/2004 tarihli ve 25384 sayılı “Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği” gereğince, personel servis hizmeti alan kamu kurum ve kuruluşlarınca Yönetmeliğin 13 üncü maddesi gereğince serviste çalışanların kimlik bilgilerinin Kuruma verilmesi sağlanır.”

MADDE 11 – Aynı Tebliğin 21 inci ve 22 nci maddeleri metinden çıkartılmış ve 23 üncü maddesinin ilk cümlesinin başına “Noterliklerce;” ibaresi ile bu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“İnternet sağlayıcıları

MADDE 23/A – (1) İnternet servis sağlayıcılarınca; internet aboneliği için başvuru formlarında gerçek kişiler için “meslek” (işyeri unvanı ve adresi ile birlikte), tüzel kişilikler için ise “işyeri unvanı ve adres” bilgileri eklenerek Kuruma verilir.

Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi

MADDE 23/B – (1) Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketince; sabit telefon aboneliği başvuru formlarında, kişilerin “meslek bilgileri” ve “işyeri unvanı ve adres” bilgileri de alınarak, elektronik ve toplu bir şekilde Kuruma verilir.

Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Turkcell İletişim Hizmetler A.Ş. ve Vodafone Telekomünikasyon A.Ş., GSM Operatörleri

MADDE 23/C – (1) GSM Operatörlerince; cep telefonu hattı başvuru formlarında, kişilerin “meslek bilgileri” ve “işyeri unvanı ve adres” bilgileri de alınarak, elektronik ortamda ve toplu bir şekilde Kuruma verilmesi sağlanır.

Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ)

MADDE 23/Ç – (1) TEDAŞ tarafından; ilk defa elektrik abonesi olacak veya aboneliğini başka meskene nakledecek gerçek kişi abonelerin kimlik ve mesleki bilgileri alınarak elektronik ortamda ve topluca Kuruma verilmesi sağlanır. Bu bilgilerin topluca alınmaması durumunda bilgiler TEDAŞ’ın il düzeyindeki birimlerince Kuruma verilir.”

MADDE 12 – Aynı Tebliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında, 27 nci maddesinin birinci fıkrasında, 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında ve geçici maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Tebliğ’de” ibaresi “Tebliğde” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 13 – Aynı Tebliğin 25 inci maddesinin başlığı “Kimlik ve meslek bilgilerinin içeriği” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Alınacak meslek bilgileri, Tebliğin Ek 1’inde yer alan hususları içerecektir.”

MADDE 14 – Aynı Tebliğin 26 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Çiftçi kayıt sistemi ile ilgili bilgiler her takvim yılını takip eden yılın ilk ayının sonuna kadar Kuruma verilir.

d) Okullarda öğrenci taşıma işini alan servis sahipleri ile bu servis araçlarında çalışanlara ait bilgilerin, sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi sağlanır.

e) Okullarda kantin işletenlere ve yanlarında çalıştırdıkları kişilere ait bilgilerin, sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi sağlanır.

f) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünce öğrencilere ait meslek bilgileri; her yıl kayıt işleminin başladığı Eylül-Aralık dönemi içerisinde her takvim ayı için, kayıt işleminin yapıldığı ayı takip eden ayın ilk 10 günü sonuna kadar Kuruma gönderilir.

g) Kamu kurum ve kuruluşlarınca personel servis hizmeti için yapılacak sözleşme tarihini takip eden ayın sonuna kadar bilgilerin Kuruma gönderilmesi sağlanır.”

MADDE 15 – Aynı Tebliğin “İKİNCİ BÖLÜM” kısmının “Geçici Hükümler” başlıklı geçici 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “etikleri” ibaresi “ettikleri” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16 – Aynı Tebliğe EK-1 eklenmiştir.

MADDE 17 – Bu Tebliğ hükümleri, yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 18 – Bu Tebliğ hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.

5510 SAYILI KANUNUN 8 İNCİ MADDESİNİN YEDİNCİ FIKRASININ UYGULANMASI HAKKINDA TEBLİĞ’E İSTİNADEN KULLANILMASI

ZORUNLU

MESLEKİ BİLGİLER FORMU

“**MADDE 5** – Zorunlu karşılık oranları; Türk parası yükümlülüklerde yüzde 5, yabancı para yükümlülüklerde yüzde 9,5’tir.”

MADDE 2 – Bu Tebliğ 30/4/2010 tarihli zorunlu karşılık cetvelinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

[R.G. 26 Nisan 2010 – 27563]

 [İçindekilere dön](#)

İlânlar

Adalet Bakanlığında :

MÜNHAL NOTERLİKLER

1512 sayılı Noterlik Kanununun 4 üncü maddesinin 6 ncı fıkrası uyarınca 2010 yılında dördüncü sınıf noterlikten üçüncü sınıfa yükseltilen ve aşağıda 2009 yılı gayrisafi gelirleri ve isimleri yazılı bulunan ÜÇÜNCÜ SINIF noterlikler münhaldir.

1512 Sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF İKİNCİ SINIF, ÜÇÜNCÜ SINIF NOTERLERDEN VE NOTERLİK BELGESİ SAHİPLERİNDEN bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde ve istekli oldukları her noterlik için ayrı dilekçe vermek suretiyle Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Başvuruda bulunan ve belge numarası 7500'ün altında olan belge sahiplerinin başvuru dilekçelerine 1512 Sayılı Noterlik Kanununun 23 üncü maddesi gereğince sabıka kaydı, sağlık raporu, mal bildirimi, kayıtlı olunan barodan hakkında soruşturma ya da disiplin cezası olup, olmadığına ilişkin belge, vukuatlı nüfus kayıt örneği ve Cumhuriyet Başsavcılıklarından temin edilebilecek beyannameyi eklemeleri gerekmektedir. Eksik belgelerini ilan tarihinden itibaren bir ay içinde tamamlamayan kişilerin istemi dikkate alınmaz.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler ve ekleri başvurma süre içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde dikkate alınmaz.

Aynı kanunun değişik 30 uncu maddesi uyarınca, atanma emrinin tebellüğünden sonra vazgeçme halinde noterlik belgesi sahipleri de noterler gibi istifa etmiş sayılacaktır.

İlan olunur.

Sıra No:	Noterliğin Adı:	İli:	2009 Yılı Gayrisafi Geliri
1-	ÇAĞLAYANCERİT NOTERLİĞİ	KAHRAMANMARAŞ	12.813,09.- TL.
2-	ÇAMAŞ NOTERLİĞİ	ORDU	15.747,00.- TL.
3-	GÜZELYURT NOTERLİĞİ	AKSARAY	12.559,31.- TL.
4-	SİNCİK NOTERLİĞİ	ADIYAMAN	13.394,55.- TL.

[R.G. 27 Nisan 2010 – 27564]

 [İçindekilere dön](#)

Adalet Bakanlığından:

MÜNHAL NOTERLİKLER

2009 yılı gayri safi gelirleri ve isimleri yazılı olan birinci sınıf Bursa Sekizinci Noterliği 25 Haziran 2010 ve Gebze Üçüncü Noterliği 17 Haziran 2010 tarihlerinde yaş tahdidi nedeniyle boşalacaktır.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 22 ve müteakip maddeleri gereğince BİRİNCİ SINIF NOTERLERDEN bu noterliklere atanmaya istekli olanların ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Bakanlığımıza veya buldukları yer Cumhuriyet Başsavcılıklarına başvurmaları gerekmektedir.

Posta ile doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilmiş olan dilekçeler başvurma süresi içinde Bakanlığa gelmediği takdirde atama işleminde nazara alınmaz.

Keyfiyet Noterlik Kanununun 22 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ilan olunur.

Sıra No	Noterliğin Adı	2009 Yılı Gayrisafi Gelirleri
1-	Bursa Sekizinci Noterliği	813.465,01.-TL.
2-	Gebze Üçüncü Noterliği	1.309.293,88.- TL.

[R.G. 28 Nisan 2010 – 27565]

 [İçindekilere dön](#)

Duyuru

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CTE.0.00.01-929/1661
Konu : Maddi yardım toplanması

BAKANLIĞA

İzmir Cumhuriyet Başsavcılığının 26.02.2010 tarih ve 25.02.2010 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat eden İzmir İnfaz Kurumu Öğretmeni (96740) Özbay DEDE'ye maddi destek amacıyla 18.03.2010-18.09.2010 tarihleri arasında altı ay süreyle yardım toplama izninin yayımlanması talebinde bulunulmuş, söz konusu talep yerir Mensuplarımızın yapacakları nakdi yardım ve destek kampanyasının duyurunun yapılmasına izin verilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Bu itibarla;

Görevi başındayken geçirdiği kalp krizi sonucu vefat eden İzmir İnfaz Kurumu Öğretmeni (96740) Özbay DEDE'ye 18.03.2010-18.09.2010 tarihleri arasında altı ay süreyle yardım toplama izninin genelinde, 5253 Sayılı Dernekler Kanununun 3'üncü maddesini, 5253 Sayılı Yardım Toplama Kanununun 7'nci maddesi doğrultusunda, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 26.02.2010 tarih ve B054VLK435800-477.01.05.01-1277 sayılı Oluru ile izin verildiği anlaşıldığından, söz konusu yardım kampanyasının duyurularının bildirim Yargı Mevzuatı Bülteni aracılığıyla tüm Teşkilâta duyurulmasını rica ederim.

Gerekli İşlem ve tebligatın bu yolda ifasına izin verilmesini yüksek tasviplerinize arz ederim.

N
izamett
in
KALA
MAN
Hâkim

Genel
Müdür

Uygun görüşle arz ederim.
..../..../2010

Zeki YİĞİT
Hâkim
Müsteşar Yardımcısı

OLUR
..../..../2010

Ahmet KAHRAMAN
Hâkim
Bakan a.
Müsteşar

— • —

 [İçindekilere dön](#)

NİSAN / 2010

A) VEFAT EDEN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	21912	Sabri ÇOBANOĞLU	Artvin Hâkimi	27.03.2010
----	-------	-----------------	---------------	------------

B) İSTİFA EDEN VEYA MESLEKTEN AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	36061	Muhsin ÖZYAR	İç Denetçi Hâkim	13.04.2010
----	-------	--------------	------------------	------------

C) İSTEĞİ ÜZERİNE EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	20249	Olcay SEÇKİN	İstanbul Cumhuriyet Başsavcı Vekili	01.04.2010
2-	20870	İhsan ÇAKMAK	Ankara Hâkimi	01.04.2010
3-	29672	Salih YAZGI	Gelibolu Hâkimi	08.04.2010
4-	27585	Çağlar BİLGİN	Yargıtay Tetkik Hâkimi	13.04.2010
5-	29106	Abdurrahman YILDIZ	Mersin Hâkimi	13.04.2010
6-	19786	Erol CİRİTÇİ	Kadıköy Cumhuriyet Savcısı	16.04.2010
7-	29147	Sevgi ERGİNBAY	Yargıtay Cumhuriyet Savcısı	16.04.2010
8-	24561	Nesrin TAK	Kozan Hâkimi	19.04.2010
9-	26375	Orhan ERDOST	İzmir Bölge İdare Mahkemesi Üyesi	19.04.2010
10-	26764	Evin ÜZÜM	Sivas Vergi Mahkemesi Üyesi	19.04.2010

D) YAŞ HADDİNDEN EMEKLİYE AYRILAN HÂKİM VE SAVCILAR

1-	19972	Yücel ÖZELÇİ	Adana Hâkimi	01.04.2010
2-	21886	Ali ÖZBEY	Kadıköy Cumhuriyet Savcısı	10.04.2010
3-	23358	Hanifi TİRYAKİ	Hatay Cumhuriyet Savcısı	12.04.2010
4-	18592	Muammer AYDIN	Yargıtay Beşinci Hukuk Dairesi Üyesi	13.04.2010

Duyuru**24 Nisan 2010 tarih ve 27561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan,**

- Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik,

- Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik,

2 Mayıs 2010 tarih ve 27569 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan,

- Bayındırlık ve İskan Bakanlığında Yapı malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC)

Kapsamında Uygulanacak Teknik Şartnamelerin Yayımlanması Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: YİG/2010/07), yer darlığı nedeniyle Bülten’e alınamamıştır.

